

**III PLA MUNICIPAL
DE PREVENCIÓ
D'ADDICCIONS
2022-2025**

Ajuntament de Paiporta

CONTINGUT

PRÒLEG	4
1. INTRODUCCIÓ	5
2. METODOLOGIA PER A L'ELABORACIÓ DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS.....	6
3. MARC NORMATIU I REGULADOR DE LA PREVENCIÓ D'ADDICCIONS.....	8
3.1. Normativa específica en matèria d'addiccions.....	8
3.2. Marc institucional: formulacions estratègiques en matèria d'addiccions.....	9
3.3. Marc local: plans municipals.....	12
4. PRINCIPIS RECTORS DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA	14
5. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT PREVENTIVA: RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DEL II PLA MUNICIPAL DE DROGODEPENDÈNCIES I ALTRES TRASTORNS ADDICTIUS 2017-2020	16
5.1. Prevenió escolar.....	16
5.2. Prevenió familiar.....	20
5.3. Prevenió comunitària.....	23
5.4. Prevenió selectiva-indicada.....	26
5.5. Prevenió ambiental.....	27
5.6. Prevenió laboral.....	29
5.7. Grau de compliment d'objectius generals.....	31
6. ANÀLISI DE LA REALITAT MUNICIPAL: APROXIMACIÓ A LES NECESSITATS EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS	32
6.1. Indicadors sociodemogràfics: implicacions preventives	32
6.2. Recursos institucionals i comunitaris: actius per a la prevenió	37
6.2.1. Regidories públiques i tècnics municipals.....	37
6.2.2. Xarxa educativa municipal.....	37
6.2.3. Xarxa sociosanitària municipal.....	38
6.2.4. Associacions municipals i meses de participació social.....	39
6.3. Situació dels consums de drogues i addiccions sense substància	40
6.3.1. Contextos de consum: espais i riscos associats.....	41
6.3.2. Situació dels consums: aportacions des de les enquestes epidemiològiques nacionals i aproximació municipal.....	49
6.3.3. Percepció sobre la prevenió municipal d'addiccions: aportacions dels agents socials i la població.....	73
6.4. Anàlisi DAFO i priorització de necessitats	78
7. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA: OBJECTIUS, ACCIONS I INDICADORS.....	84
7.1. Prevenió escolar.....	84
7.2. Prevenió familiar.....	88
7.3. Prevenió comunitària.....	91
7.4. Prevenió amb col·lectius de risc.....	95
7.5. Prevenió ambiental.....	98
7.6. Comunicació i difusió.....	101
8. ESTRUCTURES DE COORDINACIÓ INSTITUCIONAL I PARTICIPACIÓ SOCIAL.....	102
9. AVALUACIÓ DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS	104
10. VIGÈNCIA DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS	105
11. TEMPORALITZACIÓ ANUAL DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS.....	105
12. PRESSUPOST ASSIGNAT.....	108

ÍNDIX DE TAULES

Taula 1. Eixos d'actuació. I Pla local de salut de Paiporta 2022-2025	12
Taula 2. Eixos d'actuació. I Pla d'igualtat municipal de Paiporta 2021-2024.....	13
Taula 3. Línies d'actuació. I Pla d'inclusió i cohesió social de Paiporta 2022-2025.....	13
Taula 4. % de centres escolars de primària participants en accions d'educació per a la salut per any escolar.....	18
Taula 5. % de centres escolars de primària participants en accions de prevenció tics per any escolar	18
Taula 6. % d'escolars de secundària participants en accions específiques prevenció drogues per any escolar (2017-2020).....	19
Taula 7. % d'escolars de secundària participants en accions específiques prevenció tics per any escolar (2017-2020).....	19
Taula 8. % d'escolars de secundària participants en accions específiques prevenció tabac per any escolar (2017-2020).	19
Taula 9. Cobertura objectius específics i accions. Prevenció familiar. Formació famílies (2017-2020).....	21
Taula 10. Cobertura objectiu específic i accions. Prevenció comunitària. Acció comunitària en reducció de riscos (2017-2020).....	25
Taula 11. Núm. de receptors d'intervencions de prevenció selectiva/indicada (2017-2020).	27
Taula 12. Grau de compliment d'objectius generals formulats en el II Pla de drogodependències i altres trastorns addictius de Paiporta	31
Taula 14. Distribució poblacional de Paiporta per grups preventius.....	35
Taula 15. Percentatge de població estrangera segons país d'origen.....	35
Taula 16. Variables socioeconòmiques relacionades amb les condicions de vida	36
Taula 17. Núm. i % d'escolars segons centre i cicle escolar.....	38
Taula 18. Xarxa sociosanitària de Paiporta vinculada a la prevenció d'addiccions	38
Taula 19. Recurs assistencial autonòmic vinculada a la prevenció d'addiccions a Paiporta	38
Taula 20. Associacions municipals consultades.....	39
Taula 21. Taules de participació municipals.....	40
Taula 22. Consultes realitzades segons grup informant i tècnica d'investigació utilitzada.....	40
Taula 23. Associació entre conductes de consum i grup poblacional prevalent.....	50
Taula 24. Relació entre conductes de consum i problemàtiques percebudes.....	51
Taula 25. Accessibilitat a begudes alcohòliques i tipus de begudes consumides. ESTUDES 2028	57
Taula 26. Ruta d'oci juvenil mes freqüentada. Població 18-35 anys.....	59
Taula 27. Formes de consum tabac. ESTUDES 2018.....	62
Taula 28. Consumidors problemàtics cànnabis, escala CAST. ESTUDES 2018.....	64
Taula 29. Formes consum cànnabis. ESTUDES 2018.....	67
Taula 30. Agrupació de mesures prioritzades per a fer front als problemes ocasionats pel consum de drogues o conductes addictives en el municipi	74
Taula 31. Aspectes de millora assenyalats per associacions i ciutadania	75
Taula 32. Aspectes destacats de l'anàlisi DAFO. Prevenció escolar	79
Taula 34. Aspectes destacats de l'anàlisi DAFO. Prevenció familiar	80
Taula 35. Aspectes destacats de l'anàlisi DAFO. Prevenció comunitària.....	81
Taula 36. Aspectes destacats de l'anàlisi DAFO. Prevenció amb col·lectius de risc	82
Taula 37. Aspectes destacats de l'anàlisi DAFO. Prevenció ambiental.....	83
Taula 37. Aspectes destacats de l'anàlisi DAFO. Comunicació i difusió	83
Taula 38. Formulació estratègica eix I prevenció escolar. III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025.	86
Taula 39. Formulació estratègica eix II prevenció familiar. III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025.	89
Taula 40. Formulació estratègica eix III prevenció comunitària. III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025.....	92
Taula 41. Formulació estratègica eix IV prevenció amb col·lectius de risc. III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025.	96
Taula 42. Formulació estratègica eix V àrea prevenció ambiental. III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025...99	99
Taula 43. Formulació estratègica eix VI comunicació i difusió. III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025.....	101
Taula 44. Adaptacions previstes per a execució d'accions inclosos en els eixos I, II, III, IV i V. III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025.	105
Taula 45. Cronograma d'implementació de línies d'actuació. Prevenció escolar	106
Taula 46. Cronograma d'implementació de línies d'actuació. Prevenció familiar, comunitària, col·lectius de risc i ambiental.....	107

ÍNDIX DE GRÀFICS

Gràfic 1. Piràmide poblacional de Paiporta.....	33
Gràfic 2. Distribució poblacional de Paiporta per grans grups	33
Gràfic 3. Distribució poblacional de Paiporta per sexe.....	33
Gràfic 4. Taxa d'atur registrada. Paiporta.....	36
Gràfic 5. Taxa d'atur registrada menors de 25 anys. Paiporta	37
Gràfic 6. Quines substàncies o conductes considera generen major problemàtica a Paiporta? Regidories, personal tècnic i associacions municipals (%)	50
Gràfic 7. Quines problemàtiques considera afecten en major mesura a la població de Paiporta el consum/conductes? Regidories, personal tècnic i associacions municipals (%).....	50
Gràfic 8. . Evolució prevalences de consum d'alcohol. ESTUDES 2012-2018 (%)	52
Gràfic 10. Considera que durant les festivitats .....?.....	53
Gràfic 11. Considera que durant les festivitats locals es respecta ....?.....	53
Gràfic 12. Borratxeres i Binge Drinking. Últims 30 dies. ESTUDES 2012-2018 (%).	54
Gràfic 13. Durant els esdeveniments festius (revetles, discomòbils, cercaviles...), que es realitzen en la seua associació, apareixen situacions relacionades amb...? Associacions festives (%).....	55
Gràfic 14. Distribució per gènere. Variables de consum. Últims 30 dies. ESTUDES 2018 (%).	56
Gràfic 15. Evolució prevalences de consum de tabac. ESTUDES 2012-2018 (%).	60
Gràfic 16. Distribució per gènere. Prevalença alguna vegada i consum diari. ESTUDES 2018 (%).	61
Gràfic 17. Evolució prevalences de consum de cànnabis. ESTUDES 2012-2018 (%).	63
Gràfic 18. Distribució per gènere consum de cànnabis entre 20 i 29 dies. ESTUDES 2018.....	64
Gràfic 19. Distribució per gènere. Prevalença consum cànnabis alguna vegada i últim mes. ESTUDES 2018 (%).....	67
Gràfic 20. Evolució prevalença ús compulsiu internet. ESTUDES 2014- 2018. (%).	71
Gràfic 21. Prevalença ús compulsiu internet segons edat. ESTUDES 2018. (%).....	71
Gràfic 22. Prevalença ús videojocs segons edat. ESTUDES 2018. (%).	71
Gràfic 23. Evolució prevalença de joc en línia i/o presencial. ESTUDES 2018 (%).....	72
Gràfic 24. Evolució prevalença de joc segons forma d'accés. ESTUDES 2018 (%).....	72
Gràfic 25. Freqüència de joc en els últims 30 dies. Enquesta pròpia sobre joc (%).....	72
Gràfic 26. Freqüència de joc en els últims 30 dies segons tipus de joc. Enquesta pròpia sobre joc (%).....	73
Gràfic 27. Mitjana de puntuació obtinguda en factors de risc vinculats al joc. Enquesta pròpia sobre joc (escala 1-5).....	73
Gràfic 28. Què pensa que s'hauria de fer per a fer front als problemes ocasionats pel consum de drogues o conductes addictives en el seu municipi? Regidories, personal tècnic i associacions municipals (%).....	74

ÍNDEX D'IL·LUSTRACIONS

Il·lustració 1. Enfocament metodològic per a l'elaboració del III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta.....	6
Il·lustració 2. Estudis avaluatius realitzats per al disseny del III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta	6
Il·lustració 3. Objectius generals i estratègics en prevenció. Estratègia nacional sobre addiccions 2017-2024	11
Il·lustració 4. Principis rectors del III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta.....	15
Il·lustració 5. Caracterització d'espais de consum.....	48
Il·lustració 8. Conformació de grups de participació segons àmbit d'actuació	103

PRÒLEG

Aquest nou Pla de prevenció de conductes addictives és el resultat de la llarga experiència del municipi en prevenció d'aquests tipus de conductes. Ha estat aconseguida per l'aplicació dels plans precedents i sota la direcció de la tècnica de la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Additives (UPCCA). En aquesta ocasió, també ha sigut pel resultat d'una acurada avaluació del II Pla de prevenció de drogodependències i altres conductes addictives 2017-2020, que ha permès identificar les debilitats i les mancances d'aquest Pla.

En l'elaboració del Pla s'han incorporat els principis i les recomanacions contingudes en les lleis i els plans estratègics d'àmbit superior com la Llei de salut de la Generalitat Valenciana, l'Estratègia Nacional d'Addiccions 2017-2024 i el III Pla estratègic de drogodependències i altres trastorns additius de la Comunitat Valenciana.

L'elaboració del Pla ha seguit un procediment de treball participatiu, en ell s'han pogut arreplegar valuoses aportacions del personal tècnic de l'Ajuntament, però també de persones d'altres àmbits, com l'educatiu, el comerç, l'associatiu i de persones i joves de manera individual.

Per tot això, tenim la confiança que aquest III Pla municipal de prevenció d'addiccions de l'Ajuntament de Paiporta és una ferramenta força útil i necessària per a fer front a la tasca de prevenció i promoció de la salut de les paiportines i dels paiportins, en la qual aquesta Regidoria està compromesa.

Voldria, finalment, agrair sincerament el treball dut a terme per a l'elaboració d'aquest Pla i, especialment, la participació de totes aquelles persones que l'han fet possible.

Rafael Gadea Merino.

Regidor de Benestar Social, Sanitat i Salut Pública.

1. INTRODUCCIÓ

El III Pla municipal de prevenció d'addiccions de l'Ajuntament de Paiporta, d'ara en avant III PPA, constitueix l'instrument bàsic per a la planificació dels objectius i actuacions a desenvolupar, en matèria de prevenció d'addiccions, en el municipi de Paiporta, en el període 2022-2025.

El III PPA naix de l'experiència acumulada durant aquests anys, dels resultats obtinguts en els processos d'avaluació empresos per l'ajuntament i de la seua aposta pel disseny d'una política de prevenció municipal sustentada en un model d'actuació pràctic:

- *Que dote, a l'acció preventiva municipal, de l'estabilitat i continuïtat necessària.*
- *Que assegure una prevenció per a tots i des de tots, fonamentada en les necessitats actuals i escenaris socials sorgits de l'evolució dels consums de drogues i les conductes tecnològiques.*
- *Que oriente i facilite respostes eficaces i eficients des dels actius disponibles en el municipi.*

Des d'aquestes finalitats, el III PPA planteja les seues línies estratègiques, a liderar i executar per la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives, en coordinació amb els diferents serveis i recursos locals, dins dels 6 eixos en els quals queda estructurat el Pla:

- *Eix I: Prevenció escolar.*
- *Eix II: Prevenció familiar.*
- *Eix III: Prevenció comunitària.*
- *Eix IV: Prevenció amb col·lectius de risc.*
- *Eix V: Prevenció ambiental.*
- *Eix VI: Comunicació i difusió.*

2. METODOLOGIA PER A L'ELABORACIÓ DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS

El marc conceptual sobre el qual es formula el III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta posa de rellevància el caràcter multifactorial dels fenòmens associats a les conductes addictives. Les addiccions són un fenomen social complex sobre el qual interaccionen múltiples factors determinants de naturalesa biològica, psicològica, social i cultural, que requereixen, per al seu abordatge, d'enfocaments multisectorials.

A nivell metodològic tot el procés de formulació i disseny del III PPA es vertebra sobre:

L'impuls per a afavorir LA MÀXIMA PARTICIPACIÓ DE TOT EL TEIXIT SOCIAL, PROFESSIONAL I INSTITUCIONAL, des de les fases inicials de la seua elaboració fins a la seua execució, amb la finalitat de partir d'una anàlisi de les situacions i necessitats actuals i donar resposta a les mateixes des del treball en xarxa.

L'ABORDATGE PREVENTIU INTEGRAL DEL FENOMEN DE LES ADDICCIONS, incloent tant, les drogues legals com les il·legals i altres conductes addictives que puguen afectar la població.

La incorporació d'una AVALUACIÓ DE NECESSITATS, PROCESSOS I RESULTATS.

IL·LUSTRACIÓ 1. ENFOCAMENT METODOLÒGIC PER A L'ELABORACIÓ DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA

L'elaboració del III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta contempla dos estudis avaluatius sobre els quals es formula el mateix. Aquests són:

IL·LUSTRACIÓ 2. ESTUDIS AVALUATIUS REALITZATS PER AL DISSENY DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA

Cadascuna d'aquestes aproximacions avaluatives s'associen directament a un enfocament metodològic propi i a accions de consulta a diferents agents socials i grups poblacionals, els quals han aportat la informació necessària per a formular el III PPA sobre una aproximació a la realitat social del municipi en matèria de prevenció d'addiccions.

Mesa de coordinació municipal per a elaboració del III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025

- Regidor de Benestar Social, Sanitat i Salut Pública (Sr. Rafael Gadea Merino).
- Coordinador de l'àrea de Benestar Social (Sr. Francisco Gago Morales).
- Tècnica de la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Adictives (Sra. Pilar Sánchez Cuerda).
- Consell municipal de Salut de Paiporta.

Avaluació del II Pla municipal de drogodependències i altres trastorns addictius 2017-2020

Anàlisi de l'estructura municipal

- Memòries d'activitat
- Enquestes i entrevistes sobre percepció de resultats de l'activitat preventiva realitzada a representants polítics, personal tècnic, centres escolars i AMPAs.

Avaluació de necessitats municipals en matèria d'addiccions

Estructura associativa

- Identificació d'actius associacions amb potencial per al desenvolupament d'activitat preventiva coordinada amb la UPCCA

Context municipal

- Anàlisi de fonts secundàries: variables sociodemogràfiques i variables socioeconòmiques.
- Anàlisi de fonts secundàries: dades epidemiològiques sobre consum de drogues i addiccions sense substància.

Contextos i patrons de consum

- Mapatge per a la identificació i caracterització de contextos de consum.
- Enquestes d'estimació ràpida a població adolescent, juvenil i adulta per a caracterització de patrons de consum, disponibilitat i accessibilitat a les substàncies, control social percebut, etc.
- Grup de participació amb joves.

Necessitats preventives i propostes d'accions

- Enquestes sobre percepció de necessitats detectades, sentides i percebudes (representants polítics, personal tècnic municipals, teixit associatiu).
- Grup de participació amb associacions.
- Grup de participació amb joves.
- Dinàmica de consulta comunitària.

3. MARC NORMATIU I REGULADOR DE LA PREVENCIÓ D'ADDICCIONS

3.1. Normativa específica en matèria d'addiccions

Normativa Estatal:

- Llei 42/2010, de 30 de desembre, per la qual es modifica la Llei 28/2005, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac.
- Llei orgànica, 4/2015 de protecció de la seguretat ciutadana.
- Llei 13/2011, de 27 de maig, de regulació del joc.

Normativa Autonòmica:

- Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de règim local de la Comunitat Valenciana.
- Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local.
- Llei 3/2019, de 18 de febrer de la Generalitat, de serveis socials inclusius de la Comunitat Valenciana.
- Llei 1/2020, d'11 de juny, sobre regulació del joc i de prevenció de la ludopatia de la Comunitat Valenciana.
- Llei 10/2014 de 29 de desembre de Salut de la Generalitat Valenciana.
- Decret 132/2010, de 3 de setembre, del Consell, sobre registre i autorització de centres i serveis d'atenció i prevenció de les drogodependències i altres trastorns addictius a la Comunitat Valenciana.
- Decret 89/2018, de 29 de juny, del Consell, d'acreditació de programes de prevenció de drogodependències i altres trastorns addictius i de regulació del Comitè de persones expertes.

Reconegut en la Constitució Espanyola el dret dels i de les ciutadanes a la protecció de la salut, competeix als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris. Des d'aquest dret constitucional i transferides les competències en matèria de salut a les diferents comunitats autònomes, la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de salut de la Comunitat Valenciana, regula en el Títol II. Article 6, com a competències pròpies de les entitats locals majors de 20.000 habitants, la constitució d'unitats destinades a la prevenció comunitària de conductes addictives, i les dota dels mitjans tècnics i humans necessaris. A més, des d'aquesta mateixa Llei s'estableix l'obligatorietat d'elaborar i aprovar un pla sobre drogues i altres trastorns addictius per a poder coordinar programes municipals de prevenció en matèria de trastorns addictius en el seu àmbit territorial.

En compliment a aquest precepte legal, Paiporta compta amb l'acreditació de la seua Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives des de 2016 i els corresponents plans municipals, aprovats preceptivament per la Conselleria competent en la matèria i per l'organisme municipal corresponent: I Pla municipal de drogodependències i altres trastorns addictius 2016 i II Pla municipal de drogodependències i altres trastorns addictius 2017-2020.

Com a servei especialitzat de titularitat municipal des del qual desenvolupar l'acció preventiva municipal, entesa aquesta com *“el conjunt divers d'actuacions encaminades a eliminar o modificar els factors de risc associats al consum de drogues, o a altres conductes addictives, amb la finalitat d'evitar que aquestes es produïsquen, es retarde el seu inici, o es convertisquen en un problema per a la persona o el seu entorn”* (Títol VI, Article 62.1, de la Llei de salut de la CV), constitueixen funcions pròpies de la UPCCA:

- *Informar científicament la població en general sobre substàncies i conductes que puguen generar dependència, així com, els seus efectes i les conseqüències derivades del seu ús i/o abús.*
- *Promoure l'educació per a la salut a través d'iniciatives que fomenten hàbits i conductes saludables.*
- *Sensibilitzar a la comunitat sobre de la importància de limitar la presència, promoció i venda de drogues en l'entorn social.*
- *Modificar les actituds i patrons de risc de la població respecte a les conductes de consum de drogues i altres trastorns addictius.*
- *Atendre qualsevol persona afectada per l'ús i/o abús de qualsevol substància addictiva o conductes relacionades amb les tecnologies o el joc, així com, establir canals de derivació efectius a la xarxa assistencial pública d'addiccions.*

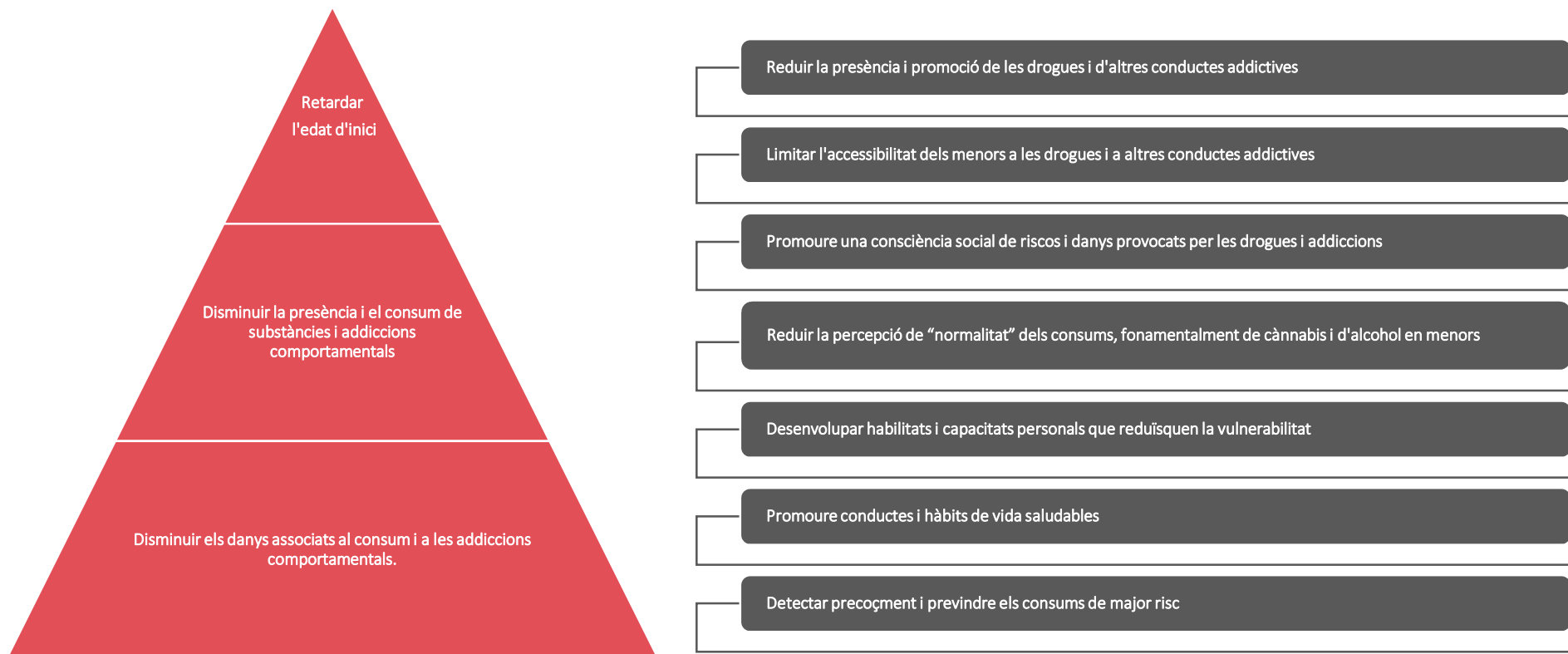
Actualment la UPCCA compta amb una tècnica superior a jornada completa encarregada de la coordinació del servei.

3.2. Marc institucional: formulacions estratègiques en matèria d'addiccions

El III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022- 2025 se situa d'acord amb els marcs específics superiors de planificació i programació en la matèria, des d'on s'orienten accions preventives concretes enfront de les addiccions amb i sense substància a nivell europeu i nacional. Aquests són:

- **Estratègia de la Unió Europea en matèria de lluita contra la droga (2021-2025) i Pla d'acció de la Unió Europea en matèria de lluita contra la droga 2021-2025.**
- **Estratègia espanyola sobre addiccions 2017-2024 i el Pla d'acció que d'ella es deriva per al període 2021-2024 del Pla nacional sobre drogues.**

De conformitat amb aquestes formulacions estratègiques, el III PPA de Paiporta parteix dels objectius generals i estratègics marcats en aquests, i busca la seua adaptació a les necessitats, demandes i situació actual de la prevenció de les addiccions en el context de Paiporta.

IL·LUSTRACIÓ 3. OBJECTIUS GENERALS I ESTRATÈGICS EN PREVENCIÓ. ESTRATÈGIA NACIONAL SOBRE ADDICCIONS 2017-2024

3.3. Marc local: plans municipals

A nivell local, l'Ajuntament de Paiporta, des de la seua **Regidoria de Benestar Social, Sanitat i Salut Pública**, inicia un procés de planificació estratègica des del qual aportar valor a l'organització municipal en els seus diferents àmbits d'actuació i encaminar-la cap a objectius ben definits.

Com a resultat d'aquest treball, Paiporta compta actualment amb el **Pla local de salut des d'on es planifiquen, ordenen i coordinen les actuacions a realitzar en matèria de salut pública en el municipi, entre elles, i significativament, la prevenció d'addiccions.**

TAULA 1. EIXOS D'ACTUACIÓ. I PLA LOCAL DE SALUT DE PAIPORTA 2022-2025

1.	Promoció d'entorns urbans saludables.
2.	Foment de les xarxes socials i la democratització de les cures.*
3.	Impuls d'estils de vida saludables des d'una perspectiva dels determinants socials.
4.	Actuacions enfront dels determinants ecològics de la salut.
5.	Potenciació del treball intersectorial i conjunt en l'administració local.

Així mateix. Paiporta compta amb altres plans sectorials els quals inclouen, dins dels seus objectius i accions, aspectes transversalment vinculats a la prevenció d'addiccions, considerats en l'elaboració del III Pla municipal de prevenció d'addiccions 2022-2025.

- **I Pla d'igualtat municipal de Paiporta 2021-2024**

Impulsor d'accions i mesures dirigides a aconseguir en el municipi la incorporació de les polítiques d'igualtat necessàries per a aconseguir la igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes.

Estructurat en 10 eixos d'actuació, el Pla d'igualtat incideix en la necessitat de garantir la inclusió de la perspectiva de gènere en qualsevol actuació municipal duta a terme (Eix I), la qual cosa inclou l'actuació preventiva, en qualsevol dels seus àmbits i sobre el propi recurs de la UPCCA. Així mateix, l'ús del llenguatge i imatges inclusives en tots els elements comunicatius de difusió pública (Eix V) es considerarà en qualsevol de les campanyes de sensibilització, cartelleria, guies etc. que es dissenyen des de la UPCCA.

Específicament, i en relació amb els eixos III i X, el Pla d'igualtat contempla accions conjuntes amb la UPCCA per al foment de la coeducació en les famílies, a través de la coordinació de l'Escola municipal de Famílies, així com accions de sensibilització i formació en l'àmbit educatiu per a aprofundir en la relació entre gènere i consum de drogues.

TAULA 2. EIXOS D'ACTUACIÓ. I PLA D'IGUALTAT MUNICIPAL DE PAIPORTA 2021-2024

1. Incorporació de la perspectiva de gènere en tots els àmbits de l'administració municipal.
2. Participació ciutadana.
3. Coeducació, conciliació, cultura, esport i oci.
4. Ordenació urbana i transport.
5. Llenguatge i mitjans de comunicació.
6. Ocupació.
7. Transversalitat.
8. Sensibilització ciutadana en igualtat de gènere i diversitat sexual.
9. Pressupostos amb perspectiva de gènere.
10. Salut integral i educació sexual.
11. Actuacions de prevenció i atenció integral davant la violència de gènere.

- **I Pla d'inclusió i cohesió social de Paiporta 2022-2025**

Aporta l'ordenació i la direcció estratègica d'accions i mesures d'inclusió i cohesió social vinculades al territori. Aquest Pla proposa “una nova governança de les polítiques públiques amb una visió integral i transversal” que enfortisca el sentiment de pertinença a la col·lectivitat i al territori mitjançant la implicació activa i participativa dels agents socials i dels recursos disponibles, per a reduir els factors de desigualtat social i vulnerabilitat i promoure l'autonomia de les persones i col·lectius vulnerables.

TAULA 3. LÍNIES D'ACTUACIÓ. I PLA D'INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL DE PAIPORTA 2022-2025

1. Inclusió sociolaboral: accés a l'ocupació de qualitat.
2. Garantia de prestacions.
3. Garantia de protecció de drets i accés als serveis públics.
  - 3.1 Serveis Socials.
  - 3.2 Educació.
  - 3.3 Salut.
  - 3.4 Habitatge.
  - 3.5 Societat de la informació.
4. Garantia d'equitat territorial i cohesió social.
5. Atenció a la infància i adolescència i reducció de l'empobriment infantil.
6. Promoció de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, amb especial consideració a la lluita contra la feminització de la pobresa.

4. PRINCIPIS RECTORS DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA

El marc teòric sobre el qual es formula el III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025 es correspon amb el model bio-psicosocial des del qual es posa de rellevància el caràcter multifactorial dels fenòmens associats a les conductes addictives i la incidència dels factors determinants de la salut de naturalesa biològica, psicològica, social o política, en el seu inici i manteniment. Resulta per tant clau per a la prevenció de les mateixes considerar aquests factors, així com, abordar de manera el fenomen de les addiccions, tant respecte a les drogues legals, com a les il·legals, i altres conductes addictives que puguin afectar la població.

Els principis rectors que guien l'activitat preventiva continguda en el present Pla es defineixen d'acord amb la Llei de salut de la Generalitat Valenciana, l'Estratègia Nacional d'Addiccions 2017-2024 i III Pla estratègic de drogodependències i altres trastorns addictius de la Comunitat Valenciana.

Principi de salut en totes les polítiques

Es contempla la convergència d'altres sectors socials, sanitaris i educatius en matèria de prevenció les polítiques de les quals poden influir en la salut de la població, en la creació d'entorns saludables i en la disminució de factors de risc i potenciació dels nivells de protecció de la salut

Principi de prevenció i promoció de la salut:

s'estableix com a prioritat la detecció, anticipació i evitació de riscos i danys a la salut de la població i la promoció de factors de protecció en edats primerenques, mitjançant la formació en habilitats per a la vida i educació per a la salut.

IL·LUSTRACIÓ 4. PRINCIPIS RECTORS DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIORTA

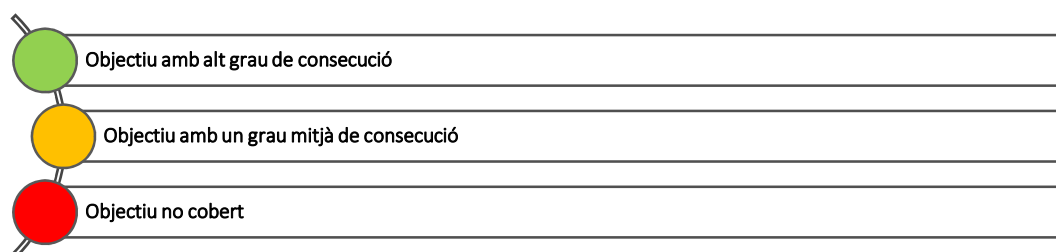
5. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT PREVENTIVA: RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DEL II PLA MUNICIPAL DE DROGODEPENDÈNCIES I ALTRES TRASTORNS ADDICTIUS 2017-2020

Després de la posada en marxa de la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives i els quatre anys d'implementació del Pla municipal de drogodependències 2017-2020 (PMD), el municipi de Paiporta consolida la seua actuació preventiva a través del desenvolupament de les diferents estratègies definides en aquest i l'adaptació a les circumstàncies i situacions sorgides en aquests anys.

Entre aquestes circumstàncies, la incidència de la COVID-19 durant a l'any 2020 comporta la paralització de determinades actuacions en àmbits d'intervenció com l'escolar o el laboral, i l'ajust de l'activitat preventiva a les possibilitats reals d'actuació en entorns com el familiar i comunitari, a través d'implementacions en línia.

Malgrat tot això, durant l'any 2021, l'Ajuntament de Paiporta inicia un procés d'avaluació del PMD 2017-2020 per a identificar el grau de consecució dels seus objectius en matèria de prevenció d'addiccions i la detecció de possibles deficiències o mancances en la seua cobertura, com a base per a la formulació del present Pla.

Per a la valoració dels principals resultats obtinguts en cada àmbit d'actuació s'incorpora una figura a manera d'il·lustració amb la següent llegenda:

5.1. Prevenció escolar

La planificació de l'actuació preventiva municipal en el mitjà escolar es dissenya amb l'objectiu general d' "augmentar les capacitats i habilitats personals dels adolescents de resistència a l'oferta de drogues i als determinants dels comportaments problemàtics relacionats amb aquestes".

L'estratègia definida contemplava:

- **Coordinació d'agents municipals amb intervenció en el mitjà escolar** a través d'un grup de treball entre UPCCA, Gabinet Psicopedagògic municipal, Joventut i Igualtat que definirà, anualment, una proposta única d'accions de promoció de la salut i prevenció d'addiccions a implementar en els centres escolars.

Des de la Regidoria de Benestar Social, Sanitat i Salut Pública, a través de la UPCCA, es treballa, des del primer any d'implementació del PMD, en la conformació d'aquest grup de treball, en el qual han participat sistemàticament les àrees de Joventut i Igualtat per al disseny del:

- "Programa d'intervenció escolar en CEIPs".
- "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES".

Tots dos programes compten amb una coordinació inicial per a la configuració d'aquests entre les tècniques implicades, encara que aquesta no es manté en el procés d'implementació, ni avaluació final de les actuacions incloses en els programes.

Se subratlla, a més, com a deficiència, la falta de participació del Gabinet Psicopedagògic municipal en el disseny del programa d'intervenció en els centres de primària, tot i que, aquest gabinet disposa d'un bon coneixement sobre el funcionament i necessitats de l'alumnat, professorat i famílies, que podria ser utilitzat per a evitar la sobreesaturació d'accions en determinats cursos, intensificar l'actuació on es detecta una necessitat i oferir als centres una visió de treball conjunt i coordinat que millori l'efectivitat de les intervencions i la implicació dels centres en aquestes.

Grup municipal de treball de prevenció en el mitjà escolar

- **La formació del personal docent** com una estratègia per a millorar la implicació dels centres escolars en la promoció de la salut i la prevenció d'addiccions, de manera que, es facilite la implementació de programes o accions preventives a l'aula per part d'aquests, a través de la millora de la seua capacitat en prevenció d'addiccions,

Encara que l'acció formativa desenvolupada per la UPCCA aconseguix una participació de professorat del 50% de centres escolars del municipi (15 sessions de formació implementades), queda restringida a centres de primària. La totalitat de centres reconeix haver rebut, per part de la UPCCA, l'oferta formativa per a facilitar la implementació de programes de prevenció per part del personal docent, però, la falta de temps disponible i la valoració que aquestes accions han de realitzar-les professionals especialitzats comporta el que la seua participació no siga continuada en el temps.

- **Coordinació anual de la UPCCA amb els centres escolars per a l'actuació sobre alumnat de primària.** L'acció preventiva dins del "Programa d'intervenció escolar en CEIPs" s'estructura en:
  - Accions d'educació per a la salut.
  - Accions per a la prevenció del mal ús i/o abús de les tecnologies.

Fins i tot, amb una adequada consecució de l'objectiu proposat tal com es reflecteix en la Taula 3 i 4, s'estima la necessitat d'incloure en els pròxims anys referències a les cobertures poblacionals buscades per cicle o curs escolar i assegurar la implementació d'un model preventiu de continguts prioritaris a treballar en cadascun d'ells.

Planificar i iniciar la posada en marxa de programes per a la promoció de la salut i habilitats per a la vida en el 33% dels centres de Paiporta

TAULA 4. % DE CENTRES ESCOLARS DE PRIMÀRIA PARTICIPANTS EN ACCIONS D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT PER ANY ESCOLAR

Any escolar	Cobertura indicador
Curs escolar 2017-2018	50%
Curs escolar 2018-2019	83,3%
Curs escolar 2019-2020	100%
Curs escolar Set. - Des. 2020	100%

TAULA 5. % DE CENTRES ESCOLARS DE PRIMÀRIA PARTICIPANTS EN ACCIONS DE PREVENCIÓ TICS PER ANY ESCOLAR

Any escolar	Cobertura indicador
Curs escolar 2017-2018	0%
Curs escolar 2018-2019	66,7%
Curs escolar 2019-2020	0%
Curs escolar Set. – Des. 2020	88,3%

Aportar les valoracions realitzades pels CEIPS respecte a les accions preventives desenvolupades per la UPCCA amb població escolar:

- Quant al nivell d'adquisició d'eines de protecció de la salut i/o habilitats per a la vida entre l'alumnat participant, aquestes es consideren entre els nivells mitjà i molt alt.
  - L'actuació general de l'acció de la UPCCA en els centres educatiu es valora com "molt adequada" (50%) o "adequada" (50%).
  - Les accions de promoció de la salut, habilitats per a la vida o prevenció d'addiccions desenvolupades es valoren com "bastant adequades" (75%) o "molt adequades" (25%).
- **Coordinació anual de la UPCCA amb els centres escolars per a l'actuació sobre alumnat de secundària i altres cicles.** L'acció preventiva s'estructura dins del "Programa SAÓ" en:
    - Accions de prevenció específica del consum de drogues.
    - Accions per a la prevenció del mal ús i/o abús de les tecnologies.

Les anàlisis efectuades per al període quadriennal que contempla el PMD mostren un compliment de dos dels quatre objectius específics proposats (66,6% de compliment) amb:

- Una mitjana d'un 72% d'alumnat de secundària, batxiller i cicles formatius receptor d'alguna actuació preventiva en matèria de drogues.

TAULA 6. % D'ESCOLARS DE SECUNDÀRIA PARTICIPANTS EN ACCIONS ESPECÍFIQUES PREVENCIÓ DROGUES PER ANY ESCOLAR (2017-2020)

Any escolar	% d'escolars receptors	Cobertura indicador
Curs escolar 2017-2018	ESO = 9%	9%
Curs escolar 2018-2019	ESO = 38,3% PAC =100% BATX=30,3% FPB=57,7%	50.9%
Curs escolar 2019-2020	ESO= 52,2% BATX= 55,6% FPB= 100%	66%
Curs escolar Set. – Des. 2020	ESO=22,5% BATX=30,3%	26,1%

- Prop d'un 43% de participació de l'alumnat en accions de prevenció d'addiccions tecnològiques.

TAULA 7. % D'ESCOLARS DE SECUNDÀRIA PARTICIPANTS EN ACCIONS ESPECÍFIQUES PREVENCIÓ TICS PER ANY ESCOLAR (2017-2020)

Any escolar	% d'escolars receptors	Cobertura indicador
Curs escolar 2017-2018	ESO=41,5% FPB=100% FPM=100%	74,5%
Curs escolar 2018-2019	ESO = 12.2%	12.2%
Curs escolar 2019-2020	ESO= 22,3%	22,3%
Curs escolar Set. – Des. 2020	ESO=2%	2%

- Escassament un 9% d'alumnat receptor d'accions dirigides a la prevenció del consum de tabac.

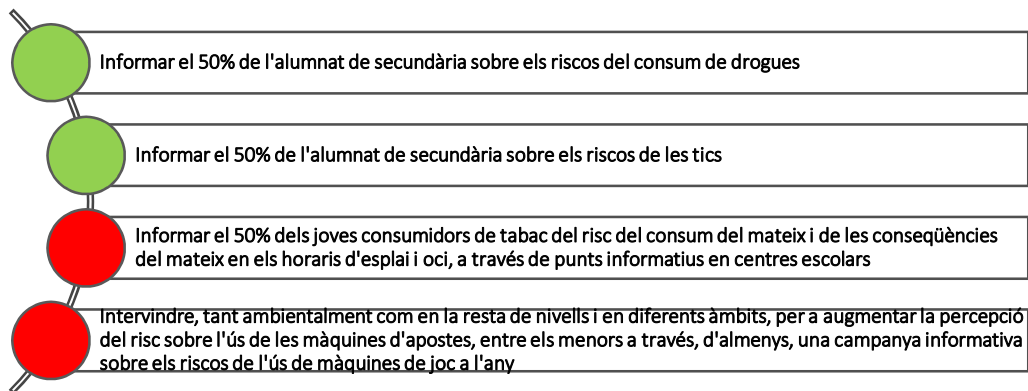
TAULA 8. % D'ESCOLARS DE SECUNDÀRIA PARTICIPANTS EN ACCIONS ESPECÍFIQUES PREVENCIÓ TABAC PER ANY ESCOLAR (2017-2020).

Any escolar	Cobertura indicador
Curs escolar 2017-2018	9%
Curs escolar 2018-2019	Sense actuación
Curs escolar 2019-2020	Sense actuación
Curs escolar Set. – Des. 2020	Sense actuación

- No realització de les accions previstes de sensibilització de l'alumnat sobre joc.

Sobre aquestes actuacions, les valoracions realitzades pels IES mostren una mitjana de percepció d'utilitat per a l'adquisició d'informació i/o formació de l'alumnat receptor de “bastant útils”, distribuïda en valoracions d’ “utilitat mitjana” per a dues dels centres i de “molt útil” per a l'IES restant.

De nou, encara que s'aconsegueixen els objectius específics proposats, es detecta la necessitat de millorar la distribució de l'actuació per cursos, en base a criteris tècnics fonamentats que determine, en funció de l'edat de l'alumnat, el treball a realitzar.

Des d'una la valoració general, l'avaluació de tota l'actuació preventiva implementada en l'àmbit escolar permet concloure que l'objectiu general perseguit d' "augmentar les capacitats i habilitats personals dels adolescents de resistència a l'oferta de drogues i als determinants dels comportaments problemàtics relacionats amb les mateixes" s'ha aconseguit satisfactòriament.

5.2. Prevenció familiar

La prevenció familiar dins del II PMD de Paiporta 2017–2020 persegueix els objectius generals de "millorar i ampliar la formació de famílies per a la prevenció de conductes addictives i promoció de la salut biopsicosocial" i "promoure la implicació de l'entorn familiar per a oferir alternatives al consum". Per a això l'estructura d'actuació proposada és:

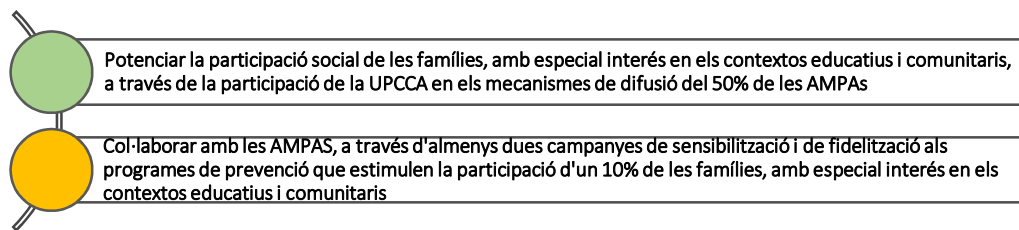
- Coordinació anual amb les AMPAs

Anotar dues qüestions que marquen que el desenvolupament de la prevenció familiar a nivell municipal:

- Tal com estava previst en el Pla municipal, a partir de 2008, es conforma una Escola de Famílies municipal sorgida de la col·laboració entre Igualtat i UPCCA, des de la qual es coordina tota l'acció preventiva dirigida a l'àmbit familiar.
- En aquest mateix any i per iniciativa comunitària de les famílies, es crea una InterAmpa municipal, la qual adquireix la personalitat jurídica de federació al setembre de 2020. Encara que, fins al moment, l'InterAmpa no compta amb capacitat per a elaborar una oferta conjunta dirigida a les famílies de totes les AMPAs, es tracta d'un recurs a considerar per al disseny d'activitats en els pròxims anys.

Així doncs, des de la creació de l'Escola de Famílies municipal i l'InterAmpa, es desenvolupa un doble treball anual de comunicació, amb les 8 AMPAs individualment i amb aquesta última específicament, per a la difusió de la programació. Sobre el treball realitzat es detecten algunes dificultats en la coordinació que poden estar incidint en el desenvolupament de les activitats dirigides al col·lectiu de famílies i a la seua implicació i participació.

- L'oferta formativa dirigida al col·lectiu de famílies-escolar a través de l'Escola municipal de Famílies es dissenya de manera coordinada entre les tècniques d'Igualtat i la UPCCA, i queda fora d'aquest procés el Gabinet Psicopedagògic municipal, el qual recull entre les seues funcions l'atenció a les famílies dels centres escolars. Això comporta al desconeixement entre els diferents agents municipals de l'agenda formativa general dirigida a famílies i la pèrdua d'oportunitats d'accés directe a la detecció i valoració de problemàtiques familiars que pogueren relacionar-se amb les addicions per part de la UPCCA.
- Falta de coordinació entre centres escolars i AMPAS per a elaborar propostes conjuntes, a incorporar a l'Escola de Famílies, des d'una detecció de necessitats familiars a realitzar conjuntament entre els centres, InterAmpa i personal tècnic municipal amb intervenció en el medi escolar (Gabinet Psicopedagògic municipal, Igualtat i UPCCA).
- Dificultats de comunicació entre InterAmpa i els centres escolars en relació amb el treball que es desenvolupa amb els seus fills i filles en matèria de promoció de la salut i prevenció d'addiccions a les aules.

- **Acció formativa dirigida a famílies**

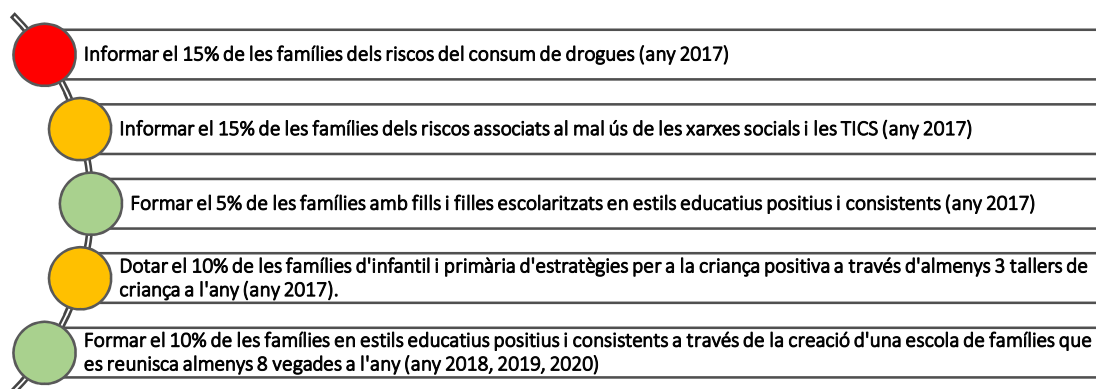
Si bé la cobertura d'alguns dels objectius específics proposats per any no arriben a aconseguir les xifres incloses en els indicadors proposats, l'activitat preventiva desenvolupada per la UPCCA, amb la realització de 6 tallers formatius el primer any i 18 tallers en els consecutius, aconsegueix un total de 538 receptors i una cobertura quadriennal de famílies del 44,8% (N=1200), distribuïda en: una participació del 12,5% de famílies vinculades a l'entorn escolar l'any 2017 i un 34% a través de l'Escola per a Famílies en el període 2018- 2020.

Queda evidenciat que, amb la creació de l'Escola de Famílies, s'aconsegueix donar un impuls a la formació de pares i mares del municipi, tot i que s'estima necessari augmentar el nombre de famílies receptores, especialment aquelles més vulnerables, a través de la millora dels canals de comunicació amb aquestes i una millor adaptació de les activitats als seus interessos i necessitats.

TAULA 9. COBERTURA OBJECTIUS ESPECÍFICS I ACCIONS. PREVENCIÓ FAMILIAR. FORMACIÓ FAMÍLIES (2017-2020).

Objectiu específic	Acció	Indicador	Cobertura indicador per any (% de cobertura sobre núm. de famílies-escolar)

					Cobertura total indicador (quadriennal)	
Informar el 15% de les famílies dels riscos del consum de drogues	Xarrades informatives	Núm. de famílies participants / Núm. de famílies totals	Any 2017	0%	6 tallers 12,5%	44,8%
Informar el 15% de les famílies dels riscos associats al mal ús de les xarxes socials i les TICS	Xarrades informatives		Any 2017	1 taller 2,6%		
Formar el 5% de les famílies amb fills i filles escolaritzats en estils educatius positius i consistents	Tallers formatius		Any 2017	4 tallers 7%		
Dotar al 10% de les famílies d'infantil i primària d'estratègies per a la criança positiva a través d'almenys 3 tallers de criança a l'any	Tallers formatius		Any 2017	1 taller 2,9%		
Formar el 10% de les famílies en estils educatius positius i consistents a través de la creació d'una escola de famílies que es reunisca almenys 8 vegades a l'any	Escola per a pares		Any 2018	9 tallers 18,7%		
			Any 2019	4 tallers 5,7%	18 tallers 32,4%	
			Any 2020	5 tallers 8%		

- Atenció a famílies des del Servei d'informació i orientació de la UPCCA

Des de la seua creació la UPCCA incorpora un servei d'atenció i informació general a la població, amb una atenció del 100% de demandes rebudes, incloses les de famílies del municipi, a través d'intervencions individualitzades per nucli familiar. A més, el PMD plantejava la posada en marxa de tallers de formació conjunts entre les famílies que accedien a aquest servei. En general sorgeixen dificultats per a coordinar activitats conjuntes que satisfacen les diferents necessitats de les famílies, i s'implementen tan sols una acció formativa amb famílies amb fills i filles afectats per trastorns d'espectre autista.

Es valora la idoneïtat d'incorporar accions preventives específiques dirigides a famílies vulnerables, a través de la coordinació amb Serveis Socials i associacions municipals d'ajuda social.

Dotar el 70% de les famílies que accedeixen al servei d'orientació de la UPCCA d'estratègies educatives través d'entrevistes individualitzades i tallers de formació per a pares i mares almenys 3 vegades a l'any.

- Accions per a l'oci familiar saludable

Enfront de la necessitat de fomentar un oci compartit saludable entre les famílies de Paiporta, es formula la proposta de posar en marxa, en anys alterns (2018 i 2020), activitats lúdic-preventives que faciliten un aprenentatge entre adults i xiquets i xiquetes per a la promoció de la salut i la prevenció d'addiccions.

Amb una mitjana d'actuació de 2 tallers a l'any, la UPCCA posa en marxa un total de 6 accions, amb una participació de 77 famílies en els tallers de jocs teatrals, *clown*, dansa i circ organitzats, amb el que l'objectiu específic proposat no queda cobert.

Sobre aquesta mena d'actuacions es detecta la necessitat de valorar la seua incorporació o no en el següent Pla municipal, donada la quantitat de recursos econòmics i humans que es requereixen.

Facilitar espais relacionals i accions d'oci i temps lliure en família, una vegada al mes

En la valoració general i encara que l'objectiu general de “millorar i ampliar la formació de famílies per a la prevenció de conductes addictives i promoció de la salut biopsicosocial” s'ha satisfet, resulta necessari reforçar l'activitat preventiva en l'àmbit familiar, millorar les taxes de participació de les famílies en general i específicament en aquelles amb major nivell de necessitat i/o vulnerabilitat.

5.3. Prevenció comunitària

La prevenció comunitària inclosa en el PMD persegueix els objectius generals de:

- Promoure una consciència social sobre la importància dels problemes relacionats amb les drogues i altres conductes addictives, sobre la possibilitat real d'evitar-los, i sobre la importància que la societat, en el seu conjunt, siga part activa de la solució.
- Optimitzar la coordinació i la cooperació en el marc municipal.
- Millorar i ampliar la formació de les persones professionals que treballen en aquest camp, així com, la dirigida a persones que col·laboren en aquest.

Per a la seua consecució es formulen diferents estratègies d'intervenció associades a objectius específics en diferents àrees d'actuació. Aquestes són:

- **Conformació d'un grup de treball per a l'acció comunitària**

El grup per a la prevenció comunitària no funciona durant tots els anys de desenvolupament del PMD com a tal, sinó que, es va reformulant en funció de la pròpia trajectòria municipal i dels projectes que es van liderant des de l'Ajuntament. Així, en 2018- 2019, amb el projecte d'avaluació de necessitats en matèria de salut, el grup de prevenció comunitària queda reorientat cap a l'estructura participativa del "Consell municipal de Salut", des del qual es coordina l'acció comunitària proposta des de la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives.

Iniciar la coordinació i cooperació de les diferents regidories incloses en el PMD, a través d'un grup de treball comunitari

- **Acció comunitària per al temps lliure**

La intervenció preventiva per al foment del temps lliure saludable amb adolescents i joves des de l'entorn comunitari s'inicia a partir de la incorporació de la tècnica de Joventut l'any 2018. A través de la coordinació UPCCA-Joventut sorgeixen algunes accions de comunicació dirigides a joves i diverses activitats d'oci saludable:

- Campanyes de sensibilització de l'ús responsable i saludable del temps d'oci: encara que contemplades en el PMD, la seua realització conforme a disseny, tan sols s'executa l'any 2018, i se substitueix l'any 2019 i 2020 per campanyes de sensibilització sobre els riscos dels consums de drogues. Aquestes campanyes específiques sobre drogues, inicialment no contemplades, es materialitzen en la "Setmana sense tabac" (2019) i la doble edició de la campanya en el Dia mundial sense alcohol (2020). A més, aquestes actuacions transcendeixen a l'àmbit juvenil per a situar-se com a accions comunitàries amb una cobertura del 80% de la població en 2019 i d'al voltant del 40% en 2020.
- Activitats informatives i formatives sobre els riscos associats al consum d'alcohol: s'implementen a partir de l'any 2019 a través del taller "Quan ixes de festa" (any 2019), *scape room* de Halloween "Monstres oblidats" (any 2019) i taller de begudes saludables (any 2020). En aquest cas, la cobertura aconseguida del 12,5% quadriennal i la mitjana del 4,4% anual, juntament amb la no execució dels "Punts d'informació sobre drogues" en el centre juvenil al no existir aquest espai, porten a qualificar l'actuació com a "parcialment aconseguida".

Es valora per tant que l'objectiu de disposar, a nivell comunitari, d'un programa de temps lliure saludable per a adolescents i joves s'ha iniciat, però no s'ha materialitzat en un producte mantingut en el temps i referent per a la població receptora. A diferència d'aquesta situació, esmentar que, des de l'àrea de Joventut, sí que es disposa d'una programació sostinguda en el temps pel que es valora la necessitat d'intensificar la coordinació entre UPCCA i Joventut per a millorar els nivells d'eficàcia i eficiència de les actuacions en prevenció juvenil d'addiccions des de l'àmbit comunitari.

- Col·laborar amb Joventut per a la planificació d'actuacions de prevenció inespecífica en la seua programació i introduir un taller trimestralment de promoció de la salut
- Informar el 10% dels adolescents i joves, a través d'almenys 3 activitats informatives i formatives sobre els riscos associats al consum d'alcohol per a augmentar la seua percepció de risc
- Sensibilitzar al 50% dels adolescents sobre l'ús saludable del temps lliure amb almenys dues campanyes de sensibilització de l'ús responsable i saludable del temps d'oci, a l'any

- **Formació de personal entrenador esportiu**

Aquesta actuació queda sense execució.

- Sensibilitzar el 50% dels entrenadors i entrenadores de les escoles esportives en prevenció de conductes addictives a través d'almenys 4 activitats informatives i formatives per a monitors i monitores i entrenadors i entrenadores esportius (any 2017).
- Formar el 40% dels entrenadors i entrenadores de les escoles esportives en prevenció de conductes addictives (any 2019).

- **Acció comunitària en reducció de riscos**

Recollit com a estratègia d'acostament a la població juvenil per a augmentar la seua percepció sobre la possibilitat de desenvolupar conductes de control de consum en moments específics d'oci, les accions de reducció de riscos en festivitats locals es desenvolupen anualment a través de campanyes de sensibilització social com el "FesFesta", tallers formatius com el "Quan ixes de festa" i punts d'informació i dinamització d'activitats preventives presencials durant les festes locals "Jo trie" amb una cobertura del 41,7% (calculat sobre el grup poblacional entre 15-29 anys).

TAULA 10. COBERTURA OBJECTIU ESPECÍFIC I ACCIONS. PREVENCIÓ COMUNITÀRIA. ACCIÓ COMUNITÀRIA EN REDUCCIÓ DE RISCOS (2017-2020)

Objectiu específic	Acció	Indicador	Cobertura indicador per any		Cobertura total indicador (quadriennal)
			Any 2018	Any 2019	
Sensibilitzar a la ciutadania a través d'una campanya informativa i de reducció de riscos en festes populars i falles, que afavorisquen una cultura de la salut	Campanyes de reducció de riscos en festes (Nadal, falles, festes locals...)	Núm. de població diana aconseguida en campanyes	Any 2018	2 campanyes 20,2% (calculat sobre població 16-29 anys; N= 3844)	5 campanyes 41,7%
			Any 2019	3 campanyes 63,1% (calculat sobre població 16-29 anys)	

(informar almenys un 5% de la població)		reducció de risc realitzades	Any 2020	INCIDÈNCIA COVID	
---	--	------------------------------	----------	------------------	--

 Sensibilitzar la ciutadania a través d'una campanya informativa i de reducció de riscos en festes populars i falles, que afavorisquen una cultura de la salut (informar almenys un 5% de la població)

- **Formació de personal mediador juvenil**

A pesar que la iniciativa de posar en marxa un grup de persones mediadores juvenils a nivell municipal, s'inicia durant els primers anys d'implantació del PMD a través de diferents tallers de mediació. La seua prolongació en el temps es veu bloquejada fonamentalment per dos factors: les dificultats per a mantindre la motivació dels joves a la participació i la falta de recursos humans tècnics posats a disposició de la iniciativa. Es valora que els objectius perseguits no queden coberts i la necessitat d'assegurar que es compta amb els recursos suficients per a incloure aquest tipus d'accions a executar en els pròxims anys.

- Desenvolupar entre els adolescents estratègies per a evitar el consum no responsable especialment en contextos d'alt risc de consum a través de la seua participació en almenys un taller de mediació
- Capacitar almenys a 10 persones mediadores socials perquè intervinguen com a dinamitzadores comunitàries
- Generar una cultura preventiva entre la població jove del municipi, a través d'una campanya de sensibilització en temps d'oci i la creació d'un grup d'almenys 8 joves voluntaris formats com a agents de salut

Des de les anàlisis efectuades i considerada el total de l'acció comunitària desenvolupada, es valora un compliment intermedi dels objectius generals. Si bé des de la UPCCA s'inicien els necessaris processos de coordinació municipal per a “promoure una consciència social sobre la importància dels problemes relacionats amb les drogues i altres conductes addictives”, a través de campanyes de sensibilització, accions de reducció de riscos i activitats de promoció d'un oci saludable, es detecta la necessitat reforçar la capacitat d'agents considerats clau per a l'acostament de l'acció comunitària a la població juvenil, com ara les persones mesuradores juvenils o les persones entrenadores esportives.

5.4. Prevenció selectiva-indicada

La UPCCA posa a la disposició de la població de Paiporta, des del seu primer any de creació, el seu servei d'orientació/intervenció per a l'atenció de qualsevol ciutadà o ciutadana, famílies i treball amb grups de joves vulnerables.

Els objectius perseguits en aquesta àrea d'actuació són:

- Optimitzar la coordinació i cooperació en el marc municipal per a millorar la detecció de col·lectius vulnerables.
- Millorar i ampliar la formació de les persones professionals que treballen en aquest camp, així com la dirigida a persones que col·laboren en aquest.

Amb una atenció quadriennal de 183 casos, la coordinació de la UPCCA amb les diferents àrees i agents municipals susceptibles de detectar a aquestes poblacions amb alts factors de risc, per a la seua derivació al servei, es manté de manera continuada (centres escolars, Serveis Socials- EEIIA, Sanitat, Policia), encara que es detecta la necessitat de comptar amb un protocol de derivació estructurat, que millore el sistema municipal de detecció precoç, evite la deambulació de la població necessitada d'aquesta mena d'intervenció pels diferents serveis d'atenció públics i assegure la utilització de criteris de valoració/diagnòstic i itineraris validats, independentment de l'àrea/professional que inici el procés.

TAULA 11. NÚM. DE RECEPTORS D'INTERVENCIÓ DE PREVENCIÓ SELECTIVA/INDICADA (2017-2020).

	Àrea municipal de procedència	Menors	Famílies /Adults	Sense informació sobre procedència
Menors	Escolar	40		
	SS.SS.	20		
	Policia	2		
	Centre de Salut	2		
	Entrada directa	20		
	SS.SS.			13
	Policia		2	
Sense informació sobre procedència			12	
				72
	TOTAL	84	27	72
			183	

Respecte a la formació de les persones professionals que treballen en aquest camp, així com, la dirigida a persones que col·laboren en aquest, des de la UPCCA es realitza durant el primer any de desenvolupament del PMD un curs dirigit a personal tècnic de Serveis Socials en entrevista motivacional.

Majoritàriament els tècnics i les tècniques d'aquests serveis valoren, en el moment actual i prioritàriament, la necessitat de millorar o augmentar la detecció i intervenció amb menors consumidors de drogues i ampliar-la a les famílies d'aquests menors.

5.5. Prevenció ambiental

Les actuacions des d'intervencions de prevenció ambiental queden dirigides des del PMD a la **“millora i ampliació de la formació de les persones professionals que treballen en aquest camp, així com la dirigida a persones que col·laboren en el mateix”** i **“incrementar l'eficàcia de les mesures dirigides a controlar l'oferta de drogues”**. Des d'aquestes finalitats s'incorporen: accions de formació amb el personal professional de SS.SS. per a millorar la seua capacitat en la detecció de col·lectius vulnerables, sensibilització i formació

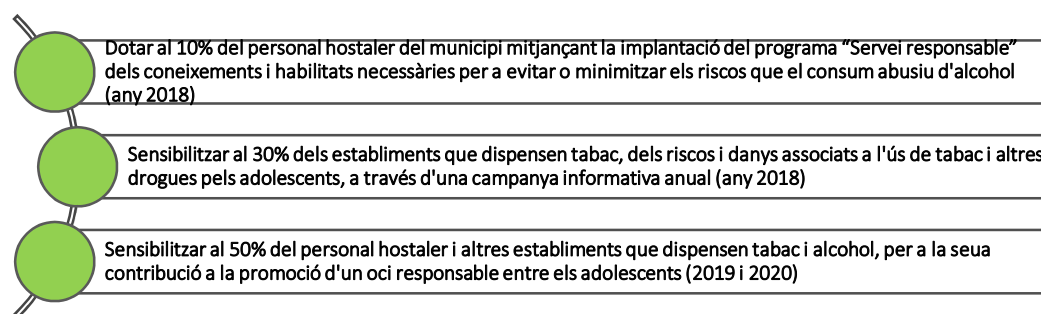
del personal d'hostaleria en estratègies de dispensació responsable, i el control del compliment de la normativa de prohibició de venda i consum d'alcohol i tabac per menors d'edat.

Atés que, part de l'acció formativa realitzada s'ha incorporat en l'àrea de prevenció selectiva indicada, es recullen en aquest epígraf els resultats obtinguts amb la formació dirigida al personal d'hostaleria i les mesures de control de l'oferta en coordinació amb la Policia local.

- **Sensibilització del comerç dispensador**

Des de la UPCCA i en coordinació amb l'àrea de Comerç s'instaura el programa "Servei responsable" amb la participació de 14 persones hostaleres i 9 representants d'associacions culturals-festives, es desenvolupen campanyes de sensibilització sobre la normativa en dispensació de tabac i/o begudes alcohòliques en festes a través de les 2 edicions de la Fira de la Tapa, i es posen en marxes 3 campanyes directes de la UPCCA dirigides exclusivament al reforç en el compliment de la normativa sobre alcohol.

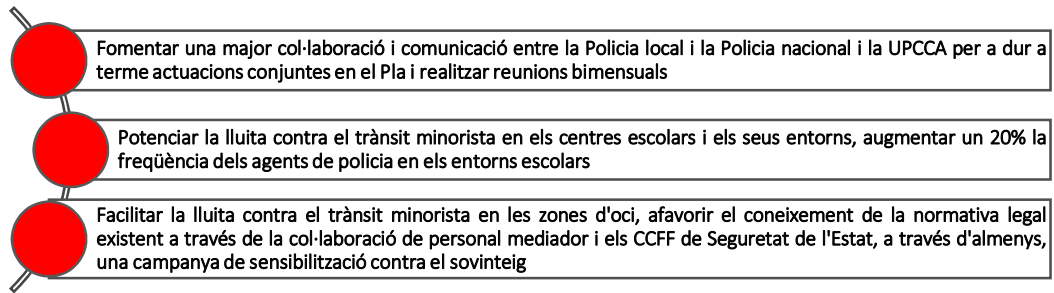
Encara que la cobertura dels objectius proposats resulta satisfactòria es detecta la necessitat d'una participació de la Policia local en aquestes accions.

- **Control de l'oferta**

Tot i que, el control de l'oferta no constitueix un àmbit d'actuació propi de la prevenció d'addiccions, la seua inclusió en el PMD, tal com es recull, respon a la necessitat de disminuir l'accessibilitat a les diferents substàncies d'abús. Des d'aquesta perspectiva, la col·laboració prevista de la UPCCA amb la Policia local, Policia nacional i Guàrdia Civil es restringeixen a col·laboracions puntuals amb la Policia local per al control del consum de begudes alcohòliques, per part de menors d'edat i el consum de cànnabis en la via pública, en moments festius, on augmenten les probabilitats que es produïsquen aquestes conductes.

En qualsevol cas, la cobertura dels objectius específics proposats resulta nul per la falta d'execució de totes les accions previstes, la qual cosa porta a la necessitat de replantar aquest tipus d'accions de cara al nou Pla municipal i reduir-les a aquelles en les quals es tinga una certa seguretat en la seua possible execució.

En el còmput global, la consecució dels objectius generals en aquesta àrea s'estima intermedi. Des del PMD i a través de l'actuació de la UPCCA s'ha aconseguit incorporar a un sector clau en l'actuació preventiva, com és el personal d'hostaleria, i es proposa reforçar durant els pròxims anys el treball amb aquest. Paral·lelament, sorgeix la dificultat de definir estratègies de coordinació per a la participació efectiva de la Policia local en la prevenció d'addiccions, i es requereix d'actuacions més realistes i assolibles.

5.6. Prevenció laboral

Dins del PMD, la prevenció laboral constitueix l'àmbit amb menor pes, amb una concentració del 7% sobre el total dels objectius proposats. En l'actuació preventiva dirigida en l'àmbit laboral es contemplen dues accions específiques vinculades als objectius generals de “conèixer a la incidència i principals problemàtiques associades als consums en contextos laborals” i “facilitar la incorporació a la societat de les persones en procés de rehabilitació, a través de programes de formació integral i de preparació i inserció laboral”.

Per a cadascuna d'elles es presenten els resultats obtinguts.

- **Actuació amb empreses municipals**

L'acció d'investigació i sensibilització proposta queda sense execució durant tot l'exercici del PMD, donada la impossibilitat d'identificar mecanismes d'entrada per a l'avaluació de la situació i necessitats. L'abordatge de la prevenció del consum de drogues en l'àmbit laboral requereix d'estratègies i actuacions en les quals resulta fonamental la implicació tant de les empreses com del personal treballador i els seus representants sindicals, juntament amb els serveis de prevenció de riscos laborals.

En aquest sentit, es valora la necessitat d'abordar aquest àmbit preventiu des d'accions inicials d'aproximació als serveis mèdics i sindicats d'aquestes perquè coneguen el servei d'informació i atenció de la UPCCA.

- Identificar les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i altres drogues que mostren la població treballadora de les empreses de Paiporta, a través d'una enquesta laboral
- Informar el 20% de les empreses dels riscos associats al consum de drogues en horari laboral.

- Suport a la reinserció social

En 2019 s'inicia una línia de col·laboració específica de la UPCCA amb SS.SS., UCA i el centre ocupacional municipal, amb la posada en marxa d'un programa de prevenció determinada dirigit a col·lectius cronicats per un trastorn addictiu, per a la millora de la seua motivació a l'ocupació. El programa posat en funcionament basava la seua intervenció en 7 sessions de motivació per a l'ocupació i la facilitació del seu procés de reinserció sociolaboral a través del treball en horts públics municipals, quedant interromput per la incidència de la Covid-19 i no havent sigut représ fins al moment actual.

- Col·laborar amb els SS.SS i el Centre de Formació Ocupacional per a realitzar l'acompanyament al 80% de les persones incloses en col·lectius en risc d'exclusió social consumidors de drogues

5.7. Grau de compliment d'objectius generals

TAULA 12. GRAU DE COMPLIMENT D'OBJECTIUS GENERALS FORMULATS EN EL II PLA DE DROGODEPENDÈNCIES I ALTRES TRASTORNS ADDICTIUS DE PAIPORTA

Objectiu general	Àrea de treball	Objectius específics	% Cobertura
Iniciar i optimitzar la coordinació i cooperació per a la prevenció d'addiccions en el marc municipal.	Prevenió comunitària	1 objectiu específic: 100% cobertura	
	Prevenió ambiental	2 objectius específics: 50% cobertura	
	Prevenió selectiva	2 objectius específics: 50% cobertura	
	Prevenió laboral	1 objectiu específic: 50% cobertura	
	Prevenió familiar	1 objectiu específic: 50% cobertura	
	Prevenió escolar	1 objectiu específic: 100% cobertura	
Objectiu general	Àrea de treball	Objectius específics	% Cobertura
Promoure una consciència social sobre la importància dels problemes relacionats amb les drogues i altres conductes addictives, sobre la possibilitat real d'evitar-los, i sobre la importància que la societat, en el seu conjunt, siga part activa de la solució.	Prevenió comunitària	5 objectius específics: 75% cobertura	
	Prevenió familiar	4 objectius específics: 80%cobertura	
	Prevenió escolar	4 objectius específics: 65%cobertura	
Objectiu general	Àrea de treball	Objectius específics	% Cobertura
Augmentar les capacitats i habilitats personals dels adolescents de resistència a l'oferta de drogues i als determinants dels comportaments problemàtics relacionats amb aquestes.	Prevenió escolar	5 objectius específics: 86,7% cobertura	
Objectiu general	Àrea de treball	Objectius específics	% Cobertura
Millorar i ampliar la formació de famílies per a la prevenció de conductes addictives i promoció de la salut biopsicosocial.	Prevenió familiar	4 objectius específics: 100% cobertura	
Objectiu general	Àrea de treball	Objectius específics	% Cobertura
Millorar i ampliar la formació de les persones professionals que treballen en aquest camp, així com la dirigida a persones que col·laboren en aquest.	Prevenió comunitària	2 objectius específics: 0% cobertura	
	Prevenió ambiental	2 objectius específics: 100% cobertura	
	Prevenió Escolar	4 objectius específics: 50% cobertura	
Objectiu general	Àrea de treball	Objectius específics	% Cobertura
Facilitar la incorporació a la societat de les persones en procés de rehabilitació, a través de programes de formació integral i de preparació i inserció laboral.	Prevenió laboral	1 objectiu específic: 50%cobertura	

6. ANÀLISI DE LA REALITAT MUNICIPAL: APROXIMACIÓ A LES NECESSITATS EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS

6.1. Indicadors sociodemogràfics: implicacions preventives

El municipi de Paiporta queda situat en la zona sud de la província de València, a la comarca de l'Horta Sud. Amb una superfície de 3,96 km² i el barranc de Xiva o de Torrent, que divideix en dues parts la població, el terme limita amb les localitats d'Alfajar, Benetússer, Catarroja, Massanassa, Picanya i València.

A nivell geogràfic Paiporta se situa a una distància del centre de la capital València de 5,5 Km amb bon accés a la ciutat a través de la CV-400 i Metro València, la qual cosa a nivell preventiu es tradueix en una bona accessibilitat als recursos de la ciutat.

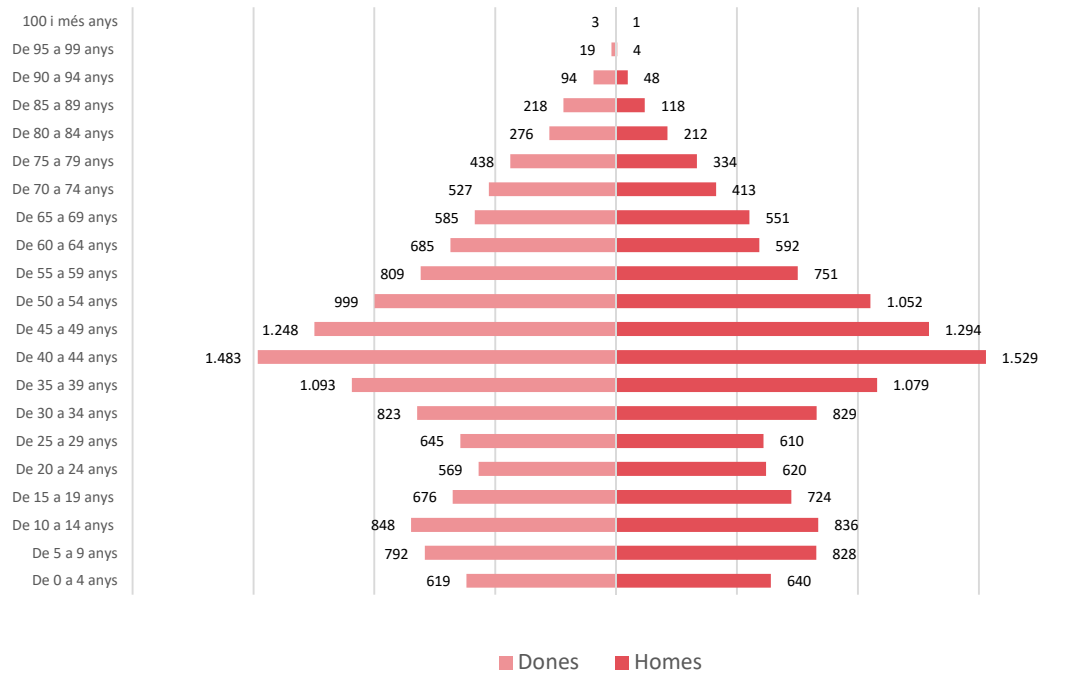
A nivell polític-administratiu Paiporta pertany a la Mancomunitat Intermunicipal de l'Horta Sud integrada per 19 municipis més (*Alaquàs, Albal, Alcàsser, Aldaia, Alfajar, Benetússer, Beniparrell, Catarroja, Lloc Nou de la Corona, Manises, Massanassa, Mislata, Picanya, Picassent, Quart de Poblet, Sedaví, Silla*) per a l'organització i la prestació en forma mancomunada d'obres, serveis o activitats de la seua competència, alguns dels quals representen actius disponibles per a la coordinació d'accions, com ara; suport a la gestió municipal, serveis assistencials de benestar social i participació ciutadana, serveis de dotació d'instal·lacions esportives, promoció cultural, centre de desintoxicació de drogodependències i centres ocupacionals per a la reinserció sociolaboral.

A nivell poblacional, Paiporta compta amb **26.514 habitants** (INE, 2020), concentrant el 14,6% de la població de la comarca, una densitat de població de 6.746 hab./km², molt superior als 1.088 hab./km² de la comarca, i una taxa de creixement positiva i contínua de $\pm 1,5\%$ anual, fruit de la seua proximitat a València i la contínua millora de les seues comunicacions amb la ciutat.

Comparativament amb la Comunitat Valenciana, la piràmide de població de Paiporta mostra algunes característiques significatives, les quals s'associen a necessitats de serveis i activitats específiques per a garantir el benestar i el creixement del municipi, les seues institucions i la seua població. Tal com es recull en el Pla Estratègic Comarcal de l'Horta Sud 2018- 2022, Paiporta compta amb un perfil en el qual les cohorts més joves tenen un major pes percentual en favor del grup de majors de 64 anys. A més, presenta:

- Població de menors de 16 anys per damunt de la mitjana de la Comunitat Valenciana.
- Població de 16 a 29 anys per davall de la mitjana de la Comunitat Valenciana.
- Població de 30 a 50 anys per damunt de la mitjana de la Comunitat Valenciana, amb un subgrup poblacional majoritari entre 40-44 anys.
- Població de més de 64 anys per davall de la mitjana de la Comunitat Valenciana.

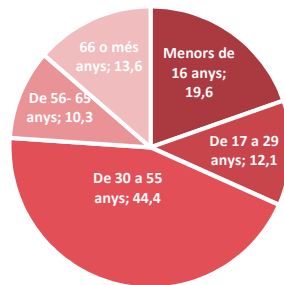
GRÀFIC 1. PIRÀMIDE POBLACIONAL DE PAIPORTA

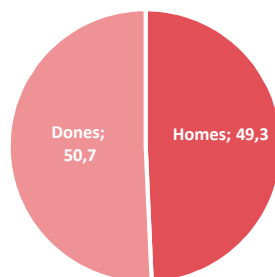
Font: Institut Nacional d'Estadística.2020

Concretament l'estructura poblacional de Paiporta presenta un major pes de la població entre 30 i 55 anys i de menors de 16 anys enfront de la resta de subgrups, i una distribució per gènere homogènia (49,3% d'homes i un 50,7% de dones), amb un lleuger pes majoritari de dones a partir dels 65 anys.

GRÀFIC 2. DISTRIBUCIÓ POBLACIONAL DE PAIPORTA PER GRANS GRUPS

GRÀFIC 3. DISTRIBUCIÓ POBLACIONAL DE PAIPORTA PER SEXE

Paral·lelament a aquestes subdivisions poblacionals resulta d'interés aportar una aproximació a nivell demogràfic que facilite delimitar el volum poblacional d'aquells grups que constituïran les poblacions diana de les diferents estratègies i accions preventives a definir.

Considerant que, el contacte que es realitza amb les diferents drogues estarà mediat, en un primer moment, per l'edat de l'individu, i termes generals, per marcadors socials que identifiquen transicions claus de les trajectòries vitals associats a patrons de consum característics (passe a educació secundària, a universitats i estudis tècnics, ingrés al món laboral, eixida de la llar, l'inici de vida de parella, l'inici de vida familiar autònoma.....), l'anàlisi per grups preventius (*Veure Taula 12*) proporciona una bona aproximació a les potencials necessitats preventives d'aquests grups, i consegüentment, a la direccionalitat de les futures accions a desenvolupar.

- **Primera infància (0- 4 anys):** grup poblacional en el qual encara no existeix contacte amb les substàncies, situat a nivell preventiu en l'entorn familiar amb un objectiu clar d'inculcar hàbits de vida saludable **(4,7% de la població total)**.
- **Segona infància (5 – 12 anys):** grup poblacional en el qual encara no existeix contacte amb les substàncies, situat a nivell preventiu en l'entorn escolar i familiar amb un objectiu d'inculcar hàbits de vida saludable, al qual se suma, potenciar alternatives saludables de temps lliure i detectar possibles grups de risc per factors familiars **(10,1% de la població total)**.
- **Pubertat (entre els 13 i els 17 anys):** es tracta d'un grup preventiu en una etapa d'experimentació del consum on, el desenvolupament de l'autonomia personal en la presa de decisions de consum, la capacitat de resistència davant les pressions grupals i/o de la publicitat o l'augment de la percepció del risc sobre ús i l'abús, constitueixen els objectius bàsics a treballar des de la prevenció. En aquest cas la prevenció des de l'escola, la família i l'àmbit comunitari, amb especial atenció a la influència dels mitjans de comunicació, resultaran bàsics per a enfortir factors protectors que assegurin el seu desenvolupament sa i equilibrat **(5,8% de la població total)**.
- **Juventut (entre els 18 i els 29 anys):** amb finalitats preventives resulta interessant considerar la diferenciació entre, aquells subgrups que continuen en contacte amb el sistema educatiu, i aquells que accedeixen al mercat laboral, per la incidència de possibles factors protectors i/o de risc (control familiar, disponibilitat econòmica...) i els canals d'accés a aquestes poblacions per al desenvolupament d'accions preventives.

En qualsevol dels dos casos, en aquestes edats és on solen identificar-se, subgrups on ja existeix una cristallització de les pautes de consum, i aquells on la no cristallització de les vivències i compromisos socials (treball, família...) poden generar factors de risc específics. Resulta necessari en aquest cas enfortir des de l'àmbit comunitari el desenvolupament de normes d'autocontrol, promoure el rebuig social al descontrol i a l'abús i intensificar la detecció de poblacions de risc pel seu primer contacte amb les xarxes d'ajuda social o comunitària (per exemple, serveis socials,

serveis psicològics...) o òrgans jurisdiccionals per problemes de conductes, sancions... **(11,1% de la població total).**

- **Adults (entre els 30 i els 54 anys):** aquesta etapa vital sol correspondre's amb la plenitud social i laboral de l'individu on ja existeix un nucli familiar propi i on la funció de l'individu com a agent preventiu resulta essencial. En aquest cas, l'enfortiment del seu paper preventiu en el seu propi àmbit familiar resulta fonamental sense oblidar que, si ha existit una cristal·lització dels consums en fases anteriors, poden aparèixer trastorns addictius consolidats que requeriren del corresponent tractament des de serveis especialitzats **(43,1 % de la població total).**
- **Edat madura (majors de 55 anys):** en aquests grups, igual que en l'anterior, la presència de trastorns addictius, que fins al moment han passat inadvertits, resulta especialment important, amb especial incidència d'abusos de fàrmacs i alcohol. A més, cal esmentar que, encara que evolutivament les responsabilitats amb fills i filles disminueixen, apareix el contacte amb les generacions més xicotetes (nets/netes) i la necessitat d'adaptar el paper preventiu **(25,2 % de la població total).**

TAULA 13. DISTRIBUCIÓ POBLACIONAL DE PAIPORTA PER GRUPS PREVENTIUS

	Núm. habitants	%
0-4 anys	1.259	4,7
5-12 anys	2.673	10,1
13-17 anys	1.545	5,8
18-29 anys	2.930	11,1
30-54 anys	11.429	43,1
55 o més anys	6.678	25,2

Un altre dels factors a considerar a nivell preventiu és la distribució de la població en funció del seu origen o país de procedència i la taxa d'immigració acumulada, fonamentalment per dues qüestions:

- Culturalment existeixen diferències significatives respecte als models i patrons de consum (substàncies consumides, percepcions enfront de les problemàtiques generades, nivells de tolerància social acceptats, etc.), la qual cosa implicarà la necessitat d'adaptar les estratègies preventives a aquests grups.
- La multiculturalitat en determinats contextos pot donar lloc a fenòmens d'aïllament o no integració en les dinàmiques comunitàries, a considerar per a promoure l'accés de determinats grups culturals a les accions preventives a desenvolupar.

TAULA 14. PERCENTATGE DE POBLACIÓ ESTRANGERA SEGONS PAÍS D'ORIGEN.

	% de Població estrangera
Europa	30,4%
Àfrica	20,1%
Amèrica Central	9,7%
Amèrica del Sud	26,0%
Amèrica del Nord	1,0%
Àsia	12,7%
Apàtrides	0,1%

Font: Portal estadístic de la Generalitat Valenciana. 2020

En el cas de Paiporta, aquests grups poblacionals acumulen un total de 1.683 persones, amb origen en països de l'est d'Europa, Sud-amèrica i Àfrica, representant un $\pm 6,3\%$ de la població total.

En un altre ordre de coses, l'evidència científica també assenyalava la influència de determinats factors econòmics, com la deprivació econòmica o taxes de risc de pobresa, com a elements a contemplar en el disseny d'accions preventives, per la seua vinculació com a propulsor de conductes d'abús i la necessitat d'establir mecanismes de detecció d'aquestes situacions i millora de l'accessibilitat d'aquests grups poblacionals a la prevenció.

La renda mitjana per llar a Paiporta se situa en 23.751€ anuals, sent una mica inferior a l'última dada disponible per a la Comunitat Valenciana amb 27.948€ de mitjana en 2020 (Enquesta de Condicions de Vida. IVE. 2020).

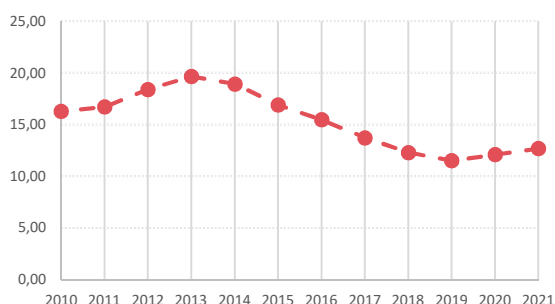
En el cas de la taxa de risc de pobresa i privació material severa, encara que no es disposa de les dades actualitzades i desagregades a nivell municipal, l'estimació comarcal se situa en tots dos casos per davall de la mitjana autonòmica.

TAULA 15. VARIABLES SOCIOECONÒMIQUES RELACIONADES AMB LES CONDICIONS DE VIDA

Anys	Indicador	Total municipal	Comarcal	CV
2020	Renda mitjana per llar	23.751 €		27.948€
2019	Taxa de risc de pobresa o exclusió social (indicador AROPE)		18,8%	29,3%
2019	Taxa de privació material severa		4,5%	4,8%

Font: Portal estadístic de la Generalitat Valenciana

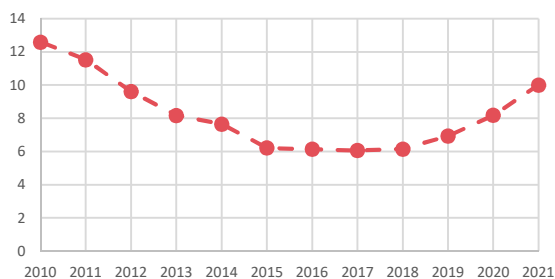
GRÀFIC 4. TAXA D'ATUR REGISTRAT. PAIPORTA

Font: Banc de dades municipal. Argos, 2021

Aquesta situació es relaciona directament amb les taxes de població en atur, la qual representa per a Paiporta un 12,70%, amb una població desocupada majoritàriament en el sector serveis (entre el 60% i 70%) el qual representa el principal sector d'ocupació.

GRÀFIC 5. TAXA D'ATUR REGISTRAT MENORS DE 25 ANYS. PAIORTA

Font: Banc de dades municipal. Argos, 2021

Encara que aquesta taxa se situa per davall de les xifres comarcals (13,80%) i alguna cosa per damunt de les provincials (12,38%), cal esmentar que el nivell de desocupació en menors de 25 anys presenta una tendència ascendent, que en 2021 se situa en un 10%.

6.2. Recursos institucionals i comunitaris: actius per a la prevenció

6.2.1. Regidories públiques i personal tècnic municipal

El compromís municipal amb la prevenció naix de la implicació i la responsabilització dels seus representants polítics com a garants de la salut de la seua ciutadana. Actualment Paiorta compten amb 8 regidories, de les quals 5 han sigut partícips directes en l'anàlisi de les necessitats realitzat i en la formulació del present Pla municipal, coordinat des de la **Regidoria de Benestar Social, Sanitat i Salut Pública**. Aquestes són:

- Economia, Ocupació i Comerç
- Educació
- Joventut i Esports
- Igualtat
- Interior, Personal i Festes

A més, les diferents àrees tècniques també han aportat la seua pròpia avaluació de la situació actual, així com, accions prioritàries a escometre en els pròxims anys. Aquestes són:

- Gabinet Psicopedagògic municipal
- Policia local
- Àrea tècnica d'Igualtat.
- Àrea tècnica de Serveis Socials
- Àrea tècnica de Comerç
- Àrea tècnica de Joventut

6.2.2. Xarxa educativa municipal

L'àmbit educatiu constitueix un pilar fonamental de qualsevol política de prevenció d'addiccions i es considera l'entorn més important des del qual desenvolupar l'acció preventiva, atés que: permet treballar des d'un punt de vista evolutiu amb la població escolar des d'edats molt primerenques, garanteix un accés continu i a llarg termini amb la totalitat de l'alumnat, compta amb agents preventius especialistes en educació, com és el professorat, i facilita l'accés a la comunitat de pares i mares. Constitueix, per tant, un espai idoni des d'on enfortir la prevenció d'addiccions.

La xarxa educativa municipal de Paiorta està conformada per: 5 centres públics que imparteixen els nivells d'educació infantil i primària, 2 instituts d'educació secundària i 1 centre concertat d'infantil, primària i secundària. Paiorta compta per tant amb una xarxa de 8 centres escolars i una població de 4.149 escolars amb edats compreses entre els 3 als 19 anys.

TAULA 16. NÚM. I % D'ESCOLARS SEGONS CENTRE I CICLE ESCOLAR

	Educació infantil	Educació primària	Educació secundària	Batxiller	Cicles formatius
CEIP Jaume I	107	302			
CEIP Rosa Serrano	88	153			
CEIP Lluís Vives	133	334			
CEIP L'Horta	121	323			
CEIP Ausiàs March	225	510			
CC La Inmaculada	71	166	103		
IES La Sénia			438	91	246
IES Andreu Alfaro			718	186	
TOTAL ALUMNAT	745	1622	1259	277	246
%	18%	39,1%	30,3%	6,7%	5,9%

Dins d'aquest conjunt de població escolar, l'alumnat de primària i secundària (69,4%) constituïran grups prioritaris per a l'acció coordinada de la UPCCA, a través d'estratègies de promoció de la salut i prevenció específica d'addiccions que es recullen en les línies d'actuació definides en el present Pla municipal en l'Eix I.

6.2.3. Xarxa socio sanitària municipal

Per part seua, la xarxa socio sanitària municipal aporta recursos humans i tècnics d'enorme importància per a la prevenció d'addiccions. En aquest sentit, la coordinació de la UPCCA amb els diferents recursos sanitaris i socials de caràcter general i/o especialitzats resulta clau per al suport de mesures de prevenció universal, així com, la detecció de grups vulnerables i/o en situacions de risc respecte a les addiccions, i la posada en marxa de mesures socioassistencials en aquells casos en els quals es requerisca.

TAULA 17. XARXA SOCIO SANITÀRIA DE PAIPORTA VINCULADA A LA PREVENCIÓ D'ADDICCIONS

Recursos sanitaris	Recursos socials
Centre municipal de Salut Centre de Salut pública de Torrent	Igualtat: 1 tècnica d'Igualtat, 1 psicòloga de l'àrea de violència de gènere.
	Equip específic d'intervenció amb infància i adolescència: 2 psicòlogues i 1 educador social
	Menors judicials: 1 educador social
	Assistencial: 6 treballadores socials
	Educació: 2 educadores, 2 psicòlogues

TAULA 18. RECURS ASSISTENCIAL AUTONÒMIC VINCULADA A LA PREVENCIÓ D'ADDICCIONS A PAIPORTA

Recursos tractament
Unitat de Conductes Addictives de Torrent

6.2.4. Associacions municipals i taules de participació social

Les diferents associacions municipals constitueixen un actiu per a la salut de la ciutadania d'enorme importància, tant com a coneixedores de les necessitats i demandes de la població, com a promotores d'una activitat col·lectiva estable i generadora de solucions per a la millora de la qualitat de vida i el benestar social de la població de Paiporta.

La participació del teixit associatiu en l'elaboració del III Pla municipal de Prevenció d'Addiccions de Paiporta s'ha desenvolupat a través de la consulta i la participació, en la fase d'avaluació de necessitats, d'aquelles entitats vinculades a la prevenció d'addiccions, en funció del col·lectiu al qual representen o a la seua pròpia activitat.

TAULA 19. ASSOCIACIONS MUNICIPALS CONSULTADES

Juvenils	Dones	Suport social
Associació cor de joves de Sant Jordi Màrtir	Associació de Mestresses de casa i consumidors TYRIUS	Càritas
Grup Scout GAIA	AMAMANTA (Grup de Suport a la Lactància Materna)	AESCO Amèrica Espanya Solidaritat Cooperació
Federació Valenciana d'Estudiants (FAAVEM-Paiporta)	Associació Nova Am@s de Casa de Paiporta	CREU ROJA (Assemblea Comarcal l'Horta Sud)
Associació d'Estudiants de l'IES LA SÉNIA (AELSE)		AMES (Associació Miastenia d'Espanya)
Júniors Moviment Diocesà		MANOS UNIDAS (Junta Local)
		APAHU (Associació d'Ajuda Humanitària Paiporta)
		ALDIS (Associació de Discapacitats de Paiporta)
		ACASI Associació contra l'abús sexual infantil
Culturals-Festives (Falles i Comparses)		
Unió d'Associacions Junta Local Fallera de Paiporta Junta Coordinadora Moros i Cristians Falla Mestre Serrano Sant Francesc Associació Cultural Falla Sant Antoni i Adjacents Associació Cultural Falla Jaume I Festers del Gos de Paiporta Falla Verge dels Desamparats Doctor Fleming Falla Avinguda Francesc Císcar i Adjacents Plaça l'Església Associació Cultural Falla Plaça de Cervantes Comparsa Cristiana Jaume I Fila Mora Al-Muladis Comparsa Mora Els Nazaries Amics de la Festa de Moros i Cristians de Paiporta Comparsa Cristiana Els Pirates de Paiporta Comparsa Cristiana Templaris de Paiporta		

Paiporta compta, a més, amb les seues corresponents Meses de Participació municipals com a estructures estables d'intercanvi d'informació i coordinació tècnica entre les àrees municipals i la iniciativa ciutadana, amb

l'objectiu de tractar diferents actuacions de manera participativa que facilite desenvolupar un treball més eficaç i eficient.

TAULA 20. MESES DE PARTICIPACIÓ MUNICIPALS

Meses de participació	Entitats socials representades
Consell municipal de Salut	Creu Roja, Càritas, ALDIS, ACASI, Centre de Salut municipal, InterAmpa, AMAMANTA, AMES, Associació Democràtica Local Jubilats i Pensionistes
Consell Escolar municipal	CEIP Jaume I, CEIP Rosa Serrano, CEIP Lluís Vives, CEIP L'Horta, CEIP Ausiàs March, Centre La Inmaculada, IES La Sènia, IES Andreu Alfaro
Consell Sectorial municipal de la Dona	Associació de Mestresses de casa TYRIUS, Associació de Bolilleras, Associació d'Alumnes de l'Escola d'Adults, ACASI, AMAMANTA, ALDIS i Associació Cultural El Barranc, Associació Al Vent i Joventut Multicolor
Consell local de Participació Ciutadana	Entitats ciutadanes de Paiporta

6.3. Situació dels consums de drogues i addiccions sense substància

Conèixer les característiques de qualsevol fenomen social en un moment determinat és el primer pas per a poder intervenir sobre ell. Les conductes d'ús i abús de drogues i aquelles relacionades amb les tecnologies i el joc, encara que presents en totes les societats, es troben en contínua transformació i s'adapten als contextos on es produeixen: no sols canvia el número de qui consumeix, sinó també el perfil de qui el fa, les conductes desenvolupades i les motivacions, així com la percepció que sobre elles es manté.

Realitzar una aproximació a aquests i altres factors resulta clau a l'hora de planificar qualsevol política de reducció de la demanda. Amb aquest objectiu el III Pla municipal de Prevenció d'Addiccions de Paiporta incorpora:

- Una aproximació quantitativa a les principals variables de consum de drogues i addiccions sense substància incloses en els últims informes emesos per l'Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions; Enquesta sobre ús de drogues en Ensenyaments secundaris a Espanya. (ESTUDES, 2018) i l'Informe 2021 sobre alcohol, tabac i drogues il·legals extret de l'Enquesta sobre alcohol i altres drogues a Espanya (EDATS, 2020).
- Una aproximació qualitativa als escenaris, conductes i percepcions que diferents agents socials i grups poblacionals mantenen, a través d'enquestes pròpies, entrevistes, grups de participació i observació participant, dinàmiques participatives en carrer i consultes ciutadanes.

TAULA 21. CONSULTES REALITZADES SEGONS GRUP INFORMANT I TÈCNICA D'INVESTIGACIÓ UTILITZADA

Grup informant		Tècnica d'investigació social				
Tipologia	Informant	Enquesta	Entrevista	Grup de participació	Consulta comunitària	Observació participant
Municipi	Mapatge per a localització i caracterització d'espais de consums					6 sessions
Agents socials	Regidoria d'Educació, Regidoria de Joventut i Esports, Regidoria d'Igualtat, Regidoria d'Interior, Personal i Festes	N=4				
	Tècniques municipals de les àrees de Joventut, Igualtat, Comerç, Gabinet	N=8	N=4	N=5		

	psicopedagògic municipal, Serveis Socials i Policia					
	Centres escolars	N= 7				
	AMPAs	N= 7	N=1			
	InterAmpa	N= 1	N=1			
	Associacions municipals d'ajuda social	N=3		N=3		
	Associacions culturals-festives	N=4		N= 1		
	Associacions juvenils			N= 1		
	Associacions adultes (Jubilats, Escola per a Adults i Bolilleras)			N=3		
Població	Població adolescent		N= 39			X
	Població juvenil		N=28	N=7		X
	Famílies		N=12		N=68	X
	Població adulta					X
	Farmàcies i estancs		N= 6			
	Bars i locals d'oci		N=14			X

Des d'aquestes dues aproximacions es prioritzen aquelles informacions que es consideren fonamentals per a l'organització de l'actuació preventiva a desenvolupar en els pròxims anys en dos blocs d'informació.

- **Contextos de consum:** s'inclou la informació extreta sobre els principals espais de consum identificats en el municipi.
- **Situació dels consums:** s'inclou la informació extreta de les enquestes epidemiològiques nacionals juntament amb l'obtinguda de les tècniques d'investigació pròpies utilitzades.

6.3.1. Contextos de consum: espais i riscos associats

Per a l'actualització de la informació disponible per part de la UPCCA en relació amb els contextos de consum dins del municipi, es realitzen específicament 5 sessions de treball de camp per a la localització i caracterització d'aquests, a fi de poder identificar les diferents pràctiques de consum existents, així com, la presència de factors de risc i protecció que puguen existir en aquestes zones. El treball realitzat es verifica, en segona instància, a través d'un grup de participació amb joves del municipi. Finalment, a través de les enquestes enviades a les associacions culturals- festives, s'aporta una aproximació a les seues percepcions sobre els consums produïts en moments d'oci puntual (falles, festes locals...), problemàtiques específiques que apareixen i compliment de la normativa de prohibició del consum de drogues en la via pública o per part de menors d'edat.

Paiporta compta amb diverses tipologies d'espais d'oci-consum els quals pot categoritzar-se en funció de les edats de la població majoritària usuàries d'aquestes zones i les conductes de consum que més prevalents que apareixen. Aquestes són:

- 1) **Zones de bars i cafeteries en el barri antic del municipi:** es tracta de zones amb places per als vianants en les quals se situen negocis d'hostaleria amb terrasses, generalment al voltant d'un parc de jocs infantil, freqüentades

majoritàriament per població adulta i famílies en horaris de vesprada i a primeres hores de la nit, com ara: **plaça Xúquer, plaça Casota i plaça Soliera**.

Plaça Xúquer: plaça per als vianants al costat de parc infantil, situada al sud del nucli urbà, en la qual se situen tres bars amb unes 30 taules de terrassa en total (Bar Xúquer, Bar Mandrágora, Bar Cambalache). En ells la clientela és íntegrament d'adults i famílies, que realitzen consum de cervesa o refrescos mentre els menors juguen al parc infantil i rocòdrom que hi ha dispostat. Tal com confirmen els propis establiments i la població usuària d'aquests espais, es tracta d'una zona amb pocs episodis problemàtics.

“El perfil de clients que venen són famílies amb xiquets, són pocs els que es descontrolen”.

“No solem tindre problemes com en altres zones”.

En algun moment puntual i per consums excessius de licors per part de població adulta (*“la gent de 40 demana cassalla i chupitos”*), s'han produït alguna situació conflictiva que s'ha solucionat sense majors problemes.

Tots els locals compten amb màquines dispensadores de tabac i d'apostes esportives i *slots*, amb la corresponent cartellera de prohibició de jugar o comprar tabac a menors de 18 anys, encara que, no es localitza la respectiva a prohibició de venda i consum d'alcohol. Segons refereix el personal dels bars, es produeixen intents de menors de comprar tabac o jugar.

En la rodalia de la plaça es troba un *vending* 24h amb màquines dispensadores en les quals es poden trobar diversos articles per a fumadors (paper de fumar, encenedors clíper i filtres de cartó). Aquests dispositius comporten l'afluència de població jove (entre 16-18 anys) que refereixen acudir per a proveir-se de materials per al seu consum de marihuana. Existeix un desplaçament de consumidors de cànnabis a aquesta zona, encara que el consum no s'efectua ací.

Plaça Soliera: plaça situada enfront del barranc en el seu vessant oest on es localitzen tres locals d'oci i hostaleria, amb les seues terrasses distribuïdes al voltant de la plaça (Bar Alosqué, Bar Xupla't els Dits, Restaurant Diago).

La població que freqüenta aquests locals és principalment adulta i famílies, en horari de sopars. El consum d'alcohol que es realitza és l'habitual en aquest context. Els episodis

d'embraguesa d'algun client són l'única problemàtica que es referencia en aquest espai:

“Algú que beu una mica més del que pot, però el normal”.

Plaça Casota: plaça situada a l'est del barri antic de Paiporta en la qual es localitzen 4 bars (**Bar Casota, Café Chill Out, Bar Turmalina, Bar el Segó**)

En el centre de la plaça se situa un gran parc infantil amb espais per a diferents edats. La plaça es caracteritza per una gran activitat, tant a les terrasses com al parc. Els moments de major afluència se situen entre les 19.00 i les 00.00 h en els caps de setmana.

La població és diversificada en aquest espai. D'una banda, població adulta i famílies amb xiquets, i per una altra, joves.

Se significa aquest espai respecte a la resta, dins d'aquesta mateixa categoria, per la major presència de població jove, sent identificat un dels locals d'aquesta plaça com a punt d'inici de la ruta d'oci nocturn de Paiporta (punt de reunió abans de desplaçar-se a la zona de pubs). Les substàncies que es consumeixen i els patrons de consum difereixen segons edats,

sent el més característic per part dels joves, el consum de destil·lats (cubatas).

Les conductes problemàtiques que s'identifiquen per part de la població i les persones responsables dels locals són les relatives al consum de la població jove (“**passa gent que ve del bar del costat que han consumit i van molt mal**”), ja que en els locals en els quals es concentren se solen produir baralles (“**venen a pegar-se a posta**”), molèsties al veïnat pel soroll i consum de cànnabis en la via pública. Enfront d'això, les persones responsables dels locals activen diferents estratègies:

- Selecció de la clientela.
- Crits d'atenció.
- Telefonar directament a la policia.

La utilització d'aquestes estratègies amb la clientela més problemàtica ha ocasionat conflictes entre aquests i el personal responsable dels locals.

La proximitat d'aquests espais de consum problemàtics a un parc infantil és un factor de risc quant a l'exposició de menors a aquestes conductes i conflictes. Aquesta situació és un motiu de queixa de les famílies que acudeixen al parc:

“Sol haver-hi molt d'escàndol, consums i gent descontrolada quan és una zona freqüentada per famílies amb xiquets xicotets”,

“Vinc a jugar amb el meu fill, som ací i ells estan a dos metres bevent i fumant porros”.

2) **Zona de pubs:** zona única enfront de la ribera oest del barranc i pròxima a la comissaria de la policia local i conformada per dos locals on es concentra l'oci "comercial" nocturn del municipi (**Pub Ca-Giroa i Pub Thunders**). Fonamentalment en horaris de vesprada i nocturn, la població que els freqüenta és jove adulta (20 a 35 anys). En aquests contextos s'identifiquen diverses problemàtiques relacionades amb el consum d'alcohol, tant a l'interior dels locals com en les seues proximitats relacionades amb:

- Consums abusius.
- Sorolls alts i consum en la via pública.
- Conducció sota els efectes de l'alcohol.
- Baralles.
- Consum de drogues il·legals, fonamentalment cocaïna.

Destaca l'absència de presència policial en la zona, tant en les observacions realitzades, com en el discurs dels joves entrevistats. Del discurs de la població usuària d'aquest espai, es desprén que tant l'ambient, com les característiques de la població, així com els patrons de consum difereixen entre tots dos locals, sent un d'ells en el que es reuneix una població de major problemàtica i conflictivitat, així com que realitza un consum de cocaïna més normalitzat.

"En el ...és que van girats, anem, la gent va passadíssima de tot",

Quant a les observacions realitzades per l'equip de treball de camp, s'han identificat restes de consum de cocaïna en els banys de tots dos locals:

3) **Places i parcs urbans:** diversos espais situats en els barris perifèrics de la localitat en els quals es reuneix la població adolescent (**plaça de Salvador Allende, plaça 3 d'Abril i bancs enfront del CEIP L'Horta**).

Es tracta de zones de reunió de població adolescent, freqüentades en horaris de vesprada i nit. Són diverses zones distribuïdes pels barris perifèrics del municipi, habitualment en zones residencials, per la qual cosa es produeix una alta conflictivitat veïnal amb el resultat d'un major control policial.

Els adolescents que freqüenten aquestes places ho fan en xicotets grups, per la qual cosa no es detecten grans concentracions en cap d'elles. Les conductes de consum que es realitzen són habitualment de cànnabis, i en moments puntuals d'alcohol en forma de botelló. Les conductes d'oci que es realitzen per aquests grups són el mateix consum juntament amb un ús continuat del telèfon mòbil.

Plaça de Salvador Allende: plaça situada entre els carrers Porvenir i Clara Campoamor, pròxima a l'extrem sud del municipi, limitant amb la zona d'hortes. Es troba en una zona residencial, envoltada en dos dels seus laterals per dos edificis d'habitatges. Disposa d'instal·lacions esportives i recreatives, que són d'ús privatiu per als veïns d'aquests edificis.

Els adolescents que es reuneixen en aquest espai, al qual anomenen “**plaça del Porro**”, el fan en horari de vesprades i també en les nits dels caps de setmana. Són adolescents amb factors de risc diversos i consumidors habituals de cànnabis.

El consum que es realitza en aquesta plaça és principalment de cànnabis, però també és un lloc en el qual s'han realitzat botellons. La realització d'aquestes conductes origina freqüents conflictes amb el veïnat, tant de manera directa com a través de denúncies a la policia, que es presenta en el lloc i els indica que es desplacen a altres emplaçaments. No se'ns ha informat d'altres mesures dissuasives que s'hagen realitzat en el lloc com a escorcolls o sancions per consum d'alcohol i cànnabis en la via pública: “Et donen el toc d'atenció i si eres reincident t'ho lleven, a mi m'ha passat”.

Plaça 3 d'Abril: plaça per als vianants situada enfront del Centre de Salut. És un espai obert en el qual se situen diferents equipacions recreatives (pista de patinatge i parc infantil). Durant les vesprades famílies amb xiquets i persones majors gaudeixen d'aquestes instal·lacions. També existeix una alta freqüència de diversos grups d'adolescents (12-14 anys) asseguts en els bancs mentre juguen amb els telèfons mòbils. En aquests horaris en la plaça no s'observen ni s'han descrit consums, encara que durant les nits de caps de setmana grups d'adolescents d'entre 15 i 18 anys utilitzen la plaça com a espai de reunió, realitzant consums de cànnabis i alcohol. Durant aquests consums s'han produït baralles i agressions.

Respecte al control normatiu es descriu aquesta plaça com un lloc més tranquil respecte a conflictes amb el veïnat i el control policial. S'assenyalen pels grups d'adolescents que ho freqüenten, conflictes en els bars adjacents:

- Baralles.
- Joc i apostes de menors.
- Consum i venda d'alcohol a menors.

Bancs enfront de CEIP L'Horta: situat en l'extrem sud del poble, i comunicat amb la zona del poliesportiu per un camí asfaltat estret (Camí Vinyes del Marqués), es troba el CEIP Horta. En els bancs i descampat que ho envolten es reuneixen els adolescents a realitzar consums, tant d'alcohol com cànnabis, en horari nocturn de cap de setmana i a vegades altres substàncies com cocaïna i drogues de disseny, quan consideren que l'aglomeració de

persones o les conductes que realitzaran precisen major clandestinitat. És un lloc més apartat, pitjor il·luminat i de difícil accés.

- 4) **Zones d'exclusió:** espais situats en els límits del nucli urbà, generalment de difícil accés i allunyades de les zones residencials. Són espais catalogats per la població com a conflictius o perillosos, tant per la població general com per les persones que ho freqüenten. Es tracta de zones específiques del municipi on apareixen alts consums de substàncies per part de població jove i adolescent, en paral·lel a conductes delictives i conflictives (Pineda Jaume I, Barranquet, parc Vil·la Amparo).

Dins d'aquestes zones es pot distingir, aquelles que són un final de festa habitual dels joves quan es tanquen els bars i pubs (Pineda Jaume I), d'aquelles que són lloc de reunió habitual de grups d'alt risc (Hostal Bonavista, Barranquet).

Pineda Jaume I: zona arbrada localitzada als afores del poble, al costat del CEIP Jaume I. En ella es troben alguns bancs, encara que majoritàriament està falta d'equipaments i il·luminació. Està allunyada de zones residencials, per la qual cosa la conflictivitat veïnal i molèsties ocasionades es redueixen notablement. Els joves busquen aquests espais per a evitar el control social, tant de la policia com veïnal.

“Si l'emboliques una mica algú es queixa i ve la poli. Per això al final s'intenta eixir dels llocs concorreguts, per a no molestar a ningú i que no vaja la poli”.

Durant horaris de vesprada entre setmana i en caps de setmana, joves i adolescents es reuneixen en xicotets grups o parelles, realitzant consums de cànnabis o alcohol (cerveses principalment). Té per a ells la funcionalitat de ser un espai en el qual estar tranquils i relaxats en ambient més íntim. Durant les nits de divendres i dissabte s'ha establert com a punt de trobada d'aquells joves que volen continuar la festa una vegada es tanquen bars i pubs. El rang d'edat és d'entre 20 i 35 anys, i es realitzen consums d'alcohol en forma de botelló, cocaïna i drogues de disseny.

La baixa presència policial i l'escassa il·luminació, així com l'estat d'embriaguesa dels grups que es reuneixen allí, faciliten els conflictes, tal com ells relaten:

- Agressions i baralles.
- Abusos sexuals.
- Venda de drogues.

La ubicació de l'espai, pròxim a l'accés a dos col·legis, genera queixes de les famílies per la brutícia generada després del cap de setmana

“En la zona del col·le Jaume I, fan botelló els caps de setmana els joves d'entre 15-18 anys. Veiem botelles de whisky, amb gots de tub i tot, pel sòl”.

Barranquet: situat en el pas del barranc de Paiporta, davall del pont de les vies del metro, se situa una zona de reunió habitual de grups de joves, en la seua major part majors de 18 anys. Aquests mateixos joves la identifiquen com un context de venda de droga (no tant de consum) amb alta conflictivitat i inseguretat

“Ací s'ajunta el pitjor a consumir i són lladres de carteres”.

“Per aqueixes zones hi ha assetjament a dones i que se senten bastant desprotegides. A mi m'han arribat a dir coses...”.

“Si vols enxampar alguna cosa és fàcil si t'acostes per allí, sempre hi ha algú que ven”.

“En aqueixa zona del barranc és millor no acostar-se molt si vols evitar problemes”.

Hostal Bonavista: enfront del parc Vil·la Amparo, l'Hostal Bonavista és un punt de reunió habitual d'adolescents (16 a 18 anys), que realitzen en els seus exteriors consums habituals de cànnabis.

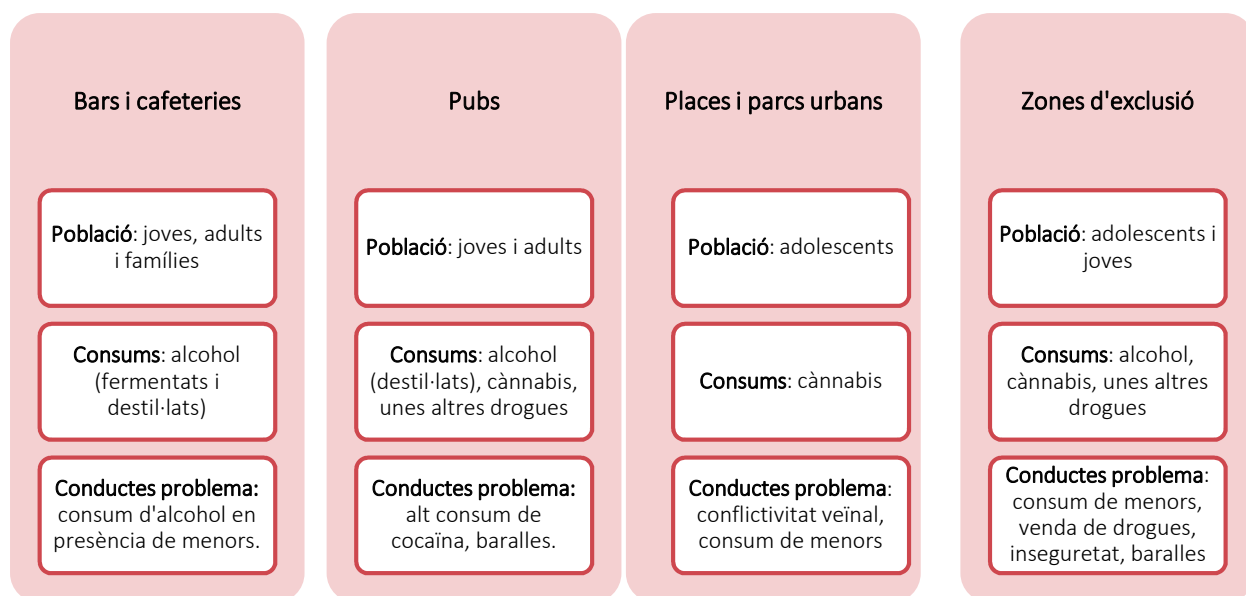
Es tracta d'un grup reduït, format per xics i xiques de nivell sociocultural mig-baix, amb una alta taxa d'abandó escolar primerenc, desocupació, conflictes familiars i conductes delictives.

En tots ells el consum de cànnabis és habitual, amb molta baixa percepció del risc del consum de substàncies, i baixes expectatives sobre el seu entorn i el seu futur.

“Paiporta està en la merda... el millor entreteniment és un porro”.

Queden així caracteritzats els diferents espais de consum, cadascú dels quals requeriria a nivell preventiu d'accions específiques a considerar des dels factors de risc incidents.

IL·LUSTRACIÓ 5. CARACTERITZACIÓ D'ESPAIS DE CONSUM

- **Zona de bars i cafeteries:** utilitzar aquests espais com a zones prioritàries on realitzar la difusió de campanyes de sensibilització sobre el consum d'alcohol per part d'adults, accions formatives dirigides a famílies, activitats de sensibilització sobre promoció de la salut dirigides a xiquets i xiquetes o activitats d'oci compartides entre pares, mares amb fills i filles per al foment d'oci saludable.
- **Zona de pubs:** accions preventives dirigides a la formació del personal d'aquests locals per a la dispensació responsable, estratègies de millora del compliment de la normativa, estratègies de mediació en conflictes i per a fomentar el consum responsable, i major presència policial per a augmentar el control percebut.
- **Zona de places i parcs urbans:** utilitzar aquests espais com a zones prioritàries on difondre campanyes de sensibilització sobre el consum de cànnabis, estratègies de mediació/acostament a la població usuària d'aquests espais per a fomentar la seua participació en el disseny d'activitats d'oci alternatiu i disseny de mesures per a millora de l'equipament urbà per a foment de la pràctica esportiva.
- **Zones exclusió:** estratègies de mediació per a la captació de subgrups de població per a la seua participació en accions de prevenció selectiva; millora de l'equipament urbà per a millorar les condicions sanitàries.

6.3.2. Situació dels consums: aportacions des de les enquestes epidemiològiques nacionals i aproximació municipal

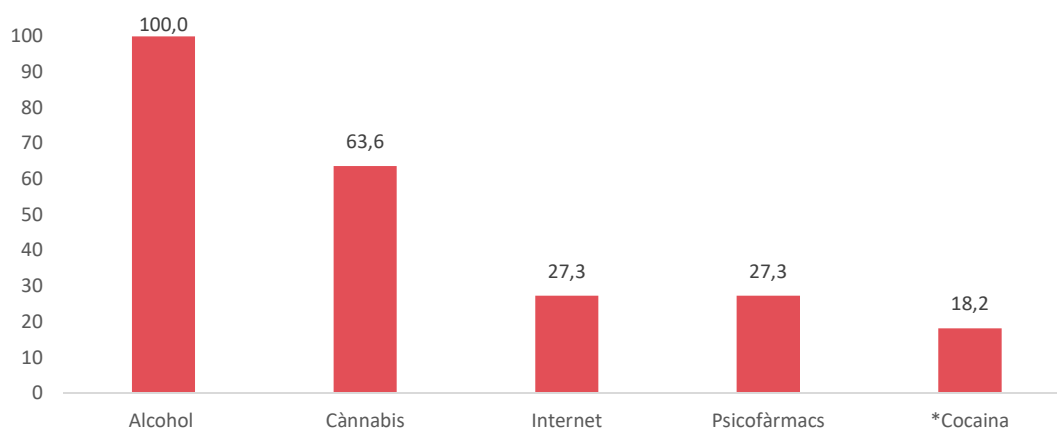
Tal com s'ha exposat anteriorment, la informació utilitzada per a les aproximacions a la situació dels consums que a continuació es detalla ha sigut extreta de:

- **Enquesta sobre ús de drogues en ensenyaments secundaris a la Comunitat Valenciana (ESTUDES, 2018)**, a través d'informes i notes de premsa publicats i **Informe 2021 sobre alcohol, tabac i drogues il·legals extret de l'enquesta sobre alcohol i altres drogues a Espanya (EDATS, 2020)**.
- **Aproximacions qualitatives** realitzades a través de grups de participació, observació participant, dinàmiques participatives en carrer, consultes ciutadanes i entrevistes a grups poblacionals.

Alcohol, tabac i cànnabis constitueixen des de fa més de dues dècades de recollida de dades epidemiològiques nacionals, les principals substàncies consumides, tant per la població escolar entre 14 i 18 anys com per la població en general. Amb una tendència decreixent per a les drogues legals en consums habituals (últims 30 dies), significativa en el cas de l'alcohol, i un augment en termes evolutius del cànnabis, totes tres, juntament amb els jocs d'atzar amb recompensa, constitueixen els principals reptes a abordar des de les aproximacions preventives.

En paral·lel a aquestes dades, la percepció sobre els consums de drogues i altres conductes addictives a Paiporta, aportades pels diferents agents socials consultats, reflecteix una situació similar, encara que amb xicotetes variacions. Un 100% de persones enquestades situa l'alcohol com la substància que actualment genera majors problemes a Paiporta, i s'associa a col·lectius juvenils i adults homes. Li segueix en ordre d'importància el cànnabis, prioritzada pel 64% de persones enquestades, encara que en aquest cas queda referit, principalment, a població adolescent i juvenil. Sobre aquest mateix grup poblacional, un 27% de persones enquestades considera l'ús de les tecnologies de la comunicació com la tercera conducta problemàtica, juntament amb el consum de psicofàrmacs femení, amb igual taxa de resposta. Amb percentatges inferiors, li segueixen en ordre d'importància la cocaïna i els jocs d'atzar amb recompensa, mentre que drogues d'abús com el tabac, drogues de disseny, al·lucinògens, speed-amfetamines o heroïna no són prioritzades.

GRÀFIC 6. QUINES SUBSTÀNCIES O CONDUCTES CONSIDERA GENEREN MAJOR PROBLEMÀTICA A PAIPORTA? REGIDORIES, PERSONAL TÈCNIC I ASSOCIACIONS MUNICIPALS (%)

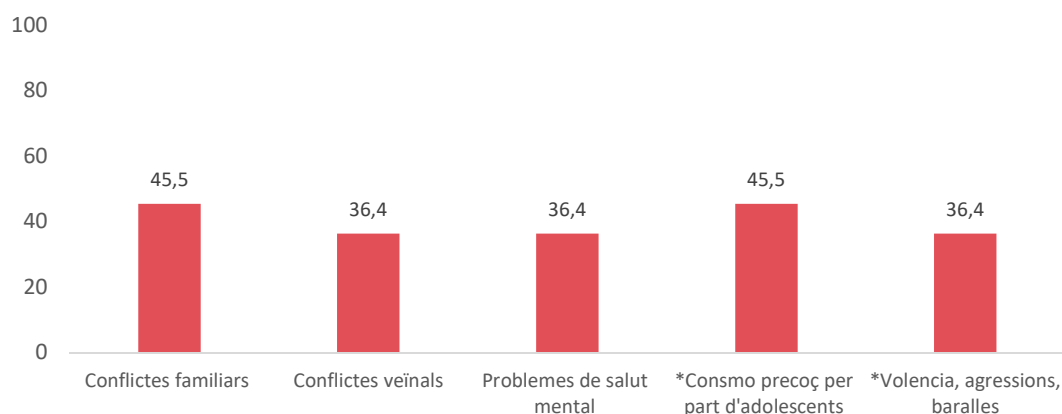

TAULA 22. ASSOCIACIÓ ENTRE CONDUCTES DE CONSUM I GRUP POBLACIONAL PREVALENT

Substància/Conducta	Grup poblacional
Alcohol	Col·lectius juvenils Adults homes
Cànnabis	Col·lectius adolescents i juvenils
Internet i xarxes socials	Col·lectius adolescents
Psicofàrmacs	Adultes dones
Cocaïna	Adults homes

Relacionat amb aquestes substàncies i conductes, les dues problemàtiques que els diferents agents socials perceben amb major incidència en el municipi són els conflictes familiars i el consum/accés precoç per part de menors d'edat, assenyalats en tots dos casos pel 45,5%. Li segueixen en ordre d'importància i igual percentatge, els conflictes veïnals ocasionats per l'oci en la via pública (sorolls, brutícia, venda, etc...), les conseqüències que a nivell de salut mental propicien aquests consums i la presència de conductes violentes, agressions o baralles. A més, cadascuna d'aquestes problemàtiques queda associada clarament per part de les persones enquestades a una conducta de consum, tal com es reflecteix en la Taula 13.

GRÀFIC 7. QUINES PROBLEMÀTIQUES CONSIDERA AFECTEN EN MAJOR MESURA A LA POBLACIÓ DE PAIPORTA EL CONSUM/CONDUCTES? REGIDORIES, PERSONAL TÈCNIC I ASSOCIACIONS MUNICIPALS (%)

TAULA 23. RELACIÓ ENTRE CONDUCTES DE CONSUM I PROBLEMÀTIQUES PERCEBUES

Substància	Problemàtica associada
Alcohol	Conflictes familiars Conflictes veïnals Violència, agressions, baralles
Cànnabis	Problemes de salut mental Conflictes veïnals
Internet i xarxes socials	Accés precoç per part dels adolescents
Psicofàrmacs	Problemes de salut mental
Cocaïna	Violència, agressions, baralles

Cal assenyalar que, altres problemàtiques incloses en les enquestes, com a problemes de salut a nivell físic de les persones consumidores, sota rendiment escolar, abandó d'estudis, problemes laborals (absentisme, accidents laborals), problemes econòmics, robatoris/furts, accidents de trànsit o banalització en produir-se el consum en presència de menors, no apareixen prioritzats per les persones enquestades.

En relació a l'alcohol:

- L'alcohol és, amb diferència, segons les enquestes nacionals la substància psicoactiva més estesa entre els estudiants de 14 a 18 anys, amb una edat mitjana d'inici al consum situada en 14 anys i prevalença de consum que ronda el 80% per a consum experimental i ocasional i del 60% en la freqüència de l'últim mes.

A Paiporta la percepció de representants polítics, personal tècnic municipal i associacions, tal com s'ha esmentat és que l'alcohol és la droga més consumida i la que major problemàtica porta associada. Aquesta qüestió es ratifica en el discurs de joves i famílies, així com, en les observacions realitzades. Els joves reconeixen que el consum per part dels seus iguals i d'adults és majoritàriament d'alcohol amb una edat d'inici, en termes generals, igual que la indicada per les enquestes epidemiològiques, però, amb la identificació de subgrups de població l'accés de la qual a les begudes alcohòliques es produeix entre els 12 i 13 anys

“Hi ha persones en el nostre grup que han començat a fumar i beure als 12 anys” (J. 14 anys).

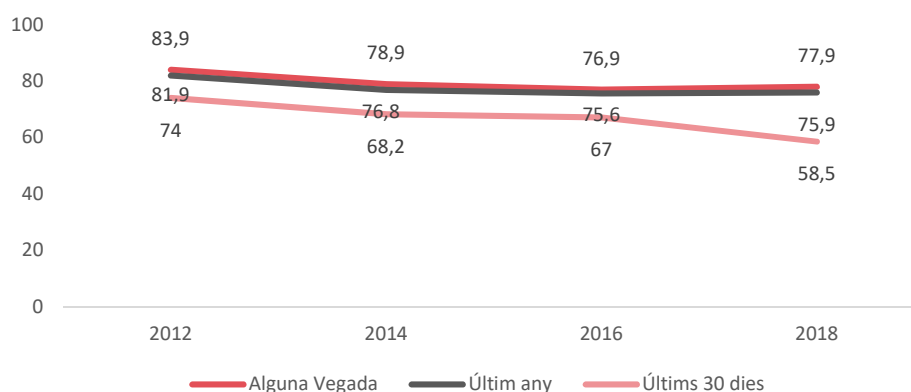
“Ho vaig provar amb 13 anys en falles”.

“El pobre als 12 anys en les festes d'ací”.

“Ací comencen més ràpid. Et dic jo que els veig que hi ha grupets que als 12 anys ja són als parcs bevent alcohol”.

“Quasi tots els xavals comencen en les festes del poble als 12 o 13 anys”.

GRÀFIC 8. EVOLUCIÓ PREVALENCES DE CONSUM D'ALCOHOL. ESTUDES 2012-2018 (%)

- La incorporació de noves persones consumidores registra a nivell nacional un increment d'un punt percentual en el tram temporal d'alguna vegada en la vida, la qual cosa es tradueix en la necessitat de reforçar l'acció preventiva dirigida a evitar el contacte dels menors amb aquesta substància.

A Paiporta el primer contacte dels menors amb l'alcohol adquireix unes connotacions particulars a considerar en les accions de prevenció que es vulguen desenvolupar. Apareix una associació bastant clara entre primers consums i moments d'oci puntuals relacionats amb festivitats locals com falles, Nadal i festes patronals.

“Ho vaig provar amb 13 anys en Falles”.

“El pobre als 12 anys en les festes d'ací”.

“Normalment en Falles, o en alguna celebració especial”.

Tal com es desprén dels discursos dels joves, els moments de festivitat social comporten un augment generalitzat en l'ús de begudes alcohòliques per part de tots els grups d'edat, juntament amb una major permissivitat familiar i social d'aquests i una laxitud en els horaris de tornada a casa que propicia una disminució del control social i normatiu percebut i la facilitació de l'accés a l'alcohol per part de menors d'edat.

“En festes clar, em deixen tornar més tard a casa, és el normal”.

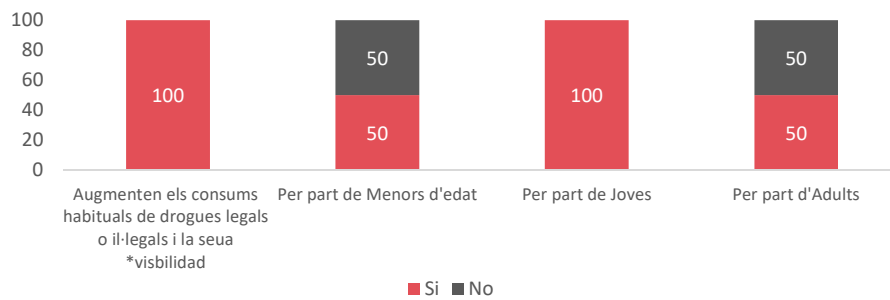
“Els meus pares no em deixen eixir a la nit, només en les festes”.

“Normalment és en les festes quan es veia més moviment de xavals, abans de la pandèmia”.

Per part seua, la percepció de les associacions culturals-festives és que augmenten els consums de drogues en general, principalment en joves, i secundàriament en adults i menors d'edat. Això comporta, per tant, percebre un baix compliment de la normativa de prohibició del consum alcohol i cànnabis en la via pública. Les 4 associacions culturals-festives confirmen aquesta situació en termes generals i el 50% quan es parla

de consum d'alcohol per part de menors d'edat. El contacte amb aquestes associacions ha permès, a més, confirmar que si bé la totalitat d'elles posa en marxa mesures de prohibició total de venda d'alcohol a menors i la prohibició de consumir en actes oficials (desfilades, ambaixades.....), el seu compliment resulta, a vegades, altament dificultós en carrers, parcs, revetles i discomòbils.

GRÀFIC 9. CONSIDERA QUE DURANT LES FESTIVITATS?
ASSOCIACIONS CULTURALS-FESTIVES (%)

GRÀFIC 10. CONSIDERA QUE DURANT LES FESTIVITATS LOCALS ES RESPECTA?
ASSOCIACIONS CULTURALS-FESTIVES (%)

Les motivacions cap a aqueixos primers consums d'alcohol giren al voltant de la cerca de diversió i noves sensacions, així com, a la conformitat a la norma social del grup d'iguals.

“Si tothom s'està divertint... cal fer alguna cosa per a divertir-se”.

“Per provar una cosa nova”.

“No ho tinc molt clar, supose que ho feien tots i et deixes portar”.

- La prevalença de consum d'alcohol en els últims 30 dies ha patit, a nivell nacional, un fort descens, passant del 67,0% al 58,5%, encara que els percentatges continuen sent molt elevats considerant l'edat de les persones consumidores, amb una edat mitjana al consum setmanal, fonamentalment de cap de setmana, als 15,2 anys.

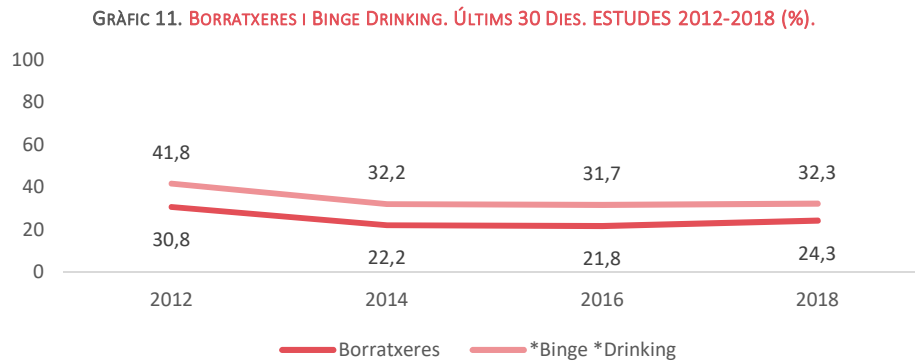
D'acord amb aquestes dades, s'observa en els adolescents de Paiporta una tendència a establir aquest hàbit del consum d'alcohol en caps de setmana, entre els 14 i 15 anys, sempre en contextos de grup d'iguals i en forma de botelló.

“Bevem amb els amics només en caps de setmana”.

“Solem comprar tots els caps de setmana una mica de beguda el divendres o el dissabte a la nit”.

“No hi ha res a fer ací... així que comprem alcohol i no beurem per ací”.

- L'alcohol en la població 14-18 anys queda vinculat a patrons de risc molt específics com a borratxeres i binge drinking que a nivell comunitari serà necessari abordar. L'edat mitjana a la primera borratxera queda situada a nivell nacional a 14,8 anys.

Tal com es recull en l'apartat d'espais de consum, majoritàriament, els menors de Paiporta que realitzen aquestes conductes se solen situar en espais accessibles, pròxims a zones residencials i amb bona il·luminació (plaça 3 d'Abril, plaça Salvador Allende). Es trien aquests llocs per estar allunyats de zones freqüentades per famílies, que habitualment es reuneixen en bars amb terrasses. Es busca el tindre un espai propi, un context de relació que siga transitat per altres grups d'adolescents, i en el qual no tenen la percepció d'estar amagant-se.

“Ens apartem de les zones amb famílies i xiquets. Preferim estar a l'aire lliure en llocs tranquils”.

“Normalment nosaltres som al parc del porro, però si ens movem és per anar a la 3 d'Abril i allí ens ajuntem amb més gent”.

“Ens agrada estar al nostre aire, això de ficar-nos en bars no ens va molt”.

Com a problemàtiques recurrents relacionades amb aquests consums apareixen, tant en els discursos dels adolescents joves com en les famílies, dues problemàtiques:

- **Intoxicacions etíliques**, enfront de les quals s'intervé per part del grup d'iguals posant-se en marxa estratègies de control o autoregulació grupal o bé a nivell familiar, relacionades amb l'evitació de conseqüències en l'àmbit familiar.

“En diverses ocasions les dues m'han cridat perquè anara a ajudar-les. Amb una amiga de la xiqueta sí que em van avisar per coma etílic i jo ja vaig cridar als seus pares, elles no es van atrevir a cridar-los directament”.

“Quan eixim de festa bevem sense passar-nos per a no arribar a casa borratxos”.

- **Conflictes amb els veïns residents en les zones pròximes pels sorolls i brutícia ocasionats:** a nivell comunitari les molèsties ocasionades per aquestes conductes es perceben com a altes, sent freqüents els conflictes amb els veïns i veïnes i els avisos a la Policia local. El control normatiu que s'aplica en aquests casos a través de la comunitat veïnal és increpar als joves i avisar a la policia. L'acció policial se centra en el desplaçament del grup a altres llocs més apartats (CEIP L'Horta, pineda Jaume I), generant un major risc per als propis adolescents (falta de control, entorns marginals, aproximació al consum d'altres substàncies).

“Si l'emboiques una mica algú es queixa i ve la poli. Per això al final s'intenta eixir dels llocs concorreguts, per a no molestar a ningú i que no vaja la poli”.

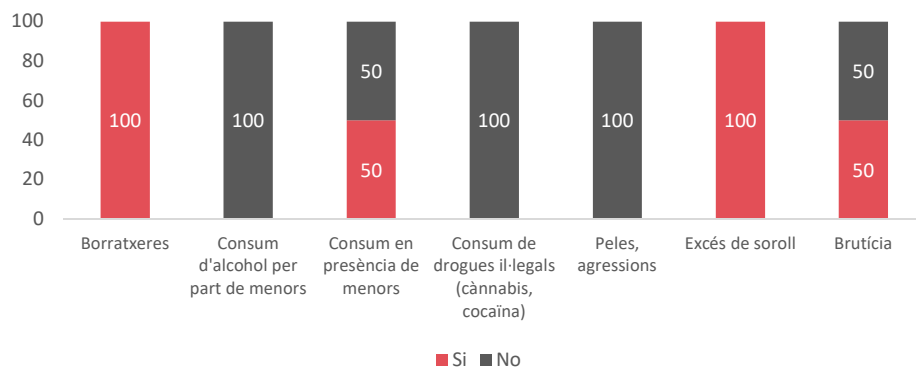
“Normalment no ens registren ni multen, ens diuen que ens anem a un altre lloc per a no molestar”.

“En els bancs de L'Horta no solen dir-te res, i no tenim problemes amb ningú”.

A més, les enquestes fetes per les associacions culturals-festives ha permès confirmar que, si bé la totalitat d'elles posa en marxa mesures de prohibició total de venda d'alcohol a menors i la prohibició de consumir en actes oficials (desfilades, ambaixades.....), el seu compliment resulta, a vegades, altament difícil en carrers, parcs i revetles i discomòbils.

En eixos moments d'oci apareixen sovint consums en presència de menors d'edat, intoxicacions etíliques i un excés de soroll, el qual genera habitualment conflictes amb el veïnat, enfront dels quals es reclamen més accions de prevenció i reducció de risc i major presència policial.

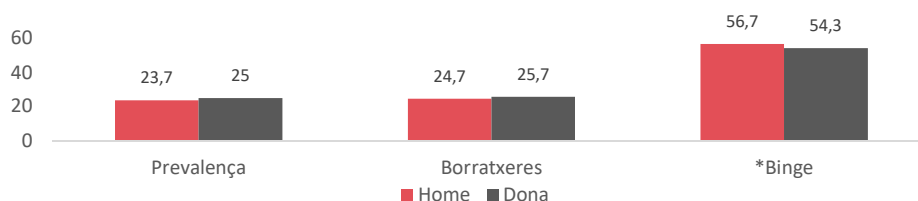
GRÀFIC 12. DURANT ELS ESDEVENIMENTS FESTIUS (REVELLES, DISCOMÒBILS, CERCAVILES...), QUE ES REALITZEN EN LA SEUA ASSOCIACIÓ, APAREIXEN SITUACIONS RELACIONADES AMB...? ASSOCIACIONS CULTURALS-FESTIVES (%)

- La distribució per gènere registra, per a totes les freqüències que ofereix l'enquesta escolar estatal, majors puntuacions en els col·lectius femenins. Específicament ressaltar la major prevalença de consum habitual per part de les xiques, i la seua incorporació a patrons de risc fins fa uns anys masculinitzats, com les borratxeres o intoxicacions etíliques. Tan sols per al consum en fartada en l'últim mes les xiques se situen escassament dos punts percentuals per davall dels xics. Conseqüentment això obliga a nivell preventiu a incorporar en les accions a emprendre amb aquestes poblacions una perspectiva de gènere en les metodologies de treball a emprar.

GRÀFIC 13. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE. VARIABLES DE CONSUM. ÚLTIMS 30 DIES. ESTUDES 2018 (%).

En el cas de Paiporta els contactes mantinguts amb poblacions adolescents posen de manifest dues qüestions a considerar:

- Les agrupacions dels i les adolescents per al consum solen donar-se en grups mixtos quant a gènere. Aquesta situació actua com a mesura preventiva enfront dels riscos específics que elles viuen en relació amb episodis d'agressions verbals relacionades amb consum abusiu d'alcohol per part de xics.

“Em sent segura perquè en el meu grup hi ha xics”.

“El millor és sempre anar amb xics perquè si no quan passes no paren de dir-te burrades”.

“Com no vages amb xics ja saps el que passarà”.

- Es percep, tant per part de xiques adolescents com de xics, que intoxicacions etíliques són més freqüents en dones.

“Una vegada les meues filles em van cridar perquè una de les seues amigues estava molt malament, la portarem a la seua casa i vaig parlar amb els seus pares”.

“Beure i passar-se es passen igual xics i xiques, però sí que és veritat que la major part de les vegades que m'he parat a ajudar a algú que anava molt mal era una xica jove”.

“Quan passes pels pubs sembla que a elles els senta pitjor, com si tingueren menys aguant”.

“...Quan s'ajunten les xiques sembla que vagen més a sac, sempre hi ha alguna que acaba pel terra”.

Respecte a la població de major edat, es relaten en alguns contextos de consum (zona pubs, pineda Jaume I) episodis de risc específic de gènere, com a tocaments indesitjats i situacions d'assetjament. Són contextos de consum juvenils (edats de 20 a 35 anys), en els quals es realitza el consum d'alcohol juntament amb el d'altres substàncies, principalment cocaïna. Es relaciona principalment amb el consum abusiu de substàncies per part de subgrups específics que generen una major problemàtica general.

“A mi alguna vegada han continuat dient-me coses”.

“Són gent que ja de per si mateix dona problemes, però quan es passen bevent els ix el pitjor”.

“En el... no ens agrada l'ambient, la gent va passadíssima, però passem d'anar”.

- L'accessibilitat a l'alcohol constitueix altres dos factors a considerar en el treball comunitari des d'intervencions de prevenció ambiental. Amb un accés majoritari dels xics i xiques entre 14 i 17 anys a l'alcohol per mitjà de la compra directa o per coneguts majors d'edat, els supermercats i locals d'oci es converteixen en les fonts principals de subministrament per al 50% de persones bevedores, mentre que els carrers, places i parcs són utilitzats com a espais de consum pel 50,9%, tot i que la venda a menors d'edat i el consum en la via pública per a tota la població queda expressament prohibit per la llei.

TAULA 24. ACCESSIBILITAT A BEGUES ALCOHÒLIQUES I TIPUS DE BEGUES CONSUMIDES. ESTUDES 2028

Accés a l'alcohol per part de menors d'edat.				Tipus de begudes consumides	
Tu directament	31,4%	Supermercats	52,4%	Combinats	29%
A través d'altres persones de 18 anys o majors	26,4%	Bars i pubs	52,5%	Cerveses	24,2%
				Licors forts	14,3%

A Paiporta es verifica, a través de l'observació participant i els relats de menors d'edat, una relativa facilitat per a comprar alcohol:

“És fàcil comprar alcohol, no ens posen problemes i no solen demanar el DNI”.

“Però si és super fàcil, no s'assabenten de res... sobretot, en els supermercats”.

“Mai ens han enxampat ni ens diuen res”.

Respecte al control ambiental s'observa absència de cartelleria específica i visible sobre la prohibició de venda a menors d'alcohol, així i tot, els diferents comerços dispensadors argumenten no tindre grans problemàtiques amb els intents dels menors d'edat, atribuint la venda als locals més xicotets del municipi i supermercats. En les observacions realitzades es verifica la venda a menors per part de supermercats.

“Mai venem a menors, demanem sempre el carnet. Els diem que no i marxen a un altre que sí que els venen”.

“Nosaltres mai venem, sempre demanem el DNI, però a les botigues xicotetes, com el..., compren el que volen”.

“No solen vindre a prendre res ací, prefereixen comprar l'alcohol en botigues i supermercats”.

Al marge d'aquest control exercici pels comerços dispensadors, la permissivitat familiar enfront del consum d'alcohol pels menors incideix de manera directa en el seu accés a la substància: es relaten episodis de compra d'alcohol per part d'adults de la família i consums promoguts per aquests. Aquesta situació es confirma tant en els negocis dispensadors com en les associacions culturals-festives de la

localitat, situació davant la qual el personal responsable del servei de tots dos locals han expressat la seua falta de preparació per al seu abordatge.

“Perquè se la bega per ací amb uns altres preferisc que se la bega amb mi”.

“A vegades és el mateix pare el que et demana el cubata per al seu fill, i a veure com li ho expliques, això per a nosaltres és un problema”.

“Moltes vegades venen a comprar amb els seus pares i són ells els que els compren l'alcohol”.

- El consum d'alcohol està directament relacionat amb el consum d'alcohol de les seues mares i dels seus pares de manera que, a mesura que augmenta la freqüència de consum dels progenitors augmenta el consum d'alcohol per part de fills i filles tant en alguna vegada en la vida com en relació a les pràctiques de botelló, binge drinking i borratxeres.

En les observacions i entrevistes realitzades es percep la normalització de l'associació entre oci i alcohol en edats primerenques. Encara que les causes d'aquesta associació són de naturalesa multifactorial es ressalten alguns factors que poden estar incidint.

- Són diversos els espais a Paiporta en els quals es consumeix alcohol en presència de menors (zones de bars i cafeteries en el barri antic del municipi) i on apareixen consums abusius i conductes problemàtiques en un context d'oci infantil i familiar.

“Sol haver-hi molt d'escàndol, consums i gent descontrolada quan és una zona freqüentada per famílies amb xiquets xicotets”.

“Veiem més problema d'alcohol en la gent adulta que en els joves”.

- En contrapartida, es disposa d'espais a Paiporta en els quals les alternatives d'oci infantil per a les famílies són millors ja que es disposa de millors infraestructures, com el parc Santa Rita i la plaça 3 d'Abril i en les quals no hi ha locals d'oci en els voltants. No obstant això, aquesta mateixa absència redueix l'atractiu per als pares. Es destaca ací la demanda generalitzada de la població de més zones verdes i contextos on poder realitzar un oci compartit familiar.

“Falten alternatives d'oci i llocs perquè s'ajunten els de la seua edat i no estiguen mesclats xiquets, joves i adults”.

Per a la població general ressaltar algunes dades significatives a considerar per a l'acció preventiva des de les dades recollides en l'enquesta epidemiològica nacional i informació extreta del treball de camp realitzat:

- Les prevalences de consum en els últims 30 dies se situen en el 63,0%, i es mantenen en nivells molt similars als d'anys anteriors, però amb el rang d'edat entre els 25 i els 34 anys com el més prevalent, tant

en consum (64,7%) com en intoxicacions etíliques (15,7%). Se significa aquest grup, per tant, com diana per a possibles accions preventives a través d'intervencions en el medi comunitari i/o laboral.

A Paiporta, els contextos de consum per a aquest rang d'edat i per al de 18 a 25 anys es localitzen clarament en tres punts: plaça Casota, zona pubs i pineda Jaume I. Es tracta de la ruta d'oci nocturna de la població juvenil del municipi, i en els quals s'identifiquen factors de riscos concrets en cadascun d'ells.

TAULA 25. RUTA D'OCI JUVENIL MES FREQUENTADA. POBLACIÓ 18-35 ANYS

Zona	Característiques principals
Plaça Casota	<ul style="list-style-type: none"> - Punt de trobada i inici de la nit. - No se serveixen menjars, per la qual cosa a vegades no se sopa i directament s'inicia el consum d'alcohol. - Es consumeix en presència de menors. - Consums abusius en un entorn familiar, amb els conseqüents conflictes amb les famílies que es troben en altres bars de la plaça.
Zona pubs	<ul style="list-style-type: none"> - Consum abusiu d'alcohol al costat de consum normalitzat d'altres drogues, principalment cocaïna.
Pineda Jaume I	<ul style="list-style-type: none"> - Final de festa en entorn de baix control. - Consums abusius d'alcohol i altres drogues. - Desplaçaments en vehicle sota els efectes del consum.

Les característiques dels consums observades i verbalitzades pel personal d'hostaleria en aquests subgrups de major edat mostren una alta normalització del consum abusiu d'alcohol en interacció amb altres substàncies i aparició freqüent de consum abusiu d'alcohol en la zona de pubs, tant a l'interior com al carrer.

“La gent ací va molt passada, és el normal, som joves i necessitem divertir-nos”.

“La gent en eixe garito es posa molt i de tot, és un ambient que a nosaltres no ens va i per això no anem”.

“És el meu aniversari, normalment no em fique (cocaïna), però hui tocava”.

S'observa igualment molt baixa percepció del risc per part de la població que alterna en aquests contextos, i absència d'estratègies de reducció o control del consum, a la qual s'afigen conductes de risc específiques de conducció sota els efectes de l'alcohol (desplaçaments de la zona de pubs a la zona de la pineda Jaume I).

- Per al consum diari (8,8%), el grup amb majors prevalences se situa entre els 55 – 60 anys amb una taxa de consum del 16,6%. Es tracta de subgrups poblacionals on la incidència de problemes d'alcoholisme resulta elevada, i es requereix d'intervencions de detecció i derivació a recursos assistencials. Atés el sexe, aquest consum està més estès entre els homes que entre les dones.

Sobre aquest col·lectiu tan sols es disposen referències per part del personal d'hostaleria de bars i cafeteries de les places Xúquer i Casota:

“Bé, tenim als típics de cigaló i copa, i que passen el dia així”.

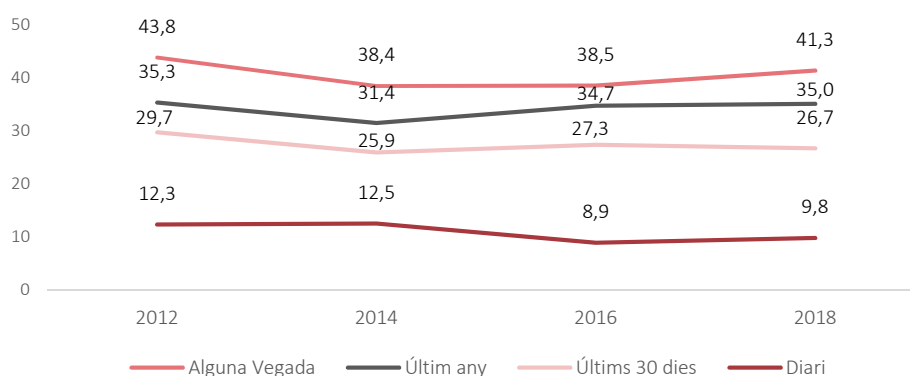
“Normalment en aqueixes edats són sobretot senyors, que venen sols i no tenen molt més a fer”.

“En tots els bars del poble te'ls trobes, recolzats en la barra, a soles i des de les 8 del matí amb el seu *chupito* de cassalla... així es passen el dia, bo migdia perquè a aqueixa hora ja van doblats”.

En relació al tabac:

- El tabac és la segona droga més estesa entre els estudiants de 14 a 18 anys amb una edat mitjana d'inici al consum de 14,1 anys i un augment gradual de xics i xiques que han fumat tabac experimentalment o ocasionalment en l'últim any i aquells que ja compten amb un hàbit tabàquic diari.

GRÀFIC 14. EVOLUCIÓ PREVALENCES DE CONSUM DE TABAC. ESTUDES 2012-2018 (%).

- La Llei antitabac de 2006 i les posteriors modificacions efectuades cinc anys després van demostrar la capacitat de la normativa per a la reducció dels consums, encara que, passat l'anomenat “efecte legislatiu”, les prevalències de consum tornen a augmentar i reapareix amb més força la necessitat de reprendre la prevenció del tabaquisme, tant des de la sensibilització de les poblacions més joves des de l'àmbit familiar i escolar, com a través del reforç comunitari per al compliment de la normativa.

En les observacions realitzades en el municipi es constata l'escàs compliment de la normativa respecte a la prohibició de consum de tabac en parcs i zones de jocs infantils: els clients de les terrasses de bars situats en les proximitats d'aquests equipaments, o bé fumen en la mateixa terrassa, o bé s'alcen per a complir amb la normativa COVID, però sense respectar la distància marcada amb el parc infantil.

La totalitat dels comerços dispensadors de tabac tenen visibles les mesures obligatòries establides per la Llei: comandament a distància i cartelleria de prohibició de venda a menors en la màquina dispensadora. Així i tot, els intents de comprar tabac per part de menors són freqüents.

“Nosaltres la tenim a dalt i si veiem pujar a algun xaval ja sabem a què va i el parem”.

“Venen en grup i es queden a la porta, i un d'ells entra, se'ls veu des de lluny”.

- Els majors increments per a les prevalències de consum en els últims 30 dies es produeixen a nivell nacional entre els 15 i els 16 anys (de 21,9% a 30,7%). L'adquisició de l'hàbit tabàquic diari es produeix un any i mig després d'haver-lo provat (14,7 anys) i el consum mitjà de cigarrets/dia se situa en 5,5.

En les entrevistes i grup de participació de joves realitzat amb menors a Paiporta s'observa un rang d'edat de l'inici del consum de tabac amb un rang d'edat ampli entre els 12 anys i els 16, però amb algunes connotacions interessants.

Encara que el més freqüent és haver començat a fumar als 14 o 15 anys, algunes de les persones entrevistades més joves relaten un inici de consum de tabac més primerenc (12 anys). D'altra banda, aquelles que han accedit al consum més tard, i en aquest moment tenen més edat, han accedit al tabac pel seu consum de cànnabis.

“Vaig començar a fumar tabac quan em vaig embolicar amb els porros”.

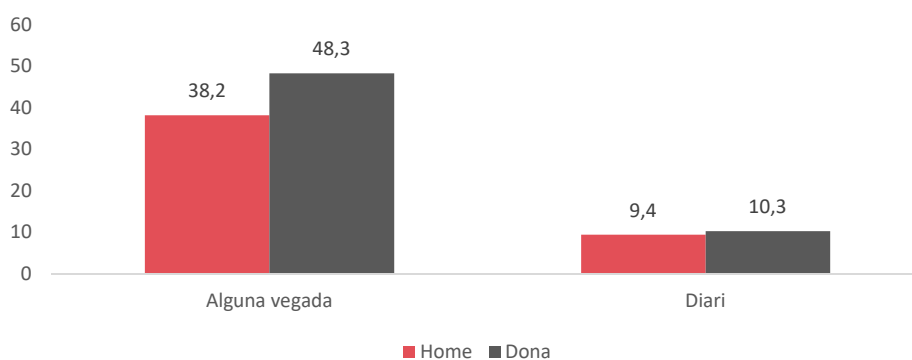
“Una merda, al final he acabat fumant tabac i porros”.

Els primers contactes amb la substància es produeixen en el grup d'iguals, sent la motivació per a l'inici l'experimentació, i en el manteniment la cerca d'evasió de problemes.

“Fume per motius propis, encara que pot semblar una ximpleria, encara que no em col·loque, m'evadeix de la realitat”.

- Històricament, el consum de tabac ha sigut més freqüent en el grup femení, en aquests moments les xifres escolars nacionals disponibles mostren una reducció progressiva de les diferències entre gèneres, en particular per al consum diari.

GRÀFIC 15. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE. PREVALENCIA ALGUNA VEGADA I CONSUM DIARI. ESTUDES 2018 (%).

Específicament a Paiporta i en les aproximacions i consultes realitzades no s'observen diferències sensibles o indicatius d'un major consum de tabac en el gènere femení en menors d'edat. Els adolescents que consumien

de manera habitual corresponien de manera proporcional a tots dos sexes, igual que aquells que ho feien de manera puntual.

- Als patrons consum estàndard de tabac s'han unit en els últims anys noves modalitats de consum com el tabac d'embolicar, cigarret electrònic o pipes, totes elles formes de consum que afegien un plus d'atractiu per a la població més jove. Pràcticament la meitat dels estudiants de 14 a 18 anys ha utilitzat en alguna ocasió cigarrets electrònics (48,4%), un 49,0% fuma cigarrets de paquet i d'embolicar i un 47% d'ha fumat tabac utilitzant pipes.

TAULA 26. FORMES DE CONSUM TABAC. ESTUDES 2018

Formes de consum	
Paquet	36,9%
Tabac d'embolicar	14,1%
Tots dos tipus	49%
Cigarret electrònic	49%
Pipa	48,4%

S'informa des dels estancs un augment de la venda de tabac d'embolicar a persones més majors, que habitualment fumaven paquet, sobretot en els últims mesos, la qual cosa s'atribueix a necessitats econòmiques. En aquests comerços es disposa d'expositors amb pipes i *vaporejadors*, les quals són adquirides per població jove. La informació que es disposa d'aquesta població limita el seu ús a espais privats.

En el cas de cigars electrònics, el personal de comerç rep demanda d'eixos productes per persones que volen deixar de fumar.

Ateses les dades disponibles i per a la població general:

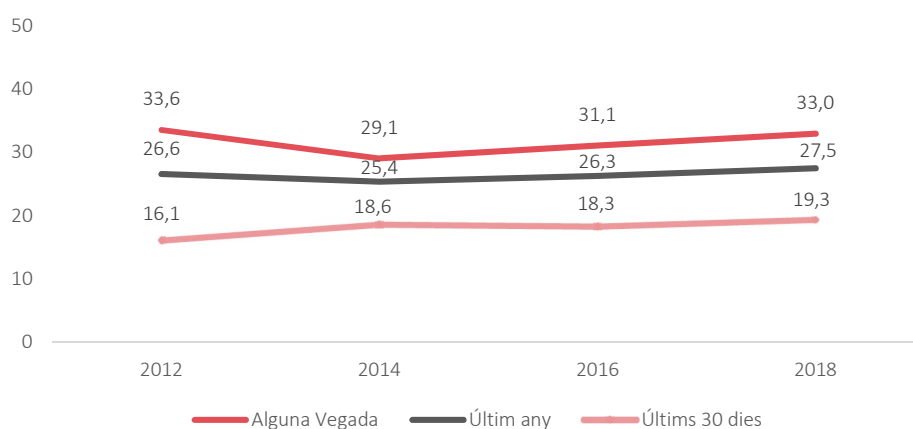
- Per a la població general el consum en els últims 30 dies i el consum de diari aconseguen les prevalences més baixes de la sèrie històrica disponible amb percentatges del 36,8% i 32,3% respectivament, sent de nou el grup entre 25 i 34 anys el que concentra majors consums en l'últim mes (35,5%).
- El consum diari de tabac és més freqüent entre els homes, amb independència de l'edat dels individus. El tram de 25 a 34 anys és el que registra major prevalença entre els homes (41,2%), mentre que la prevalença més alta per a les dones s'anota en el grup de 45 a 54 anys (30,8%).
- Entre el total de persones consumidores de tabac diàriament, un 61,6% s'ha plantejat deixar de fumar, sent les dones les que en major mesura li ho han plantejat i en el tram d'edat entre 35 i 64 anys. En les entrevistes amb les persones responsables d'estancs, es destaca que els primers intents d'abandó o de reducció de riscos del consum de tabac són comunicats amb freqüència a les mateixes persones responsables de l'estanc, i destaca la importància de les figures de proximitat en la sol·licitud d'informació. Es pregunta habitualment

per alternatives menys nocives, davant el que se sol recomanar el vaporejar per part del comerciant. En aquests casos es comunica que no existeix una formació per a abordar aquestes demandes, o canal de comunicació amb agents especialitzats en addiccions. En les farmàcies del municipi també es comuniquen aquestes intencions per part de les persones consumidores, davant les quals es deriva al metge o metgessa de capçalera com a referent principal.

En relació al cànnabis:

- És amb diferència la substància psicoactiva il·legal amb major prevalença entre els estudiants de 14 a 18 anys, amb una tendència creixent iniciada en 2016 i una edat mitjana d'inici al consum de 14,9 anys.

GRÀFIC 16. EVOLUCIÓ PREVALENCES DE CONSUM DE CÀNNABIS. ESTUDES 2012-2018 (%).

Reconeguda per diferents agents socials com la segona substància que major problemàtica genera actualment en el municipi (veure gràfic 11), l'edat d'inici del consum de cànnabis oscil·la entre les mateixes edats marcades en l'enquesta escolar nacional, encara que, igual que ocorria per a l'alcohol, es contacten amb alguns grups de població en els quals l'edat és inferior. En línies generals la percepció de consum per part de la població juvenil és alta, igual que la mantinguda per les famílies i per les farmàcies, des de la qual s'ha detectat un increment de la compra de proves de detecció de drogues per part de pares i mares, la qual cosa pot indicar un increment dels casos de consum en menors en els últims mesos, o bé de les problemàtiques associades a aquest.

“Venen mares a comprar test de drogues. 3 o 4 al mes”.

“Últimament venem més test de drogues, sobretot ho compren dones majors, supose que seran per als seus fills”.

Abans de caracteritzar el consum en aquests grups, cal aportar algunes informacions en relació amb els patrons més generalitzats:

- El consum sol iniciar-se en contextos d'oci adolescent, places i parcs establits com a punt de trobada en horari de vesprada alguns dies entre setmana i de manera més freqüent durant les vesprades-nits dels caps de setmana.

“A diferència de l'alcohol que és més en context festa, el tabac i el cànnabis és més diàriament i en eixida amb amics en actitud de *tranquis* en un parc”.

“Ens hem vingut ací a passar una estona amb la guitarra i de pas ens fumem un porro, tranquils”.

“Fumar *petas* quasi tots els dies, quan ixes de treballar i així desconnectes, amb els col·legues”.

- El consum de cànnabis en caps de setmana es realitza en interacció amb consums d'alcohol en forma de binge drinking, per adolescents entre 16 i 18 anys, amb increment dels riscos associats, en realitzar-se també en zones de difícil accés, visibilitat reduïda i baix control normatiu (CEIP L'Horta, la pineda Jaume I).
- Les motivacions a l'inici del consum es relacionen en part en l'absència d'alternatives d'oci i temps lliure.

“Els joves que no consumeixen es van als bancs de les places a estar amb els mòbils i els que consumeixen es van a la pineda Jaume I a fumar cànnabis”.

“...la gent jove a Paiporta no té res. No hi ha activitats que els tinga entretinguts, no tenen el seu racó, res”.

“Tenen sí, parcs on amagar-se i fumar”.

Aquestes mateixes referències, l'absència durant els caps de setmana d'activitats d'oci adaptades als seus interessos són argumentades pel col·lectiu de consumidors de risc sobre el qual a continuació s'aporta informació.

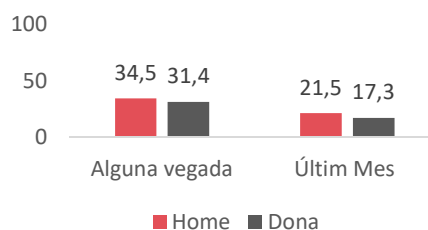
- A nivell nacional, s'ha produït un increment en la proporció d'estudiants que presenten un consum problemàtic de cànnabis (15,4% sobre el grup de consumidors en l'últim any), sent major en els homes i a mesura que augmenta l'edat. Apareix per tant un subgrup de consumidors de risc on la probabilitat d'aparició dels problemes de salut mental associats a aquesta droga augmenta considerablement, la qual cosa deixa clara evidència de la necessitat d'oferir intervencions preventives de detecció precoç i de caràcter selectiu/indicat per a aquestes subpoblacions.

TAULA 27. CONSUMIDORS PROBLEMÀTICS CÀNNABIS, ESCALA CAST. ESTUDES 2018

Escala CAST	
Consum problemàtic	15,4%
Home	18,5%

GRÁFICO 17. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE CONSUM DE CÀNNABIS ENTRE 20 I 29 DIES. ESTUDES 2018

<i>Dona</i>	12,4%
Mitjana de consum al dia	5,8 porros

A Paiporta s'identifiquen diversos subgrups de població entre 14 i 18 anys amb consums diaris de cànnabis i presència de factors de risc personals. Aquests subgrups localitzats en la plaça Salvador Allende i en l'Hostal Bonavista i amb els quals es realitza una sessió de participació, en el moment actual, mantenen un consum de risc. Majoritàriament es tracta de xics amb consums avançats realitzats tant en horari de vesprades i nits, com en horari escolar.

Es tracta d'adolescents, actualment cursant estudis en grups d'FP Bàsica i PAC o en situació de desocupació que comparteixen un historial de fracàs escolar i conductes disruptives. Entre les problemàtiques que s'identifiquen en aquests grups s'observa un alt grau d'absentisme, despesa de recursos econòmics en drogues, baixos nivells de motivació cap als estudis, aficions i activitat laboral, i interferències del consum amb les seues activitats quotidianes.

S'uneix a això, una edat d'inici més precoç que la mitjana observada per a la resta de la població adolescent. Específicament aquestes les situen en: 12 anys per al tabac, 12-13 per a l'alcohol i 13 anys per al cànnabis.

“Comencem a fumar tabac sobre els 12 anys, i als 13 els porros”.

“Crec que comencem a fumar abans porros que a beure, sobre als 13 compràvem una mica de rom o vodka i ens ho bevíem al parc”.

“Jo vaig començar a fumar molt jove, no havia complit 13, i els porros més tard, en 3r de l'ESO crec”.

Tal com relaten aquests joves, la seua zona d'oci preferida en la plaça Salvador Allende (classificada en la categoria de places i espais urbans) on els riscos detectats es limiten al consum de cànnabis. Ara bé, en el moment en què apareixen desplaçaments d'eixos grups a les zones d'exclusió, com la pineda, per conflictes amb el veïnat o presència de la policia, s'afigen riscos propis d'aquests contextos com: major accessibilitat a altres substàncies, presència de consumidors d'altres drogues il·legals, zones amb baix control social, invisibilitat de conductes, conflictes freqüents, etc. Anotar que insisteixen sobre l'absència d'espais propis on poder reunir-se, adaptats a les seues necessitats i amb unes infraestructures mínimes com a fonts d'aigua potable.

“Falten coses per a que els joves puguem fer, com a pistes de futbol i bàsquet obertes les 24h”.

“Som ací en la plaça i al final ens tiren i ens toca anar-nos a la pineda..., i al final t'emboliques saps, però perquè acabes consumint més i pitjor”.

“Nosaltres el que volem és un espai a l'aire lliure, però que almenys tinga fonts... Que fem, doncs hem de comprar begudes perquè si no ens morim de set”.

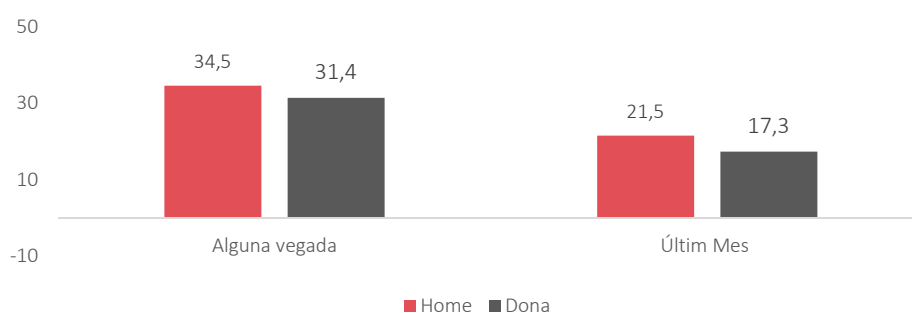
Igual que els col·lectius de major edat, també es desplacen en horari nocturn a zones d'oci a València. A diferència del que ocorre quan es van de festa en el seu municipi, els desplaçaments a la ciutat els realitzen en transport públic, el qual valoren positivament, pel metro i la nova línia d'autobusos. Però coincideixen que és necessari augmentar els horaris a la nit i la freqüència de pas de metros i bus.

En eixos subgrups la falta de recursos econòmics és abordada de manera diferencial en funció del gènere. Mentre ells opten pel sovinteig (“Fem tripijocs quasi tots per a traure una mica de pasta”), en elles genera situacions de dependència respecte a altres iguals o traficants (“Amb el que ens donen de paga no ens arriba per a res, i moltes vegades necessitem que ens conviden”).

A nivell de gustos i preferències que pogueren servir-los com a oci alternatiu, el grup es lamenta de la deterioració i tancament al públic del vell *skate park* del municipi. Davant l'interés suscitat en el grup i el fet que durant el treball de camp ja s'haguera al·ludit a aquest tema per part d'altres joves del municipi, se'ls convida que realitzen un disseny de com seria el “*skate park* ideal per a Paiporta” i quines activitats paral·leles o complementàries es podrien programar en la zona exterior d'aquest. El resultat obtingut deixa de manifestar la bona predisposició a la participació d'aquesta mena de joves quan es treballa des d'aspectes que ells viuen com a “interessants”. Algunes de les propostes sorgides són:

- Organitzar competicions de *skate* i patins periòdicament per a atraure gent jove i crear afició. Aquestes podrien estar amenitzades amb concerts, etc.
  - Al ser un grup totalment masculí, destaquen la necessitat d'atendre també els gustos i necessitats de les xiques joves. S'ha de consultar amb elles quins recursos i activitats d'oci es podrien implementar en la zona.
  - Habilitar una zona de jocs que no requerisquen diners. Des de pistes de futbol i bàsquet a futbolins i altres estructures fixes d'entrenament, esportives, etc.
  - Escenari d'obra per a actuacions, concerts i “batalles de galls” (improvisació rimes-rap). Que incloga a més graderies per a veure tant les actuacions com les competicions de *skate*. Creuen que això atrauria a la gent jove en general, i donaria oportunitats d'actuar als músics locals (sobretot rap, trap, etc.).
- El consum de cànnabis continua estant més estés entre els homes en totes les edats, amb patrons més recurrents d'administració de la substància. Amb una mitjana en un dia de consum de 3,4 porros, els xics realitzen un major consum d'aquesta substància (3,8 per a ells enfront de 2,9 per a elles). A més, dins dels consums més intensius (consum entre 20 i 29 dies al mes) els xics doblen la prevalença enfront de les xiques.

GRÀFIC 18. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE. PREVALENCIA CONSUM CÀNNABIS ALGUNA VEGADA I ÚLTIM MES. ESTUDES 2018 (%).

Els grups d'adolescents consumidors de cànnabis amb els quals s'ha contactat han sigut principalment de gènere masculí (en una proporció aproximada de 80% masculí-20% femení). Els consumidors problemàtics o de risc que han format part del grup de treball han sigut tots homes. Sembla observar-se a Paiporta una masculinització del consum de cànnabis, especialment en els grups d'edat adolescent. D'altra banda, en població jove s'han observat unes proporcions més igualades, encara que igualment els grups de consum eren majoritàriament masculins.

- Segons les dades nacionals, la probabilitat de consumir cànnabis, si es fuma tabac, es multiplica per 2,8 entre la població escolar, amb un 87,1% de consumidors, per a tots dos sexes, que ho consumeixen mesclant-ho amb tabac i una forta evidència científica sobre l'associació entre totes dues substàncies i la necessitat de treballar aquests aspectes a nivell preventiu.
-

TAULA 28. FORMES CONSUM CÀNNABIS. ESTUDES 2018.

Formes de consum	
Principalment marihuana	43,9%
Principalment haixix	19,3%
Tots dos tipus	37%
Barrejat amb tabac	87,1%
Mitjana de consum al dia	3,4 porros

En les observacions i contactes realitzats, majoritàriament el consum de tabac entre la població adolescent és de tabac d'embolicar, argumentant qüestions econòmiques. Tal com s'ha esmentat anteriorment, apareixen argumentacions d'inici al consum de tabac vinculat al consum de cànnabis.

Per a la població general les dades nacionals deixen de manifest que es tracta d'una droga de "tall juvenil":

- Les prevalences de consum en els últims 30 dies se situen en un 8%, amb el grup d'edat entre els 15 i 24 anys com el més prevalent (15,4%). La prevalença de consum de cànnabis disminueix notablement segons augmenta l'edat.

A Paiporta a partir dels 25-28 anys es produeixen canvis en els patrons de consum de substàncies, amb una disminució del consum de cànnabis i un increment del consum de cocaïna en contextos d'oci nocturn fonamentalment.

Gran part de la població d'aquestes edats amb les quals s'ha contactat argumenta motivacions sobre l'abandó del consum de cànnabis centrades en les conseqüències percebudes sobre la seua salut, com la interferència que produeix el consum de cànnabis sobre el seu acompliment laboral.

“Va ser més per tema mental, llavors estava més tancat en un local que no era el meu local i em va començar a donar paranoies, no sé”; “vaig estar dos mesos de jajaja”.

En relació a la cocaïna i drogues de disseny:

- A nivell nacional entre la població entre 14 i 18 anys les edats d'inici al consum d'aquestes substàncies apareixen a partir dels 15,2 anys amb prevalences més residuals (consumisc alguna vegada en la vida de *cocaïna pols i èxtasi del 2,6% i amfetamines o speed de l'1,5%*; freqüència últims 30 dies amb *0,9% per a cocaïna, un 0,7% per a èxtasi i un 0,5% amfetamines o speed*).
- Encara que apareixen consums, aquests resulten més residuals, el que preventivament es tradueix en una menor prioritat per al treball sobre aquestes substàncies i el seu abordatge des d'estratègies sobre aquells subgrups on apareixen majors consums.
  - Entre la població de 14 i 18 anys i amb edats d'inici a partir dels 15,2 anys, les prevalences de consum nacionals d'alguna vegada en la vida se situen en percentatges per davall del 3%; *cocaïna pols (2,6%), èxtasi (2,6%), amfetamines o speed (1,5%), al·lucinògens i bolets màgics (1,9%), inhalants (1,7%), ghb (0,6%), metamfetamina (1,6%)*, mentre que per als últims 30 dies es redueixen per davall de l'1%; *cocaïna (0,9%), èxtasi (0,7%), amfetamines o speed (0,5%), al·lucinògens i bolets màgics (0,5%), inhalants (0,5%), ghb (0,2%), metamfetamina (0,5%)*.

En el cas de la població adolescent del municipi anotar que, majoritàriament, amb aquells amb els quals s'ha contactat, mantenen una alta percepció de risc sobre el consum d'aquestes drogues, i les consideren com a perilloses i amb actituds negatives cap al seu consum, fins i tot, en aquells grups caracteritzats per un consum problemàtic de cànnabis.

D'altra banda, aquests mateixos adolescents mantenen una percepció estesa sobre la generalització i normalització del consum de cocaïna entre població juvenil més major (20-30 anys) en contextos d'oci nocturn, així com, una alta disponibilitat i accessibilitat a aquestes substàncies, i coneixen els “camells” i els punts de venda.

- Entre la població general les prevalences nacionals de consum en l'últim mes són: *cocaïna (1,1%) amb grup majoritari entre 25 i 44 anys, èxtasis (0,3%) amb grup més prevalent entre 25 i 34 anys, amfetamines o speed (0,3%) amb major consum entre els 25 i 34 anys.*

Respecte al consum per part d'aquests grups a Paiporta, el treball de camp tan sols permet verificar les percepcions de les adolescents anteriorment esmentades i les observacions realitzades durant aquest.

Els contextos on tenen lloc els consums de cocaïna i drogues de disseny per població major d'edat s'efectuen principalment en la zona de pubs i la pineda Jaume I. De l'observació directa realitzada en aquests contextos s'ha detectat que:

- Apareixen de manera similar en homes i dones.
- Es donen entre grup d'iguals o en parelles.
- S'acompanyen d'altres ingestes de begudes alcohòliques.

En relació als psicofàrmacs (hipnosedants i ansiolítics):

Significar aquestes substàncies per les diferències de gènere que apareixen en el seu consum. Si bé majoritàriament es tracta de consums amb recepta mèdica, les enquestes nacionals aporten dades a considerar.

- En població general, el consum d'hipnosedants sense recepta se situa en el 3,1% per a alguna vegada en la vida i 1,3% en l'últim any. Dins d'aquesta última freqüència de consum, la prevalença majoritària apareix entre els 25-34 anys (1,4%) i entre les dones (1,6%), mentre que, per a la resta de les edats, els homes acumulen majors consums.

A Paiporta el consum de psicofàrmacs és percebut pels diferents agents socials consultats com la tercera conducta que major problemàtica genera actualment en el municipi (veure gràfic 11). De les entrevistes realitzades a 3 farmàcies del municipi, es posen de manifest algunes qüestions:

- Increment del consum d'aquestes substàncies amb recepta mèdica en els últims 24 mesos, associat a la situació pandèmica. Aquest increment es dona tant en homes com en dones.
- Es relata un descens en l'edat de les persones que demanden aquesta medicació.

“Ha baixat l'edat d'ansiolítics i antidepressius, abans 60, ara 30-40 anys”.

“Venen mares més joves, fins i tot, a vegades, xiques de 20 anys amb recepta d'ansiolítics”.

- Les farmàcies són receptores de demandes per a abandonar o reduir les dosis, però en la seua major part el consum es cronifica:

“Persones majors que porten temps amb el fàrmac pregunten sobre com deixar-lo, però no aconseguen deixar-lo”.

- Apareixen intents d'aconseguir més medicació de la que inicialment es prescriu, que són gestionats de manera directa per les persones responsables de la dispensació en farmàcies.
- Entre els 14-18 anys el 8% de la població escolar enquestada a nivell nacional afirma un consum d'hipnosedants sense prescripció mèdica alguna vegada en la vida i un 6,1% en l'últim any, una edat mitjana d'inici de 14,3 anys, amb major consum a mesura que augmenta l'edat i una clara feminització d'aquest.

En aquest cas i per a la població de Paiporta no es disposa d'informació.

En relació a les addiccions sense substància:

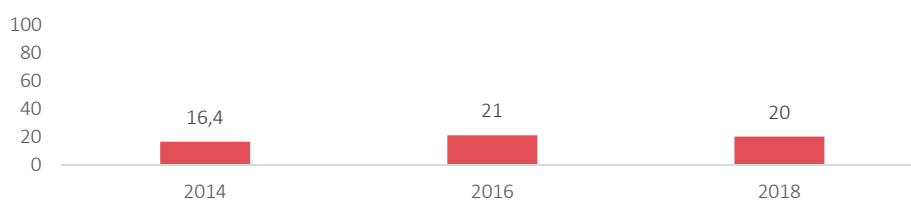
Tal com recull l'Observatori Espanyol d'Addiccions, mentre existeix ampli consens sobre la consideració de la ludopatia com una addicció sobre la base de la seua clínica. Per a altres comportaments relacionats amb les tecnologies de la informació i comunicació (TICs) el coneixement actual tan sols arriba a assenyalar patrons d'ús abusiu. Segons les dades d'ESTUDES (2014-2015), el 18% de la població d'adolescents i joves de 14 a 18 anys usa de manera abusiva les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Si bé probablement el seu ús s'anirà normalitzant amb l'edat, dins d'aquest percentatge de població sol incrementar-se el fracàs escolar i és més freqüent el consum de drogues.

Des de les dades oferides per l'enquesta ESTUDES la situació respecte a l'ús de les tecnologies en població entre 14 i 18 anys es caracteritza per:

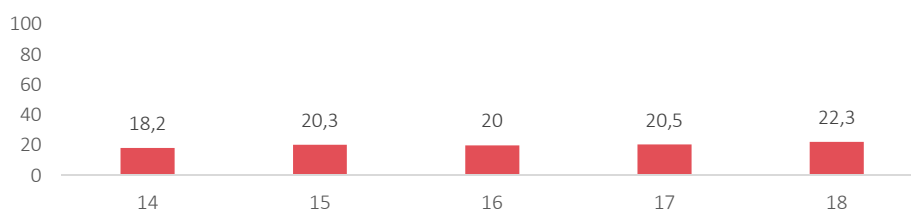
- La totalitat dels estudiants utilitzen internet com a alternativa d'oci. Aquesta pràctica presenta una freqüència setmanal per al 95,4%, una pràctica generalitzada amb independència del sexe o l'edat.
- Aproximadament i de manera diària el 60% escolten o descarreguen música, veuen o descarreguen vídeos musicals, pel·lícules, sèries, etc., amb un 30,3% que ho utilitza al voltant d'1 hora al dia. 5 de cada 6 utilitzen xarxes socials i per al 39,6% aquesta activitat ocupa 4 hores al dia o més. El 92,0% utilitza WhatsApp, correu electrònic, MSN, i per a quasi la meitat d'ells (48,6%) el temps mitjà dedicat també suposa 4 hores o més al dia. L'hàbit de realitzar compres per internet adquireix una temporalitat mensual on, una mica més de la meitat, ho fa almenys 1 vegada al mes, sense diferències ressenyables per sexe. I finalment visitar pàgines d'internet per a adults és una pràctica setmanal per al 25,9% dels joves, majoritàriament xics (47,5%).

- Sobre l'ús compulsiu d'Internet mesurat a través de l'escala CIUS, inclosa en l'enquesta la xifra per a 2018, se situa en un 20%, amb una distribució amb prevalença majoritària per a les xiques (23,4% per a elles i 16,4% per a ells). La distribució per edat mostra xifres similars a partir dels 15 anys amb la puntuació màxima als 18 anys. Fer dos matisos a les dades exposades: d'una banda, cal considerar que les prevalences d'ús compulsiu després del període de pandèmia hauran augmentat. Fins i tot amb aquest augment, el fet que als 7 anys es produïsquen els primers usos d'Internet i que als 14 anys l'ús compulsiu afecte un 18,2%, deixa de manifest la necessitat d'abordar l'educació tecnològica en edats primerenques.

GRÀFIC 19. EVOLUCIÓ PREVALENCIA ÚS COMPULSIU INTERNET. ESTUDES 2014-2018. (%).

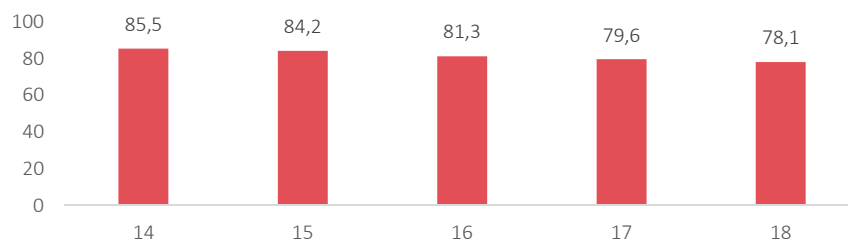

GRÀFIC 20. PREVALENCIA ÚS COMPULSIU INTERNET SEGONS EDAT ESTUDES 2018. (%).

- En relació amb l'ús de videojocs, es tracta d'una pràctica d'oci i temps lliure habitual per al 82,2% de la població entre 14 i 18 anys. Amb un ús majoritari per part dels xics (96%) enfront de les xiques (69%). Respecte a l'edat, la relació resulta inversament proporcional, és a dir, a mesura que augmenta l'edat disminueix el seu ús, de manera que són els grups de 14 anys els que més l'utilitzen.

GRÀFIC 21. PREVALENCIA ÚS VIDEOJOCOS SEGONS EDAT. ESTUDES 2018. (%).

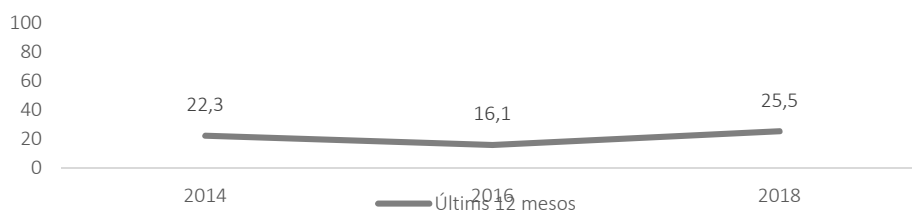
- Per a la pràctica del joc d'atzar amb recompensa les estimacions realitzades situen en un 25,5% l'ús de jocs amb diners entre la població entre 14 i 18 anys (35,6% en homes i 16,1% en dones). Evolutivament, s'aprecia una tendència ascendent fonamentalment en el joc presencial. Dins d'aquest tipus de jocs la freqüència d'ús majoritària és una vegada al mes o menys, els xics doblen les prevalences de joc (30,7% per a ells i 15,3% per a elles), un increment segons va augmentant l'edat (un 18,6% als 14 anys a un 37,2% als 18 anys)

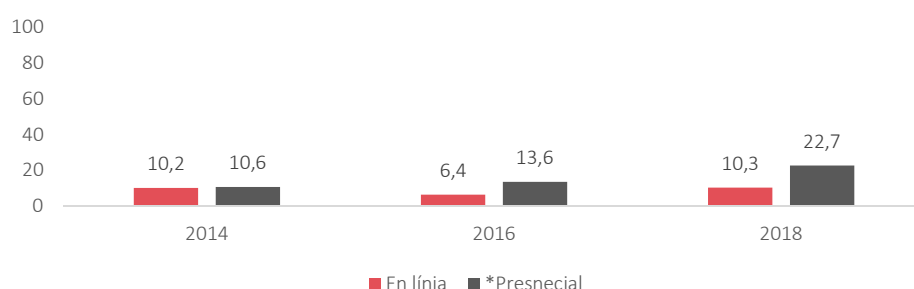
i diferències entre sexes en la tipologia de jocs (en les dones destaquen les loteries i el bingo, mentre que les prevalències més altes en els homes es registren per a les apostes esportives i les travesses de futbol). En el cas dels jocs en línia, la prevalença de joc amb diners torna a ser major en els homes que en les dones (17,4% per a ells i 3,6% per a elles), sent per a tots dos sexes els videojocs i les apostes esportives els que compten amb uns percentatges més alts. Igual que per al joc presencial, la prevalença augmenta segons augmenta l'edat (d'un 8% als 14 anys a un 14,6% als 18 anys).

Entre els estudiants que han jugat en línia, el 26,4% podrien tindre un problema de joc problemàtic, percentatge que descendeix entre els estudiants de 14 a 18 anys que han jugat amb diners de manera presencial fins al 19,8%.

GRÀFIC 22. EVOLUCIÓ PREVALÈNÇA DE JOC EN LÍNIA I/O PRESENCIAL. ESTUDES 2018 (%)

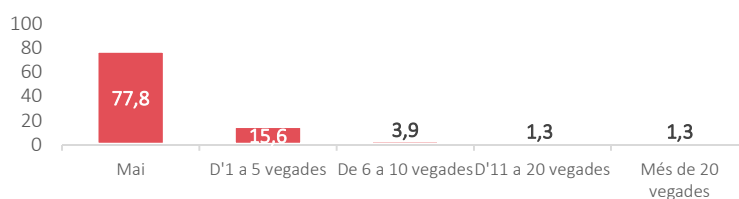

GRÀFIC 23. EVOLUCIÓ PREVALÈNÇA DE JOC SEGONS FORMA D'ACCÉS. ESTUDES 2018 (%)

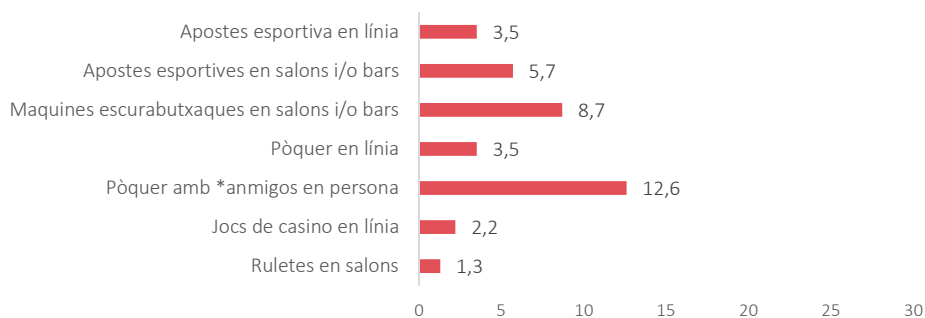
Específicament Paiporta disposa d'un estudi dut a terme per la UPCCA en alumnat de 3r d'ESO dels tres centres de secundària del municipi. S'aporta des d'aquest estudi que, el 22,1% de l'estudiantat ha jugat a algun joc d'apostes en els últims 30 dies, entre els quals un 15,6% l'ha realitzat amb una freqüència entre 1 i 5 vegades al mes.

GRÀFIC 24. FREQUÈNCIA DE JOC EN ELS ÚLTIMS 30 DIES. ENQUESTA PRÒPIA SOBRE JOC PRÒPIA (%)

La tipologia de jocs més jugada és pòquer amb amics (12,6%), seguida de *slots* i màquines escurabutxaques en bars. Aquesta última dada es confirma en el treball de camp realitzat.

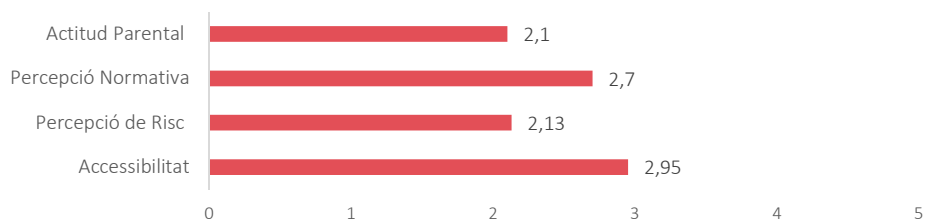
GRÀFIC 25. FREQUÈNCIA DE JOC EN ELS ÚLTIMS 30 DIES SEGONS TIPUS DE JOC. ENQUESTA PRÒPIA SOBRE JOC (%)

L'enquesta realitzada inclou 5 factors de risc a considerar des d'un rang de resposta 1-5, on 1 indica baixa presència del factor i 5 alta presència. Dels resultats obtinguts i amb puntuacions superiors a la mitjana destaca:

- La facilitat percebuda pels escolars entre 14 i 15 anys per a accedir a màquines escurabutxaques en bars, en primer lloc i a casa d'apostes secundàriament.
- La percepció normativa, és a dir, l'estimació que es realitza per part de l'alumnat sobre la freqüència de joc en companys i companyes de la mateixa edat.

GRÀFIC 26. MITJANA DE PUNTAJÓ OBTINGUDA EN FACTORS DE RISC VINCLATS AL JOC. ENQUESTA PRÒPIA SOBRE JOC (ESCALA 1-5)

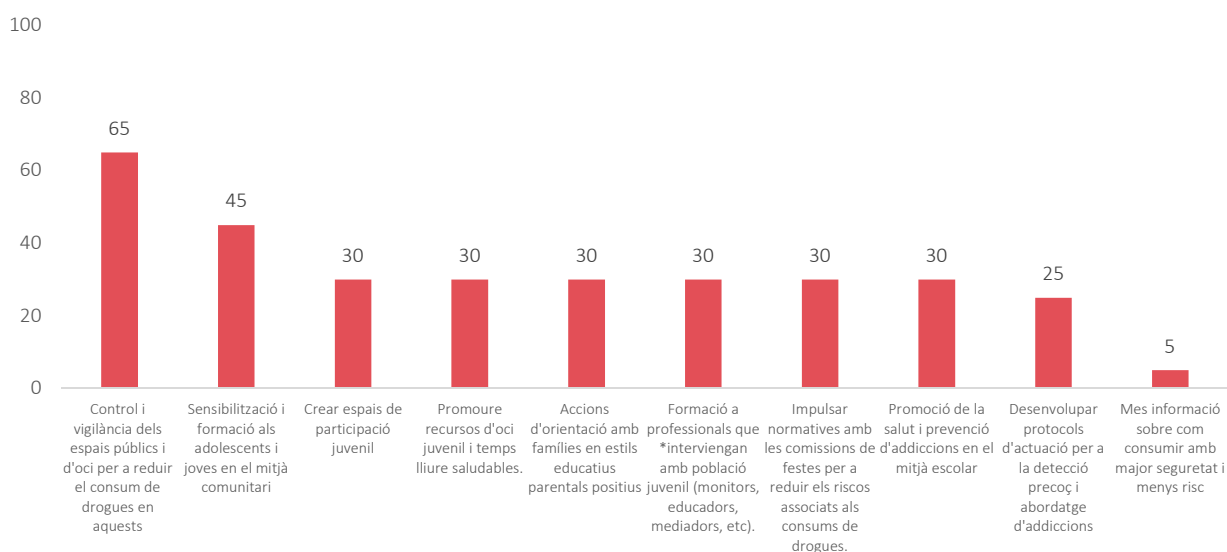

6.3.3. Percepció sobre la prevenció municipal d'addiccions: aportacions dels agents socials i la població

Després de la caracterització exposada sobre dels contextos i consums de drogues s'aporten aquelles necessitats i mesures que s'identifiquen per part dels diferents agents municipals i grups poblacionals de Paiporta consultats.

En les enquestes dirigides a representants polítics, personal tècnic i associacions, es proposa a les persones enquestades prioritzar sobre 18 possibles accions per a solucionar o mitigar les problemàtiques percebudes. Aquestes accions queden formulades segons el context des d'on haurien de desenvolupar (prevenció familiar, escolar, comunitària, específica sobre col·lectius i grups de risc, laboral i/o ambiental).

GRÀFIC 27. QUÈ PENSA QUE S'HAURIA DE FER PER A FER FRONT ALS PROBLEMES OCACIONATS PEL CONSUM DE DROGUES O CONDUCTES ADDICTIVES EN EL SEU MUNICIPI? REGIDORIES, PERSONAL TÈCNIC I ASSOCIACIONS MUNICIPALS (%)

Sobre totes elles, les dues mesures que compten amb un major grau de suport són el control i vigilància dels contextos de consum i la sensibilització i formació dels adolescents en el medi comunitari, ja que el 65% i el 45% respectivament pensa que aquestes mesures resulten importants per al municipi. De les següents 6 mesures prioritzades pel 30% de persones enquestades; el 50% fa referència a accions dirigides a la població juvenil (augmentar la seua participació, oferir-les més recursos d'oci saludable i formació de monitors/monitores, educadors/educadores i mediadors/mediadores que faciliten l'aproximació a aquestes). Dues mesures queden dirigides a la prevenció familiar i escolar, i l'última d'elles es relaciona amb estratègies de reducció de riscos a través de l'impuls de normatives amb les comissions festeres. Finalment, es prioritza el desenvolupament de protocols per a la detecció precoç d'addiccions i la informació sobre consums responsables per un 5% de les persones enquestades.

Agrupant-les per a poder establir un ordre en la prioritització, els resultats obtinguts es mostren en la següent taula.

TAULA 29. AGRUPACIÓ DE MESURES PRIORITZADES PER A FER FRONT ALS PROBLEMES OCACIONATS PEL CONSUM DE DROGUES O CONDUCTES ADDICTIVES EN EL MUNICIPI

Ordre	Mesura o Acció
1r	Control i normatives
2n	Prevenció comunitària dirigida a adolescents i joves
3r	Prevenció escolar i familiar
4t	Protocols d'actuació per a la detecció precoç
5é	Reducció de risc – Consums responsables

Queden fora de les mesures prioritzades accions com: control de consums a través del treball amb comerços dispensadors d'alcohol tabac i/o fàrmacs, millora d'entorns i contextos saludables, fomentar actituds i hàbits saludables en adults, sensibilització i programes de prevenció en el sector laboral, formar al professorat de primària i secundària en prevenció d'addiccions, regulació dels espais privats usats pels menors per a realitzar consums de

drogues de manera no visible i formar a personal treballador de locals d'oci nocturn per a la seua implicació en la reducció de riscos.

Al costat d'aquestes mesures, les associacions municipals ressalten alguns aspectes com a possibles fortaleeses i febleses de l'estructura institucional, de la qual reben resposta a les seues demandes i necessitats. Es recullen aquells factors qualificats com a "aspectes de millora" referits específicament a l'àmbit de la prevenció, per la importància d'aquests i la correlació que tenen amb la identificació dels recursos municipals que haurien d'encarregar-se de posar en marxa les mesures que s'han prioritzat.

Recurrentment apareix en el discurs social la necessitat de millora de la difusió de les activitats municipals que en general s'ofereixen a la població i, específicament, les relacionades amb la prevenció familiar i comunitària, tant respecte a la seua quantitat, com als canals i mitjans que s'utilitzen. Sobre això s'aporta el recurs d'utilitzar les associacions com a canal transmissor de la informació, donat el contacte directe que tenen amb la població. A més, es proposa emprar, a part de la comunicació en línia, estratègies de màrqueting de "dalt a baix" i de "bola de neu" atés que, en moltes ocasions, la informació se situa en llocs institucionals que no són freqüentats per la població o part d'aquesta no disposa d'un accés continuat a internet.

Al costat d'això apareix un aspecte important a considerar com és la falta d'identificació del recurs UPCCA. De forma generalitzada es desconeix l'existència d'un recurs especialitzat en prevenció d'addiccions en el municipi, al qual es pot acudir per a sol·licitar informació o assessorament sobre qualsevol qüestió relacionada amb les addiccions amb i sense substàncies i des del qual es desenvolupen accions de prevenció dirigides a escolars, famílies, etc. Això es relaciona directament amb un altre dels aspectes de millora assenyalats, com és la falta de coneixement sobre què fer en cas de necessitar actuar front una sospita, situació o dificultat relacionada amb un consum o conducta pròpia o aliena. Enfront d'aquestes hipotètiques situacions que es plantegen, les respostes obtingudes coincideixen que, en última instància, acudirán als Serveis Socials, encara que intentarien solucionar-ho a través de recursos personals.

TAULA 30. ASPECTES DE MILLORA ASSENYALATS PER ASSOCIACIONS I CIUTADANIA

Febleses del sistema preventiu
Aspectes organitzatius i de difusió de les pròpies accions preventives
No es reconeix el recurs UPCCA
Actuació davant casos concrets relacionats amb les addiccions

Finalment, es recullen altres percepcions, necessitats i accions exposades pels representants institucionals, professionals tècnics, recursos municipals, entitats associatives i grups poblacionals determinats. Es classifica la informació segons àmbit preventiu i grup poblacional al qual queda referit.

ÀREA ESCOLAR

<i>Regidoria</i>	Millorar o augmentar la detecció i intervenció amb menors escolars consumidors de drogues. Millorar o augmentar la detecció i intervenció amb famílies vulnerables amb situacions problemàtiques d'algun dels seus membres relacionats amb consum de drogues.
<i>Personal tècnic</i>	Generar una estructura de coordinació/elaboració de continguts per a acordar què s'ofereix als centres escolars. Millorar o augmentar la detecció i intervenció amb famílies vulnerables amb situacions problemàtiques d'algun dels seus membres relacionats amb consum de drogues.
<i>Centres escolars</i>	Estructurar el treball en prevenció de manera longitudinal per cursos escolars. Treballar les mateixes temàtiques amb famílies i alumnat de manera simultània. Formació a famílies en estratègies de control en l'ús de les tecnologies. Formació a famílies en estratègies de definició de límits. Treball específic amb alumnat de PAC. Millorar o augmentar la detecció i intervenció amb menors consumidors de drogues.
<i>Famílies</i>	Falta de xarrades formatives per a pares i mares en gestió i afrontament de les drogues en fills i filles.
<i>Població adolescent i juvenil</i>	Falta de formació sobre prevenció i habilitats d'afrontament a les drogues (més formació, menys informació).

ÀREA FAMILIAR

<i>AMPAs</i>	Millorar la comunicació amb la UPCCA. Millorar la informació sobre el treball de promoció de la salut, habilitats socials i prevenció d'addiccions que es realitza amb l'alumnat.	CEIPS: Formació en estratègies de control en l'ús de les tecnologies. Formació en estratègies de definició de límits. IES: Formació per al maneig de problemes de conducta. Formació en estratègies de control del consum de drogues.
<i>Famílies</i>	Falta de xarrades formatives per a pares i mares en gestió i afrontament de les drogues en fills i filles. Falta d'informació sobre què consumeixen els nostres fills i filles pre i adolescents. Ampliar programació d'activitats d'oci conjuntes, intergeneracionals. Donar informació de drogues en preadolescents. Ofereix cursos sobre la xarxa assistencial i preventiva. Ofereix orientació familiar a nivell municipal i educatiu sobre addiccions. Treballar més la informació sobre l'addicció a les noves tecnologies. Treballar amb cursos les habilitats d'afrontament familiars en matèria de drogues. Formació a pares i mares en xarxes socials i noves tecnologies.	
<i>Adults</i>	Necessitat formativa per a pares i mares en detecció d'addiccions.	

ÀREA COMUNITÀRIA

Sobre la UPCCA

<i>Regidories</i>	Dissenyar accions coordinades de prevenció.
<i>Personal tècnic</i>	
<i>Adults</i>	Falta de coneixement dels recursos municipals en matèria de drogues. Falta de difusió i cartelleria quant al coneixement d'activitats.
<i>Famílies</i>	Augmentar la visibilitat de la UPCCA per a tindre-la com a referent.
<i>Població adolescent i juvenil</i>	Millorar la difusió de les activitats.

Sobre oci i temps lliure

<i>Regidoria</i>	Formació d'adolescents i joves com a mediadors en salut. Disseny d'accions d'oci saludable. Disseny d'accions de reducció de riscos en festivitats municipals.
<i>Personal tècnic</i>	Disseny d'accions d'oci saludable. Disseny d'accions de reducció de riscos en festivitats municipals.
<i>Associacions juvenils</i>	Augmentar la comunicació dirigida específicament a grups de joves segons les seues necessitats i llenguatge.
<i>Adults</i>	Necessitat de fomentar recursos esportius i musicals per a joves. Falta d'espais d'oci saludable per a joves. Falta d'assistència de joves a les activitats per a joves. Formació intergeneracional (que siguen els adults del municipi que no compten amb ocupació els que treballen amb els adolescents i joves en diferents àrees).
<i>Famílies</i>	Falta de programació d'activitats juvenils.
<i>Població adolescent i juvenil</i>	Augmentar la participació juvenil. Comptar amb espais d'oci propis dissenyats des dels nostres interessos. Recuperació del parc <i>skate</i> i esports urbans. Programa continuat d'activitats d'oci durant els caps de setmana i festivitats locals.

Sobre perspectiva de gènere

<i>Regidoria</i>	Coordinació per a la inclusió de la perspectiva de gènere en les accions impulsades per la UPCCA.
<i>Personal tècnic</i>	Disseny d'accions formatives sobre sexualitat, drogues, oci.
<i>Població adolescent i juvenil</i>	Controlar l'assetjament en els espais d'oci: millorar il·luminació i més policia. Sensibilitzar als xics sobre com ens sentim quan ens atabalen. Tindre més estratègies per a afrontar situacions d'assetjament sexual.

Sobre control normatiu

<i>Regidoria</i>	Augmentar la vigilància en els IES per a evitar el consum i tripijoc de drogues. Augmentar la vigilància en comerços dispensadors d'alcohol i tabac per a evitar la venda a menors d'edat. Millorar o augmentar la formació dels agents de policia com a mediadors en la prevenció. Definir protocols d'actuació clars per a la derivació de menors sancionats.
<i>Associacions culturals-festives</i>	Formació de joves mediadors en salut en espais d'oci nocturn. Formació de personal de barres en dispensació responsable d'alcohol. Coordinació amb serveis municipals per a foment d'espais segurs (recollida de fems, prohibició de l'ús de vidre, atenció a situacions problemàtiques...).
<i>Policia</i>	Augmentar la vigilància en comerços dispensadors d'alcohol i tabac per a evitar la venda a menors d'edat. Incorporar a la policia com a agent formador en tallers dirigits a escolars. incorporar a la policia com a agent formador en tallers dirigits a associacions culturals-festives.

<i>Adults</i>	Augmentar la presència policial (ja que majorment refereixen que es queixen els veïns i veïnes i els veuen com a “acusetes”).
<i>Famílies</i>	Augmentar el control en parcs i espais públics, per tema tabac i marihuana.
<i>Població adolescent i juvenil</i>	Control de barres en espais festius. Disponibilitat de professionals i monitors/monitores juvenils amb presència al medi obert: acostar oferta, captar necessitats, realitzar activitats dirigides en els propis espais de reunió i trànsit. Augmentar les restriccions i sancions per consum.

ÀREA COL·LECTIUS DE RISC

<i>Personal tècnic</i>	Millorar o augmentar la detecció i intervenció amb menors consumidors de drogues. Millorar o augmentar la detecció i intervenció amb famílies de menors consumidors de drogues.
<i>Associacions d'ajuda social</i>	Accions de sensibilització i formació orientades a fomentar la promoció de la salut i prevenció d'addiccions en col·lectius en condicions de vulnerabilitat i pobresa. Desenvolupar protocols de detecció i actuació coordinats amb les associacions d'ajuda social per a abordar els casos relacionats amb addiccions en col·lectius en condicions de vulnerabilitat i pobresa (drogues, jocs d'atzar, apostes).

6.4. Anàlisi DAFO i prioritització de necessitats

A l'objecte de poder estructurar el diagnòstic municipal realitzat per a prevenció d'addiccions en l'àmbit municipal de Paiporta, el III Pla inclou les fortaleses i febleses detectades en l'anàlisi interna de les estructures, funcionament i recursos implicats en la prevenció, així com, les oportunitats i amenaces que presenta el context en el qual es desenvoluparà, totes elles des dels resultats obtinguts en l'anàlisi del II Pla, dades estadístiques obtingudes de fonts epidemiològiques secundàries i les aportacions recollides en el procés de consulta dut a terme.

La informació obtinguda sobre la situació dels consums i conductes addictives i la seua prevenció a Paiporta s'estructura per a l'anàlisi per eixos d'actuació, i s'exposa les necessitats prioritzades que faciliten la presa de decisions sobre les línies d'actuació prioritàries a desenvolupar en els pròxims quatre anys.

- **Escolar:** integra l'anàlisi específica per al context escolar com a base per a la prioritització de necessitats a cobrir a través de la formulació d'accions dirigides a qualsevol de les persones integrants de l'estructura educativa.
- **Familiar:** inclou l'anàlisi per a la prioritització de necessitats i definició d'accions preventives dirigides al col·lectiu d'adults referents per a l'educació de la població infantil, adolescent i juvenil, tant des del medi escolar com a comunitari.
- **Comunitari:** inclou l'anàlisi de factors que incideixen actualment en sensibilització social, oci i temps lliure i reducció de riscos per a la prevenció d'addiccions.

- **Col·lectius de risc:** inclou l'anàlisi de factors de risc incidents en col·lectius vulnerables per a la prioritització de necessitats en matèria de prevenció selectiva i indicada de les addiccions.
- **Prevenció ambiental:** inclou l'anàlisi de factors per a la prioritització de necessitats respecte a la percepció d'accessibilitat i disponibilitat a l'alcohol, tabac i jocs d'atzar per part de menors d'edat.
- **Comunicació i difusió:** constitueix un element clau des del qual ha de configurar-se i implementar-se qualsevol actuació a desenvolupar des del Pla.

EIX I: PREVENCIÓ ESCOLAR

TAULA 31. ASPECTES DESTACATS DE L'ANÀLISI DAFO. PREVENCIÓ ESCOLAR

Febleses	Fortaleses
<p>Dificultats per a coordinar a les diferents àrees municipals vinculades a l'àmbit escolar en els processos de disseny, implementació i avaluació final de les actuacions incloses en el programa d'intervenció escolar en primària i Programa SAÓ d'intervenció escolar en secundària.</p> <p>Dificultats per a mantindre una estructura continuada de prevenció d'addiccions per cursos escolars.</p> <p>Falta d'adaptació de la intervenció preventiva escolar a edats prèvies als inicis de conductes de consum i factors de risc específics identificats en la població escolar.</p>	<p>Acció preventiva continuada amb alumnat estructurada a través del "Programa d'intervenció en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció en IES".</p> <p>Bona valoració per part dels centres escolars de l'impacte de les accions preventives implementades en l'alumnat.</p> <p>Alta percepció del risc en la població adolescent cap al consum de cocaïna i drogues de disseny.</p>
Amenaces	Oportunitats
<p>No garantir una cobertura homogènia a nivell preventiu de la població escolar .</p> <p>Subgrups de població adolescent amb accés primerenc a begudes alcohòliques (12 - 13 anys).</p> <p>Presència de factors de risc específics en escolars (consums significatius d'alcohol i cànnabis en menors, patrons de consum de risc d'alcohol en format botelló, borratxeres i binge drinking, inici al consum de tabac pel consum de cànnabis, consum de cànnabis en interacció amb consums d'alcohol en forma de binge drinking, conductes de violència de baixa intensitat en contextos d'oci-consum sobre xiques, accés primerenc a les tecnologies, alta percepció normativa sobre la freqüència de joc en adolescents).</p>	<p>Xarxa educativa municipal intercomunicada.</p> <p>Centres escolars amb actituds favorables al desenvolupament d'accions de promoció de la salut i prevenció d'addiccions a l'aula.</p> <p>Xarxa de treball en prevenció d'addiccions amb els centres escolars ja instaurada.</p>

Necessitats prioritzades per a la prevenció escolar

- **N1:** Necessitat de reforçar la coordinació entre les àrees municipals participants en la prevenció escolar.
- **N2:** Necessitat d'estructurar el treball en prevenció escolar de manera longitudinal per cursos escolars, i considerar criteris tècnics fonamentats i dades de conductes de consum disponibles, per a determinar, en funció de l'edat de l'alumnat, el treball a realitzar en promoció de la salut, habilitats socials i prevenció específica d'addiccions amb l'alumnat.
- **N3:** Necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en les accions impulsades per la UPCCA, amb especial rellevància en l'associació entre sexualitat, drogues i oci.

EIX II: PREVENCIÓ FAMILIAR

TAULA 32. ASPECTES DESTACATS DE L'ANÀLISI DAFO. PREVENCIÓ FAMILIAR

Febleses	Fortaleses
<p>Dificultats de coordinació entre les diferents àrees municipals i entitats amb contacte amb les famílies per a l'elaboració de propostes preventives conjuntes.</p> <p>Falta de canals de comunicació i difusió de les accions preventives cap a les famílies.</p> <p>InterAmpa no compta amb capacitat tècnica per a elaborar una oferta conjunta dirigida a les famílies.</p> <p>Dificultats de comunicació entre InterAmpa i els centres escolars en relació amb el treball que es desenvolupa amb els seus fills i filles en matèria de promoció de la salut i prevenció d'addiccions a les aules.</p> <p>Baixa participació en general de les famílies en les iniciatives formatives posada en marxa i específicament de famílies vulnerables.</p>	<p>Escola Municipal per a Famílies creada i posada en funcionament.</p> <p>Implicació d'algunes famílies en els centres educatius de manera molt activa.</p> <p>Xarxa de professionals municipals i entitats socials amb alt coneixement de les famílies.</p>
Amenaces	Oportunitats
<p>Desconnexió de les famílies sobre la seua labor preventiva.</p> <p>Presència de factors de risc específics en famílies (compra d'alcohol als fills i filles per part d'adults de la família, dificultats per al control d'ús de dispositius tecnològics per part dels fills i filles, consum en presència de menors, falta d'estratègies de control del consum de drogues i detecció d'addiccions).</p>	<p>Estructura municipal InterAmpa com a aglutinadora de les diferents associacions pares i mares d'escolars.</p> <p>Presència d'entitats de suport social amb contacte amb famílies vulnerables.</p>

Necessitats prioritzades per a la prevenció familiar

- **N1:** Necessitat de millorar la coordinació municipal dels diferents agents socials relacionats amb les famílies.
- **N2:** Necessitat de millorar els nivells de participació de les famílies.
- **N3:** Necessitat de millorar els nivells de coneixement de les famílies sobre les actuacions preventives que es realitzen amb els seus fills i filles.
- **N4:** Necessitat de treballar sobre aquells components educatius detectats que afavoreixen la permissivitat familiar enfront del consum d'alcohol per menors d'edat i usos abusius de les tecnologies.

TAULA 33. ASPECTES DESTACATS DE L'ANÀLISI DAFO. PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

Febleses	Fortaleses
<p>Dificultats per a desenvolupar un treball comunitari que impliqui a tots els agents socials clau amb contacte amb poblacions vulnerables o de risc.</p> <p>Falta d'agents juvenils per a la promoció de la salut i prevenció d'addiccions que servisquen de canal de connexió amb població juvenil.</p>	<p>Alta sensibilitat política i tècnica enfront de les addiccions.</p> <p>Població juvenil amb alta motivació a la participació sobre la base dels seus interessos i motivacions.</p> <p>Experiència en la implementació de models de reducció de riscos en entorns d'oci i consum.</p> <p>Associacions actives i estables en el temps.</p>
Amenaces	Oportunitats
<p>Desconnexió amb la població juvenil i els seus interessos.</p> <p>Tolerància social front a conductes de consum per la baixa percepció de risc de les addiccions.</p> <p>Presència de factors de risc específics en poblacions juvenils (normalització de l'associació entre oci i alcohol, alta percepció de consum d'alcohol i cànnabis, conductes de consum d'alcohol i cànnabis en espais públics, augment dels consums per part de menors d'edat en festivitats locals, falta d'alternatives d'oci saludable per a la prevenció d'addiccions).</p> <p>Xarxa associativa municipal per a la prevenció d'addiccions no connectada.</p>	<p>Alta consciència de la població adulta sobre la necessitat de modificar la situació en relació amb els consums.</p> <p>Població juvenil amb alta motivació a la participació sobre la base dels seus interessos i motivacions.</p> <p>Programa de joventut amb accions continuades dirigides a joves.</p> <p>Programa de cultura amb accions permanents dirigides a joves.</p> <p>Existència d'associacions locals amb capacitat per a la detecció precoç de famílies vulnerables per la seua posició en la comunitat.</p> <p>Alta voluntat per part de la xarxa associativa per a participar en accions preventives.</p>

Necessitats prioritzades per a la prevenció comunitària

- **N1:** Necessitat d'augmentar la percepció social del risc que comporten les addiccions.
- **N2:** Necessitat d'actuar sobre conductes específiques de risc de col·lectius juvenils consumidors, principalment d'alcohol i cànnabis, en espais públics.
- **N3:** Necessitat de generar canals de participació directa de joves en accions preventives dirigides a ells, per a adaptar la informació preventiva a les seues necessitats, llenguatge, estil...
- **N4:** Necessitat d'afavorir alternatives d'oci i temps lliure per a la prevenció d'addiccions en moments i contextos festius.

EIX IV: PREVENCIÓ AMB COL·LECTIUS DE RISC

TAULA 34. ASPECTES DESTACATS DE L'ANÀLISI DAFO. PREVENCIÓ AMB COL·LECTIUS DE RISC

Febleses	Fortaleses
<p>Falta de protocols de detecció comunitaris estructurats i formalitzats que incorporin criteris comuns de detecció, intervenció multidisciplinària i derivació de poblacions de risc en relació a les addicions.</p>	<p>Proximitat en el recurs UPCCA, Serveis Socials i EEIIA.</p> <p>Treball en prevenció selectiva i indicada ja iniciat.</p> <p>Contactes entre UPCCA i UCA ja existents.</p>
Amenaces	Oportunitats
<p>Subgrups de població entre 14 i 18 anys amb consums diaris de cànnabis i presència de factors risc personals (adolescents, actualment cursant estudis en grups de FPB i PAC).</p> <p>Subgrups de població juvenil entre 16 i 20 anys amb consums abusius continuats d'alcohol juntament amb el d'altres substàncies, principalment cocaïna.</p> <p>Famílies vulnerables no participants en accions de prevenció.</p> <p>Dificultats per a la derivació de persones a la UCA (sobresaturació del recurs sanitari).</p>	<p>Relació de proximitat entre el professorat i l'alumnat que facilita la detecció precoç d'alumnat vulnerable.</p> <p>Alta voluntat per part de la xarxa associativa per a participar en accions preventives.</p>

Necessitats prioritzades per a la prevenció amb col·lectius de risc

- **N1:** Necessitat d'unificar els canals de detecció i intervenció municipal amb col·lectius de risc.
- **N2:** Necessitat de millorar la intervenció amb col·lectius de risc (població juvenil i famílies vulnerables amb situacions problemàtiques d'algun dels seus membres relacionades amb conductes de consum).
- **N3:** Necessitat d'intensificar la coordinació entre la xarxa preventiva municipal i la xarxa de tractament d'addicions.

EIX V: PREVENCIÓ AMBIENTAL

TAULA 35. ASPECTES DESTACATS DE L'ANÀLISI DAFO. PREVENCIÓ AMBIENTAL

Febleses	Fortaleses
<p>Absència de cartellera específica i visible sobre la prohibició de venda-consum d'alcohol per menors d'edat en comerç dispensador.</p> <p>Dificultats de les associacions festeres per al compliment de mesures de control del consum d'alcohol per part de menors d'edat.</p>	<p>Treball en servei de dispensació responsable d'alcohol ja iniciat.</p> <p>Adequada identificació de riscos per part d'associacions culturals-festives.</p>
Amenaces	Oportunitats
<p>Alta accessibilitat a l'alcohol per part de menors d'edat.</p> <p>Escàs compliment de la normativa respecte a la prohibició de consum en espais públics.</p> <p>Alta accessibilitat percebuda per menors d'edat a màquines escurabutxaques en bars, en primer lloc, i a casa d'apostes, secundàriament.</p>	<p>Actualment presència d'un policia local assignat a labors de prevenció d'addiccions.</p> <p>Alta voluntat per part de la xarxa associativa per a participar en accions preventives.</p> <p>Associacions culturals-festives amb presència de població de diferents edats.</p>

Necessitats prioritzades per a la prevenció ambiental

- **N1:** Necessitat d'incorporar a la Policia local com a agent preventiu.
- **N2:** Necessitat de millorar el compliment de la normativa vigent de prohibició de la venda i consum d'alcohol, tabac i/o accés a màquines de joc per menors d'edat.
- **N3:** Necessitat d'incorporar al personal d'hostaleria i representants d'associacions culturals-festives com a agents preventius.

EIX VI: COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

TAULA 36. ASPECTES DESTACATS DE L'ANÀLISI DAFO. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

Febleses	Fortaleses
<p>Falta de difusió de les activitats municipals que, en general, s'ofereixen a la població i, específicament, les relacionades amb la prevenció familiar i comunitària d'addiccions, tant respecte a la seua quantitat, com als canals i mitjans que s'utilitzen.</p>	<p>Experiència de la UPCCA en la difusió d'accions de prevenció d'addiccions.</p> <p>Disponibilitat d'eines de comunicació en línia.</p> <p>Existència de gabinet de premsa municipal.</p>
Amenaces	Oportunitats
<p>Falta de coneixement de la política municipal de prevenció d'addiccions.</p> <p>Falta d'identificació del recurs UPCCA.</p>	<p>Àrees i entitats municipals amb accés en línia i <i>offline</i> a població diana d'accions de prevenció d'addiccions.</p>

Necessitats prioritzades per a la comunicació i difusió en prevenció d'addiccions.

- **N1:** Necessitat de millorar el coneixement de l'estructura política, tècnica, associativa i poblacional de Paiporta sobre la política pública municipal de prevenció d'addiccions i el recurs UPCCA.

7. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA: OBJECTIUS, ACCIONS I INDICADORS

El III Pla municipal de Prevenció d'Addiccions de Paiporta s'estructura entorn de 6 eixos d'actuació: comunicació i coordinació, prevenció escolar, prevenció familiar, prevenció comunitària, prevenció sobre col·lectius de risc, prevenció laboral i prevenció ambiental.

Tal com s'ha anat esmentat al llarg del present document, el III Pla municipal de Prevenció d'Addiccions de Paiporta es formula des de l'experiència acumulada durant el desenvolupament de l'anterior Pla i la seua avaluació, les tendències actuals observades en els consums de drogues i altres conductes addictives, i les necessitats detectades en les consultes realitzades, i es defineixen per a cadascun dels eixos d'actuació els objectius generals i específics que s'aconseguiran a través de les accions proposades, per a les quals s'indiquen el grau de cobertura a aconseguir i els indicadors per al seu correcte mesurament.

7.1. Prevenció escolar

Tal com s'esmenta, la prevenció escolar constitueix un àmbit prioritari des del qual desenvolupar l'acció preventiva. Això implica, per tant, que gran part de l'acció preventiva formulada en el present Pla municipal quede dirigida a aquest àmbit. Ara bé, considerant els criteris tècnics de prevenció formulats des d'organismes nacionals i internacionals, la prevenció escolar requereix d'intervencions a llarg termini durant tota la vida escolar de l'alumnat, de la utilització de programes validats amb base en l'evidència científica i de l'adaptació d'aquests als contextos on es vagen a implementar. Des d'aquests paràmetres, l'acció preventiva en l'àmbit escolar a coordinar i desenvolupar per la UPCCA:

S'estructura:

- A través de la conformació d'un grup de prevenció escolar: UPCCA, Gabinet Psicopedagògic municipal, Igualtat, Joventut, Medi Ambient.
- En dos programes d'intervenció diferenciats per etapa escolar on s'integren les accions educatives i preventives a realitzar.
  - **Programa d'intervenció escolar en CEIPS:** coordinat des de la UPCCA, Igualtat i Gabinet psicopedagògic.
  - **Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES:** coordinat des de la UPCCA, Igualtat, Joventut i Medi Ambient.

Combina:

- La implementació de programes de prevenció i de tallers dissenyats per la pròpia UPCCA. Totes les accions es dissenyaran sobre la base de programes validats, i se seleccionaran aquells continguts a treballar en atenció a: una prevenció anticipatòria, la incidència actual dels consums de drogues en la població escolar i elements amb major efectivitat demostrada per l'evidència científica. Específicament, les accions per a la prevenció d'addiccions a incloure dins del Programa d'intervenció escolar en CEIPS i Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES seran:

- Programa d'intervenció escolar en CEIPS.
  - Promoció de la salut:
    - Tallers "Habilitats per a la vida" (1r, 2n, 3r, 4t primària).
  - Prevenció específica d'addiccions:
    - Tallers "Parlem de tabac" (5é i 6é primària).
    - Tallers "Parlem de mòbils i internet" (5é primària i 6é primària).
    - "Parlem de les xarxes socials" (1r ESO, 2n ESO).
    - Tallers "Parlem de videojocs i jocs d'atzar" (3r ESO, 4t ESO).
- Programa d'intervenció escolar en IES: programa SAÓ.
  - Promoció de la salut:
    - Programa "Unplugged" (1r ESO i 2n ESO).
    - Programa "Passa la vida" (3r ESO, 4t ESO).
    - Tallers "Gestió d'estrés i control emocional" (2n Batx).
  - Prevenció específica d'addiccions:
    - Tallers "Parlem de l'alcohol" (1r ESO).
    - Tallers "Parlem dels primers consums (2n ESO).
    - Tallers "Parlem de maria i tabac" (2n ESO i 3r ESO).
    - Tallers "Parlem de gènere, oci i drogues..." (3r ESO i 4t ESO).

En totes les accions a desenvolupar a les aules s'inclouran metodologies que permeten treballar des d'una perspectiva de gènere. A nivell avaluatiu, en el cas dels programes s'utilitzaran els instruments d'avaluació d'efectivitat inclosos en aquests. Per la seua part els tallers de prevenció a desenvolupar per la UPCCA comptaran amb els corresponents qüestionaris d'avaluació d'aprenentatge pre-post.

Persegueix:

- Generar un projecte preventiu municipal dirigit a l'àmbit escolar, on la vinculació de l'alumnat es produïska des d'edats primerenques i de manera continuada durant la seua trajectòria educativa.

TAULA 37. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA EIX I PREVENCIÓ ESCOLAR. III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA 2022-2025.

- **N1:** Necessitat de reforçar la coordinació entre les àrees municipals participants en la prevenció escolar.
- **N2:** Necessitat d'estructurar el treball en prevenció escolar de manera longitudinal per cursos escolars considerant criteris tècnics fonamentats i dades de conductes de consum disponibles, per a determinar, en funció de l'edat de l'alumnat, el treball a realitzar en promoció de la salut, habilitats socials i prevenció específica d'addiccions amb l'alumnat.
- **N3:** Necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en les accions impulsades per la UPCCA, amb especial rellevància en l'associació entre sexualitat, drogues i oci.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Cobertura prevista	Indicadors procés	Indicadors resultat
1. Augmentar la participació dels centres escolars en les diferents accions educatives i preventives programades des dels serveis municipals (N1)	1.1. Planificar anualment una oferta municipal única i estructurada de programes/activitats dirigides als centres de primària i secundària	1.1.1. Conformació anual d'un grup de participació escolar	Conformació i coordinació anual del grup de participació escolar integrat per UPCCA, Igualtat, Gabinet Psicopedagògic, AMPAs, Serveis Socials i associacions d'ajuda social	Conformació del grup de participació escolar: SI/NO	Oferta municipal d'actuacions preventives en el medi escolar unificat: SI/NO
		1.1.2. Coordinació del grup de participació escolar per a disseny del "programa d'intervenció escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES"		Àrees municipals integrades dins del grup de participació escolar	
1.1.3. Adaptació i/o disseny de programes/activitats de prevenció d'addiccions a incloure dins del "Programa d'intervenció escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES"		Oferta anual del programa d'intervenció escolar al 100% de centres de primària i secundària	Núm. de reunions del grup de participació escolar per a disseny, difusió i avaluació del "Programa d'intervenció escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES"		
1.1.4. Oferta anual conjunta per part del grup de prevenció escolar als CEIPS i IES (Reunions de presentació)		Participació anual del 100% de centres de primària i secundària en alguna de les accions de prevenció d'addiccions incloses en el catàleg	Disseny del "Programa d'intervenció escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES": SI/NO		
1.1.5. Coordinació del grup de participació escolar per a avaluació de la iniciativa			Núm. de centres escolars als quals es realitza l'oferta anual del "Programa d'intervenció escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES"		
	1.2. Realitzar el suport tècnic necessari des de la *UPCCA als centres escolars i personal docent per a l'adaptació dels programes/activitats a les seues possibilitats i demandes	1.2.1. Coordinació amb centres escolars per a adaptació dels programes d'intervenció oferits	100% de demanda rebuda per part de centres escolars	Núm. de reunions de coordinació amb centres escolars per a adaptació dels programes d'intervenció oferits	% de centres escolars que anualment participen "Programa d'intervenció en escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES (subindicador per etapa escolar)
				Núm. de centres escolars que demanen adaptació de programes/activitats de prevenció d'addiccions (subindicador per etapa/curs escolar)	

<p>2. Afavorir un treball longitudinal amb l'alumnat en factors de protecció enfront de les addiccions (N2) a través d'estratègies de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promoció de la salut - Prevenció específica d'addiccions (drogues i Tics) 	<p>2.1. Augmentar en l'alumnat de primària i secundària l'adquisició de coneixements sobre els riscos relacionats amb els consums de drogues, usos no segurs de les tecnologies i habilitats específiques de protecció enfront d'aquests</p>	2.1.1. Coordinació amb centres escolars per a planificació d'intervenció a les aules	100% de centres escolars	<p>Núm. de reunions de coordinació centres escolars per a planificació d'intervenció a les aules</p> <p>Núm. i tipologia d'activitats de prevenció d'addiccions incloses en programa d'intervenció escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES"</p> <p>Núm. i tipologia d'activitats de prevenció d'addiccions implementades en CEIPS i IES</p> <p>Núm. d'alumnat receptor d'activitats de prevenció d'addiccions (subindicador segons estratègia, centre, curs i any escolar)</p>	<p>Nivells d'efectivitat aconseguits sobre components treballats en els programes de prevenció d'addiccions implementats</p> <p>Nivell d'aprenentatge adquirit per escolars receptors d'activitats prevenció d'addiccions implementades (comparativa pre-post)</p>
		2.1.2. Implementació anual de tallers "Habilitats per a la vida" (1r, 2n, 3r, 4t primària)	60% alumnat		
		2.1.3. Implementació anual de tallers "Parlem de tabac" (5é i 6é primària)	60% alumnat		
		2.1.4. Implementació anual del programa "Unplugged" (1r ESO i 2n ESO)	20% alumnat		
		2.1.5. Implementació anual del programa "Passa la vida" (3r ESO, 4t ESO)	20% alumnat		
		2.1.6. Implementació anual de tallers "Parlem de l'alcohol" (1r ESO)	70% alumnat		
		2.1.7. Implementació anual de tallers "Parlem dels primers consums (2n ESO)	70% alumnat		
		2.1.8. Implementació anual de tallers "Parlem de maria i tabac" (2n ESO i 3r ESO)	70% alumnat		
		2.1.9. Implementació de tallers "Gestió d'estrés i control emocional" (2n Batx)	100% alumnat		
		2.1.10. Implementació anual tallers "Parlem de mòbils i internet" (5é primària i 6é primària)	60% alumnat		
		2.1.11. Implementació anual de tallers "Parlem de les xarxes socials" (1r ESO, 2n ESO)	40% alumnat		
		2.1.12. Implementació anual de tallers "Parlem de vídeojocs i jocs d'atzar" (3r ESO, 4t ESO)	40% alumnat		
<p>3. Sensibilitzar a l'alumnat sobre la relació entre consum de drogues i violència de gènere en l'oci nocturn i en els espais festius (N3)</p>	<p>3.1. Augmentar en l'alumnat de secundària l'adquisició de coneixements sobre conductes de violència de gènere relacionades amb els consums de drogues en espais d'oci i habilitats específiques de protecció enfront d'aquests</p>	3.1.1. Reunions de coordinació amb l'àrea tècnica d'Igualtat per a disseny de tallers "Parlem de gènere, oci i drogues..."	60% alumnat	<p>Núm. de reunions realitzades amb l'àrea d'Igualtat per a planificació dels tallers</p> <p>Núm. d'alumnat receptor dels tallers (subindicador per centre, curs i any escolar)</p>	<p>Nivell d'aprenentatge adquirit per escolars receptors d'activitats prevenció de conductes de violència de gènere implementades (comparativa pre-post)</p>
		3.1.2. Implementació anual de tallers "Parlem de gènere, oci i drogues..." (3r ESO i 4t ESO)			

7.2. Prevenció familiar

La família és considerada com un agent preventiu fonamental en la promoció de la salut i prevenció d'addiccions, capaç d'influir positivament en el desenvolupament sa i equilibrat dels seus membres a través del desenvolupament d'actituds, creences, valors, hàbits, estils de vida i comportaments, que determinaran la manera dels fills i de les filles d'enfrontar-se a la vida.

Entesa la prevenció familiar des de la formació dels pares i de les mares encaminada a proporcionar-los eines educatives, l'actuació preventiva amb les famílies de Paiporta:

S'estructura:

- A través de la conformació d'un grup de prevenció familiar: UPCCA, Igualtat, Gabinet Psicopedagògic, InterAmpa, Serveis Socials i associacions d'ajuda social.
- Des de l'Escola municipal per a Famílies creada en 2018.

Combina:

- La implementació d'accions formatives en línia i/o presencials sobre components educatius identificats com a factors de risc i demandes que puguin sorgir en el transcurs del temps.

A nivell metodològic s'incorporarà la perspectiva de gènere en totes les accions empreses. A nivell avaluatiu s'utilitzaran qüestionaris d'avaluació d'aprenentatge pre-post que faciliten el mesurament de resultats obtinguts.

Persegueix:

- Millorar les competències parentals en la prevenció d'addiccions i desenvolupament equilibrat i sa dels seus fills i filles.

TAULA 38. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA EIX II PREVENCIÓ FAMILIAR. III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA 2022-2025.

NECESSITATS PRIORITZADES

- **N1:** Necessitat de millorar la coordinació municipal dels diferents agents socials relacionats amb les famílies (UPCCA, Igualtat, Gabinet Psicopedagògic, InterAmpa, Serveis Socials i associacions d'ajuda social).
- **N2:** Necessitat de millorar els nivells de participació de les famílies.
- **N3:** Necessitat de millorar els nivells de coneixement de les famílies sobre les actuacions preventives que es realitzen amb els seus fills i filles.
- **N4:** Necessitat de treballar sobre aquells components educatius detectats que afavoreixen la permissivitat familiar enfront del consum d'alcohol per menors d'edat i usos abusius de les tecnologies.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Cobertura prevista	Indicadors procés	Indicadors resultat
1. Afavorir la coordinació municipal per a la prevenció familiar d'addiccions (N1)	1.1. Conformació d'un grup de prevenció familiar per a coordinació de l'Escola municipal per a Famílies	1.1.1. Conformació anual d'un Grup de Prevenció Familiar	Conformació i coordinació anual del grup de prevenció escolar integrat per UPCCA, Igualtat, Gabinet Psicopedagògic, AMPAs, Serveis Socials i associacions d'ajuda social	Conformació del grup de prevenció familiar: SI/NO	Coordinació municipal per a la prevenció familiar a través del grup de prevenció familiar: SI/NO
		1.1.2. Coordinació del Grup de Prevenció Familiar per a disseny, planificació i difusió d'accions preventives	Oferta anual dels programes d'intervenció escolar al 100% de centres de primària i secundària	Núm. de reunions per a conformació del grup de prevenció familiar, disseny, planificació i difusió d'accions preventives, i avaluació d'accions	
		1.1.3. Coordinació del Grup de Prevenció Familiar per a avaluació de les accions preventives desenvolupades	Participació anual del 100% de centres de primària i secundària en alguna de les accions de prevenció d'addiccions incloses en els programes		
2. Augmentar la participació de les famílies en les accions posades en marxa des de l'Escola municipal per a Famílies (N2 i N3)	2.1. Facilitar informació a les famílies amb fills i filles en educació primària i secundària sobre el treball preventiu realitzat amb els seus fills/as en l'àmbit escolar	2.1.1. Difusió de "Programa d'intervenció escolar en CEIPS" i "Programa SAÓ d'intervenció escolar en IES" a les famílies a través d'InterAmpa i centres escolars (mitjans en línia)	100% de famílies amb fills i filles en edat escolar a través d'InterAmpa i centres escolars	Núm. de reunions del grup de prevenció per a difusió d'accions preventives	Nombre de famílies participants en les accions desenvolupades des de l'Escola municipal per a Famílies (comparativa interanual)
	2.2. Facilitar informació a les famílies sobre l'oferta formativa dirigida a aquesta des de l'Escola Municipal per a Famílies	2.2.1. Coordinació del grup de prevenció familiar per a difusió de les accions preventives oferides des de l'Escola municipal	100% d'accions oferides des de l'Escola municipal per a Famílies	Núm. i tipologia d'accions preventives oferida des de l'Escola municipal per a Famílies difoses a través de mitjans previstos (subindicador per canal de comunicació des del qual reben la informació)	

		2.2.2. Difusió d'accions preventives oferides des de l'Escola municipal per a Famílies a través de mitjans en línia (web i xarxes socials d'integrants del grup de prevenció familiar)		Núm. de famílies que rep informació sobre accions proposades des de l'Escola municipal per a Famílies (subindicador per canal de comunicació des del qual reben la informació)	
3. Afavorir en les famílies l'adquisició d'habilitats i competències parentals per a la prevenció d'addiccions (N4)	3.1. Adaptar l'oferta preventiva de l'Escola municipal per a Famílies als factors de risc detectats i demandes que pogueren sorgir en funció de l'edat dels fills i de les filles	3.1.1. Implementació de tallers de capacitatí de famílies en els usos segurs de les tecnologies	2 accions formatives a l'any	Núm. anual d'accions formatives implementades dirigides a famílies (subindicador per població diana i contingut/temàtiques proposades)	Nivell d'aprenentatge adquirit per famílies receptores (comparativa pre-post)
		3.1.2. Implementació de tallers de capacitatí de famílies en prevenció del consum de drogues	2 accions formatives a l'any		
		3.1.3. Implementació de tallers de capacitatí de famílies en habilitats educatives	2 accions formatives a l'any		

7.3. Prevenció comunitària

S'inclouen com a accions pròpies de l'àmbit comunitari a l'efecte del present Pla, les accions de sensibilització dirigides a potenciar creences i actituds protectores de la salut enfront de les addiccions, i aquelles destinades a la reducció de riscos en contextos d'oci.

Sobre el desenvolupament i comunicació de les campanyes de sensibilització es prioritza: el disseny de campanyes de sensibilització sobre les substàncies d'abús amb majors prevalences de consum (alcohol, tabac, cànnabis i psicofàrmacs), la incorporació d'una perspectiva de gènere adequada a cada cas i la selecció i adaptació dels missatges preventius a grups poblacionals específics en atenció a les percepcions específiques distorsionades que s'han detectat en l'estudi avaluatiu realitzat. L'avaluació d'impacte de les campanyes es mediarà des de visites a web/xarxes socials i descàrregues de material posat a disposició.

Sobre les accions dirigides a la reducció de riscos es prioritza: el treball sobre els contextos d'oci propis dels adolescents i joves, la participació del teixit associatiu juvenil com a impulsor d'aquesta mena d'actuacions i la formació d'un equip de mediadors juvenils que facilite l'acostament als grups diana.

Des d'aquestes consideracions, la prevenció comunitària municipal a desenvolupar a través del present Pla:

S'estructura:

- A través de la conformació d'un grup de participació comunitària: UPCCA, Joventut, Igualtat, Cultura, Centre de Salut i associacions Juvenils, de dones i festeres.

Combina:

- Accions generals de sensibilització social a través d'estratègies publicitàries en línia i accions preventives específiques en espais d'oci des d'estratègies d'acostament i reducció de riscos.

Persegueix:

- Informar i sensibilitzar selectivament a la població de Paiporta en els principals riscos derivats de les addiccions.
- Accedir a la població juvenil i al contacte directe amb ells i elles en els seus propis espais de consum per a reduir conductes de risc (accidents de trànsit, les baralles, les relacions sexuals sense protecció, comes etílics, etc.).

TAULA 39. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA EIX III PREVENCIÓ COMUNITÀRIA. III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIORTA 2022-2025.

NECESSITATS PRIORITZADES

- **N1:** Necessitat d'augmentar la percepció social del risc que comporten les addiccions.
- **N2:** Necessitat d'actuar sobre conductes específiques de risc de col·lectius juvenils consumidors, principalment d'alcohol i cànnabis, en espais públics.
- **N3:** Necessitat de generar canals de participació directa de joves en accions preventives dirigides a ells, per a adaptar la informació preventiva a les seues necessitats, llenguatge, estil ....
- **N4:** Necessitat d'afavorir alternatives d'oci i temps lliure per a la prevenció d'addiccions en moments i contextos festius.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Cobertura prevista	Indicadors procés	Indicadors resultat
1. Sensibilitzar a grups poblacionals específics sobre l'impacte de les addiccions en la salut i autonomia personal (N1 i N2)	1.1. Comemorar els dies internacionals sense tabac (31 de maig), sense jocs d'atzar (29 d'octubre) i sense alcohol (15 de novembre)	1.1.1. Conformació anual d'un grup de prevenció comunitària	Conformació i coordinació anual del grup de prevenció comunitària integrat per UPCCA, Joventut, Igualtat, Cultura, Centre de Salut i associacions Juvenils, de dones i festeres 3 campanyes anuals	Conformació i coordinació anual d'un grup de prevenció comunitària: SI/NO	Compliment del 75% de cada objectiu específic
		1.1.2. Coordinació del grup de prevenció comunitària per a disseny de continguts i materials de les campanyes de sensibilització		Àrees municipals integrades dins del grup de participació comunitària	
		1.1.3. Difusió de campanyes a través de mitjans en línia (web i xarxes socials d'àrees integrants del grup de prevenció comunitària)		Núm. de reunions per a conformació del grup de prevenció comunitària disseny i planificació d'accions preventives i valoració d'aquestes	
	1.2. Dissenyar campanyes de sensibilització dirigides a població juvenil sobre conductes de risc del consum abusiu d'alcohol i consum de cànnabis ("Joves i alcohol" i "Joves i cànnabis")	1.2.1. Coordinació del grup de prevenció comunitària per a disseny de continguts i materials de les campanyes de sensibilització	Núm. de campanyes de sensibilització dissenyades i difoses segons contingut temàtic		
		1.2.2. Difusió de campanyes a través de mitjans en línia (web i xarxes socials d'àrees integrants del grup de prevenció comunitària)	2 campanyes anuals	Núm. de campanyes de sensibilització dissenyades i difoses segons contingut temàtic, població diana i àrea que difon	

<p>2. Fomentar la participació directa de joves en accions preventives dirigides a ells (N3)</p>	<p>2.1. Formar a un grup de persones mediadores juvenils per a la seua participació en el disseny i desenvolupament de les accions comunitàries dirigides a població juvenil</p>	<p>2.1.1. Coordinació del grup de prevenció comunitària per a captació de persones mediadores juvenils</p> <p>2.1.2. Accions específiques de formació de persones mediadores en prevenció d'addiccions</p> <p>2.1.3. Participació directa de persones mediadores juvenils en el disseny de campanyes de sensibilització dirigides a joves, accions de reducció de risc i activitats d'oci i temps lliure saludables</p>	<p>1 acció anual</p> <p>6 persones mediadores</p> <p>3 accions formatives anuals específiques de mediació en prevenció d'addiccions</p> <p>Participació anual de persones mediadores en almenys el 50% d'accions dirigides a joves</p>	<p>Núm. reunions realitzades per a captació, formació i integració de persones mediadores en accions dirigides a població juvenil</p> <p>Núm. de persones mediadores captades</p> <p>Núm. sessions desenvolupades per a formació de persones mediadores</p> <p>Núm. de persones mediadores formades (nivell d'aprenentatge adquirit)</p> <p>% d'activitats dirigides a població juvenil on participen persones mediadores</p>	<p>Participació de joves mediadors en accions preventives dirigides a població juvenil: SI/NO</p>
<p>3. Consolidar les estratègies de reducció de riscos dirigides a població juvenil implementades fins al moment (N2)</p>	<p>3.1. Desenvolupar anualment accions preventives i de reducció de riscos en espais d'oci adolescent i juvenil durant falles i festivitats locals</p>	<p>3.1.1. Coordinació del grup de prevenció comunitària per a disseny de punts d'informació i reducció de riscos</p> <p>3.1.2. Disposició de punts d'informació i reducció de riscos en falles i festivitats locals</p> <p>3.1.3. Coordinació del grup de prevenció comunitària per a avaluació d'accions</p>	<p>2 accions anuals</p>	<p>Núm. reunions realitzades per a disseny de punts d'informació i reducció de riscos en falles i festivitats locals</p> <p>Núm. de punts d'informació i reducció de riscos posat en marxa segons festivitat</p> <p>Núm. de receptors de punts d'informació i reducció de riscos posat en marxa segons festivitat</p>	<p>Actuacions de reducció de risc implementades: SI/NO</p>
<p>4. Oferir alternatives d'oci per a la prevenció d'addiccions (N4)</p>	<p>4.1. Incorporar accions específiques de prevenció d'addiccions amb i sense substància en la programació de l'àrea de Joventut i Cultura en festivitats locals</p>	<p>4.1.1. Coordinació del grup de prevenció comunitària per al disseny d'activitats preventives d'oci i temps lliure saludable</p> <p>4.1.2. Implementació d'activitats preventives d'oci i temps lliure saludable dins de la programació de Joventut i Cultura en festivitats locals</p>	<p>1 acció anual</p>	<p>Núm. reunions realitzades per a preparació i disseny d'accions d'oci i temps lliure saludable en la programació de festivitats locals</p> <p>Núm. i tipologia d'activitats d'oci i temps lliure amb un enfocament preventiu incloses en la programació de l'àrea de Joventut i Cultura</p>	<p>Alternatives d'oci per a la prevenció d'addiccions implementades: SI/NO</p>

		4.1.3. Coordinació del grup de prevenció comunitària per a avaluació d'accions		Núm. de receptors d'activitats d'oci i temps lliure amb un enfocament preventiu desenvolupat	
--	--	--	--	--	--

7.4. Prevenció amb col·lectius de risc

L'evidència científica acumulada per a la prevenció selectiva i indicada de poblacions vulnerables enfront de les addiccions subratlla la importància d'establir sistemes eficaços i múltiples de detecció precoç i accions d'intervenció psicològica i socioeducativa intenses i duradores. Aquestes estratègies de prevenció es dirigeixen a:

- Poblacions no iniciades en els consums, però en clara situació de risc per les seues actituds, conductes o condicionaments.
- Poblacions que ja s'han iniciat en els consums i on han aparegut altres problemes vinculats.
- Poblacions amb patrons d'abús, altes problemàtiques relacionades i clar risc de trànsit a estadi addictiu, sense que en cap cas apareguen criteris diagnòstics d'addicció.

Atés a això, la prevenció amb col·lectius de risc a desenvolupar a Paiporta:

S'estructura:

- Des de la conformació d'un grup de participació selectiva/indicada per a la prevenció en col·lectius de risc, integrat per UPCCA, Serveis Socials, Centre de Salut, Igualtat, Policia i associacions municipals d'ajuda social.
- Des del disseny d'un protocol municipal de detecció precoç i intervenció per a la prevenció d'addiccions que incorpore els mecanismes d'identificació de col·lectius vulnerables, els programes d'intervenció psico-socioeducatius, els itineraris d'actuació i els sistemes d'avaluació oportuns.

Per a això s'utilitzarà programes amb base en l'evidència científica, que incorporen una perspectiva de gènere i faciliten els necessaris instruments d'avaluació d'indicadors d'adquisició de factors de protecció, reducció de factors de risc, modificació de conductes de consum, aprenentatge, o qualsevol altre que es determine per a valorar el mesurament d'assoliments en els components a treballar.

Combina:

- Accions de prevenció selectiva i/o indicada en l'àmbit escolar, familiar i comunitari.

Amb un enfocament metodològic més grupal (prevenció selectiva) o individualitzat (prevenció indicada) s'optarà per qualsevol d'aquests nivells d'intervenció en funció de les valoracions diagnòstiques realitzades, i es considerarà la intervenció indicada com a primera opció quan es requerisca, com a complement a les intervencions selectives realitzades o exclusivament com a punt de derivació a la Unitat de Conductes Addictives de Torrent.

Persegueix:

- Comptar amb un model de prevenció selectiva i/o indicada d'addiccions municipal de caràcter multidisciplinari.

TAULA 40. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA EIX IV PREVENCIÓ AMB COL·LECTIUS DE RISC. III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA 2022-2025.

NECESSITATS PRIORITZADES

- **N1:** Necessitat d'unificar els canals de detecció i intervenció municipal amb col·lectius de risc.
- **N2:** Necessitat de millorar la intervenció amb col·lectius de risc (població juvenil i famílies vulnerables amb situacions problemàtiques d'algun dels seus membres relacionats amb conductes de consum.
- **N3:** Necessitat d'intensificar la coordinació entre la xarxa preventiva municipal i la xarxa de tractament d'addiccions.

Objectius enerals	Objectius específics	Accions	Cobertura prevista	Indicadors procés	Indicadors resultat
1. Estandarditzar l'acció municipal de detecció i intervenció precoç en població vulnerable i/o en situació de risc per problemes relacionats amb el consum o addiccions (N1)	1.1. Dissenyar i implementar un protocol municipal coordinat de prevenció d'addiccions	1.1.1. Conformació anual d'un grup de participació col·lectius de risc	Conformació i coordinació anual del grup de participació per a la prevenció en col·lectius de risc, integrat per UPCCA, Serveis Socials, Centre de Salut, Igualtat, Policia i associacions municipals d'ajuda social. Protocol municipal de detecció i intervenció per a la prevenció d'addiccions	Conformació d'un grup de participació col·lectius de risc: SI/NO	Protocol de detecció precoç dissenyat, validat i implementat: SI/NO
		1.1.2. Coordinació del grup de participació col·lectius de risc per a disseny, validació i implantació de protocol		Núm. de reunions realitzades per a disseny, validació i implantació de protocol Àrees municipals integrades dins del protocol Accions de validació del protocol realitzades Components integrats dins del protocol	
2. Oferir una atenció especialitzada a poblacions selectives o indicades a través d'un programa d'intervenció psico-socioeducatiu (N2)	2.1. Desenvolupar intervencions de prevenció selectiva amb població juvenil considerada de risc en relació als consums de drogues	2.1.1. Coordinació del grup de participació col·lectius de risc per a identificació de poblacions juvenils amb alts factors de risc (grups juvenils comunitaris)	1 grup anual de selectiva-comunitària 1 grup anual de selectiva-escolar	Núm. de reunions del grup de participació col·lectius de risc per a identificació de poblacions juvenils potencialment receptores d'intervenció selectiva	Implementació de programa específic de prevenció selectiva amb escolars: SI/NO
		2.1.2. Coordinació amb els IES del municipi per a conformació de grups escolars de prevenció selectiva (grups escolars PAC i FPB)		Núm. de reunions realitzades amb IES per a identificació de poblacions juvenils potencialment receptores d'intervenció selectiva	Implementació de programa específic de prevenció selectiva amb població juvenil amb alts factors de risc s: SI/NO
		2.1.3. Implementació d'un programa específic de prevenció selectiva amb població juvenil amb alts factors de risc		Núm. de grups receptors d'intervencions selectives (subindicadores de segons grup receptor)	Mesurament d'assoliments en la intervenció selectiva realitzada
		2.1.4. Implementació del programa específic de prevenció selectiva amb escolars			Mesurament d'assoliments en la intervenció indicada realitzada
	2.2. Atendre el 100% de la demanda canalitzada des d'altres recursos municipals o	2.2.1. Implementació d'un programa específic de prevenció indicada dirigit a població general amb	100% demanda	Núm. de demandes rebudes (subindicador per tipus de substància)	

	aquella que acudeix directament al servei	especial atenció al col·lectiu de menors d'edat i les seues famílies		que genera la demanda, àrea de derivació i tipologia d'intervenció % d'atenció de demanda preventiva indicada atesa	
3. Fomentar la participació de famílies amb majors nivells de vulnerabilitat social des del context comunitari (N2)	3.1. Desenvolupar accions formatives específiques de caràcter selectiu amb famílies vulnerables en els espais de les associacions d'autoajuda	3.1.1. Coordinació del grup de participació col·lectius de risc per a disseny de formació per a prevenció selectiva familiar 3.1.2. Planificació d'intervencions a implementar (conformació de grups familiars selectiva) 3.1.3. Desenvolupament d'accions formatives específiques de caràcter selectiu a famílies vulnerables a través de col·loquis/café 3.1.4. Coordinació del grup de participació col·lectius de risc per a avaluació d'accions	3 accions formatives a l'any	Núm. de reunions realitzades per a detecció de famílies Núm. de professionals de SS.SS. i associacions d'ajuda social assistents a les reunions Núm. de famílies vulnerables identificades per a la seua participació en col·loquis/café Nombre d'accions "col·loquis/café" desenvolupats Nombre de famílies participants en col·loquis/café	Implementació de programa de formació per a prevenció selectiva familiar: SI/NO Mesurament d'assoliments en la intervenció selectiva realitzada
4. Enfortir la coordinació de la UPCCA amb la Unitat de Conductes Addictives (N3)	4.1 Coordinar la derivació al recurs assistencial de drogodependències (UCA) en els casos en què s'estime necessari	4.1.4 Reunions de coordinació amb la Unitat de Conducta Addictives de Torrent per a derivació i seguiment d'usuaris i usuàries d'intervencions indicades	100% demanda	Núm. de reunions realitzades per a derivació de casos Núm. de derivacions realitzades (subindicador per tipus de substància que genera la demanda, i tipologia d'intervenció prèvia la derivació)	% de derivacions coordinades entre UPCCA i UCA

7.5. Prevenció ambiental

El nivell de prevenció ambiental persegueix modificar les condicions ambientals, culturals, socials, físiques o econòmiques que medien en les decisions que prenen les persones sobre l'ús de drogues. Per tant, cal considerar dins d'aquest nivell de prevenció les estratègies dirigides a treballar sobre la percepció de les normes i disminuir l'accessibilitat i disponibilitat a les diferents drogues d'abús, entre altres.

Encara que, amb un desenvolupament baix a nivell europeu i nacional, se subratlla des dels diferents organismes especialitzats en addiccions la importància d'anar avançant en el desenvolupament de la prevenció ambiental a nivell local. Des d'aquesta consigna, el III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta persegueix donar continuïtat a algunes accions ja empreses anteriorment i amb bons resultats, com la sensibilització del comerç dispensador, i introduir millores per al reforç de mesures per al compliment de la legislació vigent sobre consum, venda, promoció i publicitat d'alcohol i tabac en menors d'edat, així com, l'accés als jocs d'atzar.

Amb tot això, la prevenció ambiental municipal de Paiporta:

S'estructura:

- Des de la conformació d'un grup de participació ambiental integrat per la UPCCA, Comerç, Policia Local i associacions municipals juvenils i culturals-festives.

Combina:

- Accions generals de tipus reglamentari.
- Accions preventives específiques en espais d'oci promoguts per associacions culturals-festives des d'estratègies de reducció de riscos.

Persegueix:

- Limitar comportaments de venda i consum de drogues legals per part de menors d'edat i consums no responsables.

TAULA 41. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA EIX V ÀREA PREVENCIÓ AMBIENTAL. III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA 2022-2025.

NECESSITATS PRIORITZADES

- **N1:** Necessitat d'incorporar a la Policia local com a agent preventiu.
- **N2:** Necessitat de millorar el compliment de la normativa vigent de prohibició de la venda i consum d'alcohol, tabac i/o accés a màquines de joc per menors d'edat.
- **N3:** Necessitat d'incorporar al personal d'hostaleria i representants d'associacions culturals-festives com a agents preventius.

Objectius generals	Objectius específics	Accions	Cobertura prevista	Indicadors procés	Indicadors resultat
1. Millorar la implicació de la Policia local en la prevenció d'addiccions (N1 i N2)	1.1. Formar almenys a 1 agent de la Policia local a través del programa "Agent tutor" per a reforçar la seua figura en matèria de prevenció i protecció a menors	1.1.1. Conformació anual d'un grup de participació ambiental	Conformació i coordinació anual del grup de participació ambiental integrat per UPCCA, Comerç, Policia associacions municipals juvenils i associacions municipals culturals-festives Acció quadriennal 1 agent format	Conformació d'un grup de participació ambiental: SI/NO	Agent de la Policia local format com a "Agent tutor": SI/NO
		1.1.2. Coordinació del grup de participació ambiental per a gestió de sol·licitud d'ajudes per a desenvolupament del programa de "Agent tutor"		Àrees municipals integrades dins del grup de participació ambiental	
		1.1.3. Desenvolupament de la formació des del programa de "Agent tutor"		Núm. de reunions de coordinació realitzades pel grup de participació ambiental per a gestió, planificació i avaluació de l'acció.	
		1.1.4. Coordinació del grup de participació ambiental per a avaluació de la iniciativa		Gestió i aprovació d'ajudes per a desenvolupament del programa de "Agent tutor": SI/NO	
	1.2. Coordinar accions amb la Policia local per a millorar el compliment de la normativa vigent en matèria de venda/consum de drogues i accés a màquines de joc	1.2.1. Coordinació del grup de participació ambiental per a disseny de materials web i campanyes d'informació sobre normativa vigent de venda, consum o accés de menors d'edat a l'alcohol, tabac i màquines de joc	Acció anual	Núm. de reunions de coordinació realitzades pel grup de participació ambiental per a disseny de suport informatiu en línia i cartelleria	Disseny i difusió de continguts sobre normativa vigent en web municipal: SI/NO
		1.2.2. Difusió d'informació sobre normativa vigent a través de la web de l'Ajuntament			
1.2.3. Realització de campanyes d'informació dirigides al comerç dispensador d'alcohol i associacions festiu-culturals, per a compliment de senyalització en matèria de prohibició de venda i consum de begudes alcohòliques i tabac, i accés a màquines de joc per part de menors d'edat		1 campanya bianual 100% comerç dispensador (locals d'oci, bars, botigues, supermercats) 100% d'associacions festiu-culturals dispensadores	Núm. de materials informatius repartits	% de comerç dispensador i associacions festives del municipi on es disposa de cartelleria d'acord a la normativa vigent (subindicador per tipologia d'establiment)	

2. Augmentar la implicació de l'hostaleria local i associacions culturals-festives en la prevenció d'addiccions (N2)	2.1. Formar a representants d'hostaleria (locals d'oci) i associacions culturals-festives en estratègies de dispensació responsable d'alcohol en els seus espais d'oci	2.1.1. Coordinació del grup de participació ambiental per a gestió de sol·licitud d'ajudes per a desenvolupament del programa de "Servei responsable"	1 acció quadriennal 30% de representants de locals d'oci 50% de representants d'associacions culturals-festives	Núm. de reunions de coordinació realitzades pel grup de participació ambiental per a gestió, planificació i avaluació de l'acció	% de representants de locals d'oci i associacions culturals-festives formats en dispensació responsable
		2.1.2. Desenvolupament del programa de "Servei responsable"		Gestió i aprovació d'ajudes per a desenvolupament del programa de "Servei responsable": SI/NO	
		2.1.3. Coordinació del grup de participació ambiental per a avaluació de la iniciativa		Núm. de locals d'oci i associacions culturals-festives a les quals se li ofereix la participació en el programa "Servei responsable"	
	2.2. Incloure accions específiques de reducció de riscos en espais d'oci d'associacions culturals-festives durant festivitats locals	2.2.1. Coordinació del grup de participació ambiental per a per a disseny d'accions de reducció de riscos durant festivitats locals	1 acció anual 50% de representants d'associacions culturals-festives	Núm. de reunions de coordinació realitzades pel grup de participació ambiental per a disseny, planificació i avaluació d'accions	% d'associacions culturals-festives que realitzen accions de reducció de riscos en festivitats locals
		2.2.2. Implementació d'accions de reducció de riscos en espais d'oci d'associacions festives durant festivitats locals		Núm. d'associacions culturals-festives a les quals se li ofereix la participació en accions de reducció de risc a implementar en festivitats locals	
		2.2.3. Coordinació del grup de participació ambiental per a avaluació de la iniciativa		Disseny d'accions de reducció de riscos: SI/NO	

7.6. Comunicació i difusió

Més enllà de la difusió específica de les diferents accions incorporades en els eixos d'actuació escolar, familiar, comunitari, amb col·lectius de risc i ambiental, resulta essencial que la ciutadania de Paiporta i la xarxa de professionals i entitats que conformen l'estructura social de Paiporta coneguen el marc d'actuació dispost a través del III Pla municipal de prevenció d'addiccions, així com, el recurs municipal UPCCA, els serveis aportats per aquesta, metodologies de treball i posicionament enfront dels consums i les addiccions.

L'acostament de la política pública municipal de prevenció d'addiccions i del seu recurs de prevenció constitueix un procés transversal clau per a fomentar la coordinació institucional i participació social en la prevenció municipal de les addiccions.

TAULA 42. FORMULACIÓ ESTRATÈGICA EIX VI COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ. III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA 2022-2025.

- N1: Necessitat de millorar el coneixement de l'estructura política, tècnica, associativa i poblacional de Paiporta sobre la política pública municipal de prevenció d'addiccions i el recurs UPCCA.					
Objectius generals	Objectius específics	Accions	Cobertura prevista	Indicadors procés	Indicadors resultat
1. Informar la ciutadania de la política pública municipal de prevenció d'addiccions i serveis prestats des del seu recurs municipal de prevenció d'addiccions	1.1. Donar a conèixer a la població en general i a l'estructura política, tècnica i associativa de Paiporta, la política pública de prevenció d'addiccions	1.1.1. Jornada de presentació del III Pla municipal de prevenció d'addiccions 2022-2025	1 jornada de presentació	Realització de la jornada de presentació del III Pla municipal de prevenció d'addiccions; SI/NO Núm. i àmbit de procedència de persones assistents a la jornada de presentació del III Pla municipal de prevenció d'addiccions	Difusió de la política municipal de prevenció d'addiccions i activitat desenvolupada des del III Pla municipal de prevenció d'addiccions 2022-2025: SI/NO
		1.1.2. Difusió en web municipal del III Pla municipal de prevenció d'addiccions i memòries anuals d'activitat i resultats	Inclusió en Web municipal	Inclusió en web municipal del III Pla municipal de prevenció d'addiccions: SI/NO Inclusió en web municipal de memòries anuals d'activitat: SI/NO	
	1.2. Donar a conèixer a la població en general i a l'estructura política, tècnica i associativa de Paiporta, l'activitat de la UPCCA	1.2.1. Accions contínues de difusió de la cartera de serveis i accions desenvolupades per la UPCCA i grups de participació: - Web i xarxes socials d'UPCCA i entitats i àrees municipals integrants en grups de participació. - Mitjans de comunicació local.	Difusió de cartera de serveis UPCCA i 100% d'accions de prevenció desenvolupades	% d'accions preventives desenvolupades que es difonen a la ciutadania a través dels mitjans prevists	

8. ESTRUCTURES DE COORDINACIÓ INSTITUCIONAL I PARTICIPACIÓ SOCIAL

Des del III Pla municipal de prevenció d'addiccions es genera una estructura de coordinació del propi pla en diferents nivells, en consideració als principis rectors que el regeixen i a objecte de garantir la cooperació i col·laboració necessària per a obtenir el màxim impacte i el major aprofitament dels recursos disponibles.

- **1r nivell:** la coordinació estructural del III Pla de prevenció d'addiccions 2022-2025, queda assignada a la **Mesa intersectorial de promoció de la salut i prevenció d'addiccions** conformada per Alcaldia, Regidoria de Benestar Social, Sanitat i Salut Pública i Consell de Salut, amb les funcions de:
  - Verificar el correcte funcionament de la UPCCA i els mecanismes de coordinació, monitoratge i avaluació per al correcte desenvolupament i compliment del Pla.
  - Gestió de recursos econòmics i tècnics per al desenvolupament del Pla.
  - Comunicació i col·laboració amb altres administracions públiques, entitats o professionals, la competència o l'activitat de les quals siga d'interès per al compliment de Pla.
- **2n nivell:** la coordinació estratègica del III Pla de prevenció d'addiccions 2022-2025 queda assignada a la UPCCA amb les funcions de:
  - Realitzar els necessaris transvasaments d'informació a la Mesa intersectorial per al compliment de les seues funcions.
  - Coordinar els diferents grups de participació/treball que constitueixen el tercer nivell.
- **3r nivell:** la coordinació operativa del III Pla de prevenció d'addiccions 2022-2025 assignada a la UPCCA comporta les funcions de:
  - Promoure la col·laboració de les diferents àrees municipals, institucions sanitàries, educatives i moviment associatiu a través de la conformació de grups de participació.
  - Disseny, execució i avaluació d'accions preventives disposades en els diferents àmbits d'actuació contemplats en el present Pla a través dels grups de participació generats.

La composició dels grups de participació que a continuació es mostren s'efectua identificant als diferents agents socials que han de participar en els mateixos per a cada eix d'actuació. Ara bé, a objecte d'aconseguir la seua màxima eficiència, i anticipant possibles dificultats de disponibilitat, podran funcionar amb la totalitat o part dels seus membres a través de subgrups específics.

Grup de participació: escolar					
UPCCA	Gabinet Psicopedagògic municipal	Igualtat	Joventut	Medi Ambient	

Grup de participació: familiar					
UPCCA	Igualtat	InterAmpa	AMPAS	Serveis Socials	Associacions d'ajuda social

Grup de participació: comunitària					
UPCCA	Igualtat	Joventut	Centre de Salut	Cultura	Associacions municipals (juvenils, festeres, dones)

Grup de participació: col·lectius risc					
UPCCA	Serveis Socials	Centre de Salut	Igualtat	Polícia	Associacions municipals (ajuda social)

Grup de participació: ambiental					
UPCCA	Comerç		Polícia	Associacions municipals (juvenils, festeres)	

Grup de participació: comunicació i difusió					
UPCCA	Gabinet de premsa municipal		Mitjans de comunicació dels grups de participació		

IL·LUSTRACIÓ 6. CONFORMACIÓ DE GRUPS DE PARTICIPACIÓ SEGONS ÀMBIT D'ACTUACIÓ.

Nota: A partir de la formació de persones mediadores juvenils, prevista per al segon any d'implantació del PPA (2023), aquests agents preventius s'incorporaran als diferents grups de participació quan la seua presència s'estime oportuna.

9. AVALUACIÓ DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS

El III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2002-2025 integra un sistema d'avaluació propi per al monitoratge i seguiment en l'execució de les accions proposades (avaluació de processos) i mesurament de la cobertura aconseguida en els objectius perseguits (avaluació de resultats), a través dels corresponents indicadors disposats en les taules de formulació estratègica presentades (veure taula 37, 38, 39, 40, 41 i 42).

S'estableix per a la correcta avaluació del III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2002-2025 la realització d':

- **Avaluacions anuals del III Pla municipal de prevenció d'addiccions**, a fi d'avaluar la implantació progressiva de les línies d'actuació definides, identificar possibles desviacions, aplicar les mesures correctores oportunes o incorporar les modificacions necessàries en les actuacions respecte al seu disseny, d'acord a possibles necessitats o situacions que pogueren sorgir. En qualsevol dels casos aquestes variacions i canvis s'exposaran en les memòries anuals del Pla.
- **Avaluació final del III Pla municipal de prevenció d'addiccions**, a fi de disposar d'una avaluació del Pla en el seu conjunt, que servisca com a base per a l'elaboració del IV Pla. Aquesta avaluació sobre cadascun dels objectius generals i específics, estarà orientada a poder estimar i valorar el grau de consecució dels mateixos i s'exposarà en la memòria final del Pla.

Aquest sistema d'avaluació correrà en paral·lel a les avaluacions pròpies dels programes o activitats a implementar en qualsevol dels eixos d'actuació disposats per a, segons el cas, comptar amb els resultats d'impacte obtinguts a nivell d'aprenentatge, adquisició d'habilitats, modificació de percepcions, actituds i/o conductes, etc. .... Així mateix, tant en el seguiment operatiu com en l'avaluació final del Pla, s'incorporaran les dades desagregades per sexe, en el cas dels indicadors relatius a nombre de persones.

La responsabilitat del seguiment operatiu del Pla i la seua avaluació final serà a càrrec de la Mesa intersectorial de promoció de la salut i prevenció d'addiccions que, a través de la UPCCA, col·laborarà amb els diferents grups de participació per a recaptar la informació necessària.

El registre del sistema d'indicadors proposat es realitzarà a través de mitjans electrònics generats per a tal efecte (bases de dades, anàlisis estadístiques, informes de seguiment i registres d'activitat ...), i servirà per a les notificacions de l'activitat de la UPCCA al Servei de gestió de drogodependències i altres trastorns addictius de la Direcció general de Salut Pública i Addiccions.

10. VIGÈNCIA DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS

El III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022-2025 tindrà una vigència total de 4 anys a comptabilitzar des del mateix dia d'aprovació del Pla per part de l'organisme municipal corresponent.

Es contempla la possibilitat de prorrogar la vigència d'aquest, en cas de no poder desenvolupar-se completament el mateix. En aquest cas l'ampliació serà prèviament aprovada pel Ple de l'Ajuntament o Junta de Govern Local.

11. TEMPORALITZACIÓ ANUAL DEL III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS

S'aporta el cronograma anual previst per als diferents eixos d'actuació. Les modificacions que pogueren sorgir en el transcurs de la implementació de qualsevol acció prevista es registrarà a través dels sistemes d'avaluació de processos disposats, i s'incorporarà la notificació dels canvis en les avaluacions anuals del III Pla.

Específicament, en previsió d'una possible incidència de situacions sanitàries relacionades amb la Covid-19 es plantegen adaptacions concretes en resposta a diferents nivells de seguretat que es pogueren donar.

TAULA 43. ADAPTACIONS PREVISTES PER A EXECUCIÓ D'ACCIONS INCLOSOS EN ELS EIXOS I, II, IV I V. III PLA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'ADDICCIONS DE PAIPORTA 2022-2025.

	Eix escolar	Eix familiar	Eix comunitari	Eix col·lectius de risc	Eix ambiental
Adaptacions a restriccions de caràcter moderat: distància social	<ul style="list-style-type: none"> - Provisió d'espais amplis i ventilats que assegurin la distància social en els grups amb els quals es treballa. - Adaptació de metodologies formatives a dinàmiques que no impliquen contacte social de proximitat. - Adopció de mesures de protecció personal que es regulen (màscara, gel hidroalcohòlic...). 				
Adaptacions a restriccions de caràcter sever: confinament	<ul style="list-style-type: none"> - Incorporació de plataformes digitals que permeten el desenvolupament de reunions, formacions, etc., en format weibnar. - Utilització o adaptació de materials en format digital quan es dispose d'aquests. - Adaptació dels continguts a les noves situacions: increment del risc d'addiccions tecnològiques, conflictivitat familiar... 			Digitalització de l'atenció individualitzada de casos de risc (prevenció indicada).	Suspensió de l'activitat.

En la temporalització proposta es diferencia el cronograma previst per a l'execució de les actuacions en l'àmbit escolar (Eix I), atès que aquestes no es realitzen durant l'any natural (gener-desembre) sinó durant els successius cursos escolars (setembre-juny).

12. PRESSUPOST ASSIGNAT

El pressupost total anual per al sosteniment de la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives i execució del III Pla municipal de prevenció d'addiccions en 2022-2025 ascendeix a 74.382,46€.

La quantitat assignada a aquestes partides pot patir variacions cada any en funció de l'aprovació del pressupost corresponent a aquesta anualitat.

Estimació anual pressupostària per al desenvolupament del III Pla municipal de prevenció d'addiccions de Paiporta 2022- 2025	
Personal	52.382,46€
Retribucions salarials	38.955,66€
Seguretat Social	13.426,80€
Infraestructura i manteniment	2.000,00€
Programes i activitats	20.000,00€
TOTAL	74382,46€